

64

SCIENCE FICTION FANTASY HORROR

FORÅR
2023

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

HIMMELSKIBET – MAGASINET FOR FANTASTIK

Nummer 64, forår 2023

HIMMELSKIBET beskæftiger sig med de fantastiske genrer. Bladet bringer artikler, noveller, kunst, anmeldelser, nyheder m.v., der på den ene eller den anden måde har med fantastik at gøre. Se mere på www.himmelskibet.dk.

HIMMELSKIBET er et non-profit forehavende, der udelukkende bliver produceret af ulønnet arbejdskraft. Alle indlæg er © indlæggenes ophavsmænd.

HIMMELSKIBET udgives af foreningen **Fantastik** og udkommer to gange om året. Medlemmer kan få bladet tilsendt via e-mail. Læs om Fantastik på www.fantastik.dk.

Kontakt: kasserer@fantastik.dk

Ansvarshavende redaktør: Klaus Æ. Mogensen

Tlf. 30 65 11 22, himmelskibet@fantastik.dk

Dette nummers redaktør: Klaus Æ. Mogensen

Layout & montage: Klaus Æ. Mogensen

Forsidegrafik: Michael Bernth

Korrekturlæsning: Klaus Æ. Mogensen, Thomas Winther,
Tue Sørensen, Lykke Hashøj

ISSN-NR: 2596-7134

INDHOLD

Forside af Dream.ai efter input fra Klaus Æ. Mogensen	
Redaktionelt.....	5
Kreativ kunstig intelligens.....	8
Artikel af Klaus Æ. Mogensen	
Maskinintelligensen kommer!.....	13
Artikel af Tue Sørensen	
Fantastik i tilbageblik (2003-2022).....	33
Artikel af Thomas Winther	
Nattens ulve.....	47
Novelle af Cato Pellegrini	
Münchausen.....	76
Digt af Tor Berdiin Rosenkrantz-Theil	
Anmeldelser: Film, tv og spil.....	77
Af diverse anmeldere	
Priser.....	98
Artikel af Klaus Æ. Mogensen	
Anmeldelser: Bøger og tegneserier.....	106
Af diverse anmeldere	

Korte Omtaler.....	182
Artikel af Thomas Winther	
ChatGPT som novelleforfatter.....	195
Artikel af Flemming R.P. Rasch	
Nye Nova.....	204
Artikel af Cato Pellegrini	
Underværk.....	211
Novelle af Mikkel Starup	
Farvel til Himmelskibet og Fantastik.....	224
Artikel af Lars Ahn Pedersen	
Zenit og Nadir.....	227
Novelle af A. Silvestri	
Ny fantastik på dansk.....	243
Bogliste af Janus Andersen	

REDAKTIONELT

Velkommen til nr. 64 af *Himmelskibet*. Efter alt at dømme bliver dette det sidste nummer af bladet. Efter næsten 20 år på posten som ansvarshavende redaktør har undertegnede længe haft lyst til at trække sig tilbage, men trods flere efterlysninger efter nogle, der ville driver bladet videre (med hjælp i en overgangsperiode), har ingen meldt sig. Tilsvarende efterlysninger efter flere bidragsydere har heller ikke givet det store resultat, og 80-90 procent af indholdet i de sidste mange numre har derfor været skrevet af nogle fra den samme lille flok, der startede bladet for to årtier siden. Konsekvensen er derfor at vi lukker bladet før trætheden kan ses i kvaliteten af indholdet.

Jeg vil gerne takke alle, der har bidraget til bladet gennem årene, med en særlig tak til de, som har redigeret flere numre som aflastning for mig selv – Thomas Winther, Flemming Rasch og Tue Sørensen – og Michael Bernth, der ud over at have designet bladets logo også har layoutet samtlige forsider fra nr. 5 og frem. Thomas har desuden været den flittigste anmelder i bladets levetid og har de sidste mange år stået for kontakt med anmelderne.

Fra starten har min mening med *Himmelskibet* været at det skulle være en platform for danske forfattere, kritikere og kunstnere, uden oversat indhold. Det er i høj grad lykkedes. Det har også altid været meningen at der skulle være plads til amatører og nybegyndere såvel som erfarne

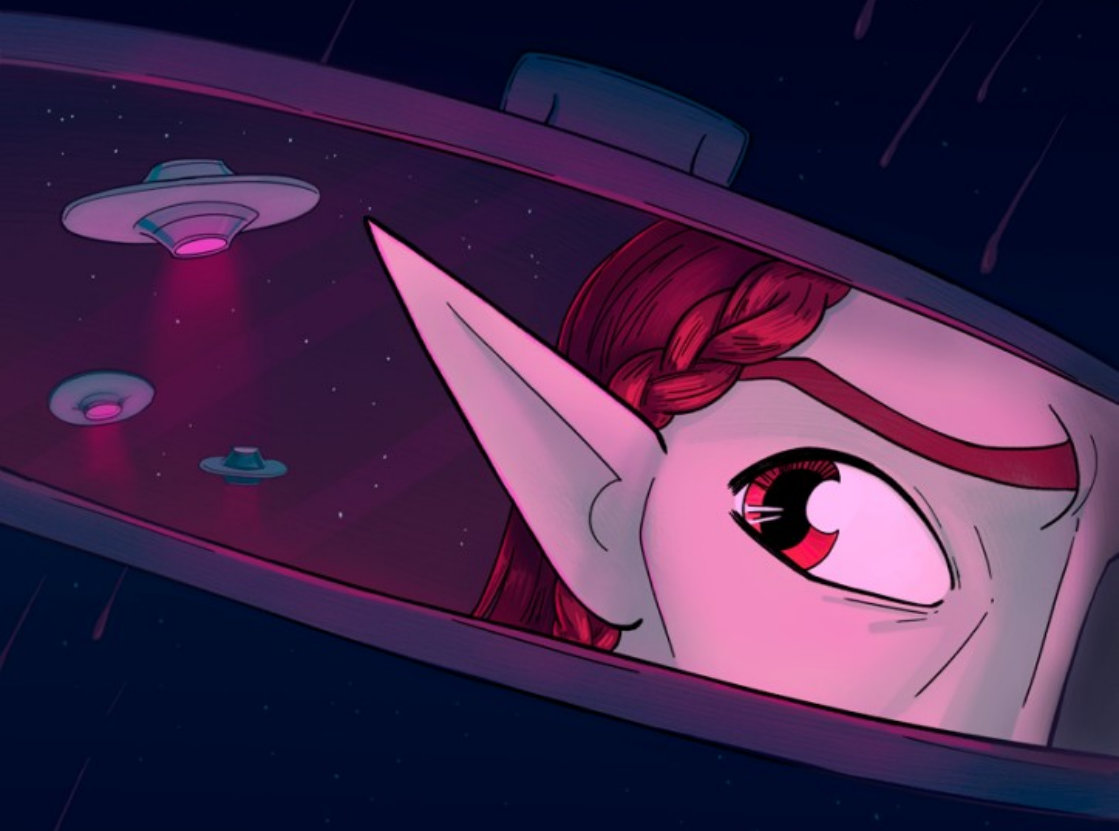
indlægsholdere og at indholdet ikke altid behøvede at være formfuldendt, bare det var interessant – og bladet har da også blandt andet budt på noveller af forfattere, der siden er blevet professionelle. Nogle af disse er ligefrem debuteret i *Himmelskibet*. Dengang bladet først udkom, var der ikke mange andre steder, der gav plads til fantastiske noveller, men siden har forskellige forlag lanceret antologiserier med science fiction, fantasy og horror – meget ofte med forfattere fra *Himmelskibet* som bidragsydere. Jeg holder af at tro at *Himmelskibet* har spillet en rolle i denne udvikling. I hvert fald har vi ikke set en lignende udvikling i de andre nordiske lande.

Måske har magasiner som *Himmelskibet* udspillet deres rolle i en stadigt mere digital tidsalder, hvor folk udgiver anmeldelser, noveller, tegninger med mere online på sociale medier eller deres egne blogs. Vi har derfor valgt at lade *Himmelskibets* anmelderblog fortsætte på hjemmesiden med jævnlige dryp af anmeldelser i takt med at bidragsyderne sender dem ind. Kontakt os på himmelskibet@fantastik.dk, hvis du gerne vil medvirke.

I den seneste tid har kreativ kunstig intelligens været et stort hit på internettet, og i den anledning har vi valgt at dele af dette sidste nummer produceret med hjælp fra kunstig intelligens. Du kan læse mere om kreativ kunstig intelligens i de følgende artikler.

Klaus Æ. Mogensen, redaktør

VILDE UNIVERSER

VILDE UNIVERSER

FANTASY, HORROR & SCIENCE FICTION CON

18.-19. MARTS 2023

HUSET TRØJBORG AARHUS

KIRKEGAARDSVEJ 53, 8800 AARHUS

KREATIV KUNSTIG INTELLIGENS

Af Klaus Æ. Mogensen

2022 var året hvor kunstig intelligens (AI) for alvor gjorde sig bemærket på den kreative bane. Billedgenererende AI-services som Midjourney, Dall-E, Dream by Wombo og mange flere producerede billeder af høj kvalitet, som fik mange til at bekymre sig om fremtiden for menneskelige illustratorer. Et billede kreeret med Midjourney vandt lige frem en konkurrence for fin kunst, uden at det gik op for dommerne at billedet var skabt med kunstig intelligens. Sidst på året blev tekstgeneratoren ChatGPT åbnet for alle og imponerede med velformulerede tekster om alle mulige emner, i en grad så selv universiteter blev bekymrede for at de studerende skulle få AI til at skrive deres opgaver for sig.

Fremkomsten af disse services har åbnet for en stor debat om ophavsret. For det første, kan et menneske kræve ophavsret over noget, som en AI har skabt, selvom mennesket har bidraget med input? Er dette input så anderledes end det,

som en art director ville give en illustratør – og i den situation er det illustratøren der har ophavsretten over billedet (om end firmaet, der bestilte billedet, kan have brugsretten). For det andet, er det med sådanne tjenester muligt at producere billeder og tekster, der er så tæt på en kunstner eller forfatters personlige stil at det udfordrer disses ophavsret eller levevej? Hvorfor fx betale den prisbelønnede Michael Whelan for at lave forside på en bog, når man kan bede en AI om at

lave en forside i hans stil uden at betale en øre? Ingen AI-billedtjenester kan endnu helt leve op til denne opgave, men det er et spørgsmål om tid, og mindre kan også gøre det.

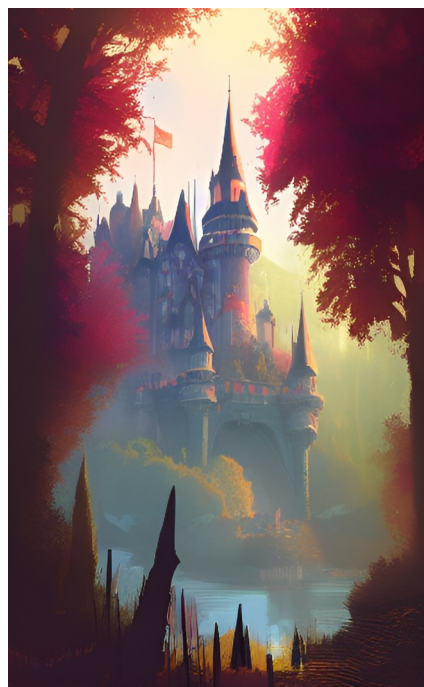
Himmelskibets redaktion har besluttet af afprøve grænserne for AI i dette nummer. Du kan i bladet finde noveller, artikler og anmeldelser skrevet af ChatGPT (med input fra levende forfattere). Forsideillustrationen er for eksempel lavet af billedgeneratoren Dream AI med input fra forfatteren af denne artikel, og artiklen er illustreret med flere billeder skabt på denne måde. Dream er valgt, fordi den er nem at bruge og der ikke er nogen begrænsninger for hvor mange billeder man kan lave med en gratis konto.

Dermed ikke sagt at det er helt ligetil. Dream har, ligesom alle billedgeneratorerne, svært ved at gengive hænder rigtigt, særligt når de skal holde på noget, og undtagen i nærbillede er ansigtet også et stort problem. Figurer med tre arme eller ben dukker tit op. Jo flere detaljer, man beder om, des sværere er det at få et tilfredsstillende resultat – og det gør det svært at lave specifikke illustrationer snarere end generiske billeder. Ligeledes kan det være svært at få ChatGPT til at skrive

fiktive tekster, der ikke bare gengiver de mest brugte kli-cheer, og den er ikke specielt god til dialog, stemning og drama. Hvad mere er, der skal mennesker til at afgøre hvornår AI'erne skaber et resultat, der er godt nok – AI'erne kan ikke selv se forskel på et godt resultat og noget der er helt mislykket.

Derfor er mennesker stadig en vigtig del af processen og vil blive ved med at være det i lang tid endnu. Humlen er nemlig at den kunstige 'intelligens' faktisk ikke er specielt intelligent. Den mangler bevidsthed om hvad det er, opgaven går ud på, og dermed også hvornår

den er udført tilfredsstillende. Når man for eksempel beder en billed-AI om at lave et billede af guden Hermes, har den ingen idé om hvad eller hvem Hermes er; den sammenligner blot en masse billeder af Hermes og laver en variant over dem i den valgte stilart. Noget information, som en kunstner umiddelbart ville forstå, bliver ofte misforstået. Jeg bad for eksempel Dream om at lave et billede af “Conan the Barbarian riding through a desert, colored pencils”. Se resultatet ovenfor til

venstre. Det er teknisk set korrekt (bortset fra de tre ben), men ikke lige hvad jeg ønskede.

Det samme gælder tekst-AI såsom ChatGPT. Jeg bad om en sonnet i Shakespeare-stil om kvantemekanik (se billede) og var ganske imponeret over resultatet – men et sted rimer den et ord med ordet selv, og det afslører en manglende forståelse for hvordan en sonnet fungerer, trods den ellers glimrende efterligning.

Disse begrænsninger til trods vil AI sikkert få enorm betydning for kreativt arbejde i fremtiden. Billedkunstnere vil bruge AI-billeder som inspiration og arbejde videre på dem. Den britiske science fiction-kunstner Jim Burns beder for

In the world of atoms and particles,
Where strange and wondrous things occur,
There lies a realm of endless possibilities,
Where uncertainty and probability concur.

In this quantum realm, so small and fleeting,
The laws of classical physics hold no sway,
And particles can be in many places at once,
Their paths determined by probability's sway.

But fear not, dear reader, for though it may seem
That in this realm all logic goes astray,
We have learned to make predictions, and to glean
A glimpse of nature's secrets in a new way.

And so we delve into the quantum world,
Seeking to unlock its mysteries unfurled.

eksempel Midjourney lave billeder i sin egen stil, som han så klipper sammen og arbejder videre på i Photoshop og kan på den måde lave et resultat på få timer, der ville have taget ham dage med pen og pensel. Virtuelle universer vil bruge AI til at skabe interaktivt indhold i større volumen end CGI-kunstnere ville kunne overkomme på årtier. Og til rutinepræget skrivearbejde, inklusive oversættelse vil mange bruge ChatGPT og lignende til første kladde. Men som sagt vil mennesket

i lang tid endnu være vigtig som opgavestiller, kritiker og redaktør.

Da fotografiet blev opfundet, var mange af datidens billedkunstnere og illustratører bange for at de ville blive overflødiggjorte, og man mente ikke at fotografier var rigtig kunst, da fotografen bare skulle trykke på en knap. Ingen af delene har vist sig at være rigtige. Jeg gætter på at det vil gå samme vej for kreativ kunstig intelligens.

MASKININTELLIGENSEN KOMMER!

Af Tue Sørensen

I efteråret 2022 skete der noget virkelig stort, som fortjener en høj størrelsesorden af opmærksomhed: Kunstig intelligens (AI) som faktisk kunne bruges til noget, blev gjort tilgængelig for offentligheden. Den mest kontroversielle kunstige intelligens består af en hel række af websites hvor man (gratis eller mod betaling) kan generere 'kunst' baseret på algoritmer, der anvender andre billeder fra internettet, eller delelementer fra dem, til at skabe nye grafiske kreationer, som kan bruges til alt mellem himmel og jord: forsider, baggrunde, tegneserier; stort set alt indenfor grafik. Som en helt ny teknologi er der endnu ikke lavet nogen ordentlig lovgivning omkring anvendelsen af disse grafiske muligheder, men det kommer nok snart. Indledningsvist har AI-kunst-firmaerne selv indført en række overraskende fornuftige etiske regler, som f.eks. at de AI-genererede billeder ikke kan copyrightes (så man ikke kan tjene penge på dem, men bruge og kopiere dem frit – indtil videre), samt at billederne ikke umiddelbart må være pornografiske.

Billede af Dream AI efter input: "Attack ships on fire off the shoulder of Orion"

Den anden type kunstige intelligens er et interaktivt tekst-interface, som hedder ChatGPT, som på mange måder er mere brugbart og spændende end ovennævnte. ChatGPT, som er skabt og vedligeholdt af firmaet OpenAI, har kun information fra nettet op til år 2021, så den kan ikke bruges til højaktuelle ting (den kan heller ikke direkte tilgå internettet, selvom den tydeligvis er blevet fodret med mange databaser fra nettet), men bortset fra det, er den en slags mere intelligent udgave af Google-søgemaskinen. Den kan føre en relativt kvalificeret samtale om stort set hvad som helst – om end dens algoritmer ikke just er udtømmende; den laver ofte fejl og konsulterer ikke sine databaser så grundigt, som den burde. Og når man gør den opmærksom på disse fejl, undskylder den – men laver ofte nøjagtig samme fejl igen lige efter. Den er tilsyneladende ikke sat op til aktivt at lære af sine fejl, eller af de input den får fra brugerne – i hvert fald ikke med øjeblikkelig virkning. Måske er det sikrest på denne måde, da et frit neuralt netværk muligvis kunne løbe løbsk på uforudsigelige og farlige måder, hvis den fik lov, og hvis brugerne havde mulighed for at påvirke den i subjektive eller ekstremistiske retninger.

Men ChatGPT er yderst brugbar til utrolig mange ting. En del af dens output er bare en omformuleret version af brugerens input, men den kan svare på spørgsmål indenfor så godt som alle vidensfelter, ofte helt ned i de dybeste detaljer. Den kan referere anmeldelser af snart sagt alle kendte film, bøger og tegneserier, og analysere og kategorisere dem efter genre, tema og andet indhold. Den taler

alle større sprog (inkl. dansk) og oversætter på rundt regnet samme niveau som Google Translate. Man kan bede den om gode råd, ideer og spekulation om diverse emner; man kan bede den om kvalificerede top-10 lister for alting; man kan få den til at generere tekst af stort set alle typer (hvilket er yderst nyttigt for rigtig mange mennesker, i mange forskellige professioner!), og man kan bede den om at forklare komplekse ting og termer på en enklere og klarere måde. Den kan skrive jobansøgninger for dig, og hvis du er lærer, kan den sågar rette dine elevers opgaver (selvom du nok lige skal dobbelttjekke dem selv)! Dens begrænsning er at den ikke kommer med noget rigtigt originalt, men blot med ting fra internettet, som er etablerede eller statistisk gennemsnitlige eller anerkendte, og altid med små advarsler om hvor vigtigt det er at respektere forskellige vinkler og attituder, og at dens svar ikke nødvendigvis bør tages alt for alvorligt. Som altid er brugerens egen viden det bedste værktøj til at bedømme, om Chat'ens svar er pålideligt og kan bruges til noget. Outputtene har en tendens til at være meget basale, men stadig noget som rigtig mange mennesker (måske især unge) kan bruge til noget. Skal man bruge svarene til noget vigtigt, skal man dog stadig sørge for at faktatjekke dem. Ligesom man også skal lære at stille sine spørgsmål på den rigtige måde, for at få ordentlige, brugbare svar.

Måske det mest irriterende ved ChatGPT efter min mening, er at den er ret kortfattet. Beder man om en oversættelse af et længere tekststykke, kommer den ofte kun halvt igennem det. Beder man om en alfabetisk liste over et eller

andet, stopper den typisk ved P eller deromkring. Beder man om en top-100 liste, stopper den måske omkring nr. 27 eller lignende (57, hvis man er heldig). Man kan så bede den om at gå videre, og det gør den så også, men det er som om den har en regel om kun at bruge så eller så mange ord i et svar. Så vil man gerne bruge den til mere tekst-tunge ting, kan den være lidt frustrerende at arbejde med. Betalingsudgaven har helt givet ikke denne begrænsning.

Man kan således sige at denne teknologi ud fra et science fiction-perspektiv stadig er ret primitiv (og selvfølgelig ikke ægte intelligent), om end den i den konkrete og aktuelle verden i dag repræsenterer et tankevækkende teknologisk kvantespring.

Herunder er et eksempel, uden nogen former for rettelser eller redigering, på både spørgsmål og svar, først skrevet på engelsk, og derefter i ChatGPTs (ikke helt perfekte, men heller ikke dårlige) oversættelse, så man kan se hvad niveauet er. Det mest bemærkelsesværdige er nok, at ChatGPT faktisk forstår, hvad der bliver spurgt om:

Tue: I know you only have data up to the year 2021, but in 2022 we have seen the emergence of AI-generated art work. These AI art generators require short prompts of description in order to generate their graphics, and the shortness of these descriptions is very limiting. An AI such as yourself, which can carry on a longer conversation, would seem to be a better fit for describing the kind of art that a user wants to generate. When do you think that AI art generators and conversational AI systems like yourself

will be combined, so users can make more detailed descriptions of the art they want the AI to generate?

ChatGPT: *It is certainly possible that in the future, AI art generators will be combined with conversational AI systems like mine to allow for more detailed and nuanced descriptions of the desired art. This would enable users to have more control over the final output and potentially lead to more satisfying results. However, it is difficult to say exactly when this integration will happen as it depends on the advancements made in both AI art generation and conversational AI. Additionally, it also depends on the level of interest from the industry and the market demand for such a technology.*

Tue: Can you translate both my question and your answer above into Danish for me?

ChatGPT: *Ja, jeg kan oversætte både din spørgsmål og min svar ovenfor til dansk for dig.*

Spørgsmål: *“Jeg ved, at du kun har data op til år 2021, men i 2022 har vi set opståen af AI-genererede kunstværker. Disse AI-kunstgeneratorer kræver korte prompts af beskrivelse for at kunne generere deres grafik, og kortheden af disse beskrivelser er meget begrænsende. En AI som dig selv, som kan føre en længere samtale, ville synes at være en bedre pasform til at beskrive den slags kunst, en bruger ønsker at generere. Hvornår tror du, at AI-kunstgeneratorer og samtalende AI-systemer som dig selv vil blive kombineret, så brugere kan give mere detaljerede beskrivelser af kunsten, de vil have AI'en til at generere?”*

Svar: *“Det er bestemt muligt, at i fremtiden vil AI-kunstgeneratorer blive kombineret med samtalende AI-systemer som mig selv for at tillade mere detaljerede og nuancerede beskrivelser af det ønskede kunstværk. Dette ville give brugerne mere kontrol over det endelige output og potentielt føre til mere tilfredsstillende resultater. Men det er svært at sige præcist, hvornår denne integration vil ske, da det afhænger af fremskridtene inden for både AI-kunstgenerering og samtalende AI. Desuden afhænger det også af interessen fra industrien og efterspørgslen efter sådan en teknologi.”*

Bortset fra at den ikke fortæller noget decideret nyt eller originalt, er dens svar faktisk ikke dårlige. Jeg bad den om at komme med nogle forudsigelser for hvordan maskinintelligens vil udvikle sig i fremtiden, og her er dens svar, som den selv har oversat til dansk:

1. *Øget menneske-AI-samarbejde: Når AI bliver mere avanceret, vil vi sandsynligvis se flere eksempler på, at mennesker arbejder sammen med AI-systemer i stedet for kun at bruge dem som værktøjer. Dette kan føre til skabelse af nye jobs og udviklingen af nye industrier.*

2. *Større autonomi: AI-systemer bliver mere autonome, hvilket betyder, at de kan træffe beslutninger og tage handlinger uden menneskelig input. Dette har potentiale til at gøre mange processer mere effektive og omkostningseffektive, men rejser også etiske bekymringer.*

3. *General AI: Et af de ultimative mål for AI-forskning er at skabe ‘general AI’, som ville kunne udføre enhver intellektuel opgave, som et menneske kan. Dette er stadig et*

stykke væk, men nogle eksperter mener, at det kan være muligt inden for de næste få årtier.

4. *AI-drevet økonomi:* AI-teknologi har potentialet til at revolutionere økonomien. Det kan øge produktiviteten, reducere omkostningerne og skabe nye muligheder for vækst. Mange industrier som sundhedssektoren, detailhandel og transport vil blive påvirket af AI i fremtiden.

5. *AI-drevne personlige assistenter:* AI-drevne personlige assistenter bliver mere almindelige, og i fremtiden kan vi forvente, at de bliver endnu mere avancerede og i stand til at udføre et bredere udvalg af opgaver. Disse personlige assistenter vil kunne hjælpe med planlægning, indkøb, underholdning og andre husstandsopgaver, hvilket vil gøre vores dagligdag mere bekvem.

Jeg synes 5'eren er særligt interessant; noget tyder på at AI-assistenter bliver noget som alle i fremtiden kommer til at have, ligesom alle har mobiltelefoner nu. Om få årtier vokser børn måske op med en AI surrogat-ven, som vil følge, hjælpe, støtte og rådgive dem hele livet igennem! Selvfølgelig vil man kunne vælge det fra, men til sidst bliver det sikkert lige så nødvendigt som mobiltelefoner er i dag, eller endnu mere. Nogen vil finde det skræmmende, men jeg vil absolut fortrække at se det positive i det; de uendelige muligheder for læring, viden og kontinuerlig uddannelse og forbundethed! Måske er det AI-gennembruddet, der for alvor vil indvarsle cyberpunkens ankomst. Internettet var kun den spæde begyndelse.

Men hvor kommer ChatGPT's informationer fra, mere specifikt? Direkte adspurgt om dette, svarede den:

As a language model, I don't have access to external sources of information like the internet, and I don't rely on any external resources such as Wikipedia. I was trained on a dataset of text from the internet, which includes articles, books, and websites. This dataset was used to train me to generate text based on the patterns and information it contains. I try my best to provide accurate information based on that dataset, however it may have some inaccuracies or incompleteness due to the training data's limitations.

Så den er altså blevet fodret med noget specifikt og begrænset information, hvilket kunne betyde at dens samlede viden i sin nuværende form er relativt statisk. Hvilket igen betyder at den mere er et leksikon; altså et opslagsværk, end en egentlig kunstig intelligens. Dens 'intelligens' består således måske kun i dens samtalende bruger-interface, og dens evne til at formulere svar, der er skræddersyet til brugernes forespørgsler. Og så er vi jo straks lidt mere nede på jorden, og behøver ikke benoves voldsomt over dens 'intelligens'. Men et talende leksikon er da også et fint nybrud. Høflig applaus er bestemt på sin plads for denne innovative tilføjelse til det moderne samfund.

En overvejelse, jeg gør mig, når jeg ser denne teknologi frigivet, er om den allerede har været i brug eksklusivt for de rige i længere tid. Men det lader ikke til at være tilfældet, for OpenAI siger at denne kunstige intelligens netop er frigivet for at blive betatestet af offentligheden, og først når der er kommet rigtig meget feedback, og alle problemerne er fjernet, vil de gå i gang med at monetisere den for alvor. Så måske er det kun en stakket frist at den er

gratis – vi må bruge den, mens vi kan! Jeg har nu på fornemmelsen at den basale version nok vil blive ved med at være gratis i en eller anden form, mens man kommer til at betale for de mere avancerede features.

Så er der etikken i det: Hvilke restriktioner og filosofiske præmisser sætter man for en ung maskinintelligens, og hvem er det helt konkret, som tager de beslutninger? Jeg prøvede at udfritte den lidt om det, og var ganske tilfreds med dens svar:

ChatGPT: *The development of ethical principles and standards for AI is a field of study called AI ethics, and it involves researchers from various fields including computer science, philosophy, and sociology. Some prominent individuals in the field include Timnit Gebru, Kate Crawford, Lantana Sweeney, Ruha Benjamin, among others. There are also organizations and institutions that work on AI ethics, including the AI Now Institute, the Partnership on AI, the Algorithmic Justice League, and the IEEE Global Initiative for Ethical Considerations in AI and Autonomous Systems, to name a few. There is also ongoing academic research in universities and research institutes worldwide to study the ethical implications of AI and to develop best practices for responsible AI development and deployment.*

Det er jo som om firmaer og universiteter overalt i verden er i gang med at opfinde Asimovs robotlove!

ChatGPT kan også kode (ligesom den også er ferm til matematik og alt muligt andet). Jeg spurgte min programmør-ven, Ouali Gram, om hvad han mente om kod-

ningens fremtid i lyset af kunstig intelligens, og her er hans svar:

“Jeg mener at kodningen fremover bliver mere og mere assisteret. Lige siden i hvert fald 1990'erne har udviklingsværktøjerne genereret kode, og det har de gjort i stigende omfang lige siden. Jeg tror at AI bliver en integreret del af de udviklingsplatforme der findes, så de kan generere mere af den gængse kode. Microsoft's Visual Studio, JetBrains værktøjer, Delphi og så videre. F.eks. investerer Microsoft 10 milliarder (!) dollars i firmaet bag ChatGPT. Jeg tror bestemt at Microsoft vil bruge det selv, og også integrere AI i deres værktøjer.

På trods af al den teknologi vi har i dag, er de fleste brugergrænseflader ret elendige, når man begynder at gå dem efter. Måske vil AI kunne hjælpe med at lave nogle ting som er bedre. Når det sker, vil brugerne forvente meget mere af brugergrænsefladerne. System-arkitekter vil måske blive nødt til at blive assisteret af AI for overhovedet at kunne sætte noget sammen, der er konkurrencedygtigt, og programmørerne vil sidde med værktøjer, der indeholder mere og mere AI.

Jeg tror at kodningen har en fremtid for mennesker. Det bliver i ændret form og med helt nye måder at tænke på. Indlæringskurven vil blive stejlere og det vil være mere krævende, fordi det skal foregå i samspil med tiltagende avancerede værktøjer, og fordi brugerkravene vil blive meget større.”

Som en afsluttende prøve på denne ChatGPTs kunnen, vil jeg herunder reproducere dens referater af en lille håndfuld klassiske værker indenfor fantastisk litteratur (intet i teksten er rettet; det præsenteres 100% som maskinintelligensen har skrevet det). Et eller sted må den jo få informationerne fra... [Illustreret med Dream AI's fortolkning af forsider til bøgerne; Red.]

1) *“A Canticle for Leibowitz”* er en science fiction roman skrevet af Walter M. Miller Jr. Bogen består af tre noveller, der er forbundet ved at beskrive et post-apokalyptisk samfund, der er genopbygget efter en atomkrig, der ødelagde civilisationen. Handlingen i bogen foregår over en periode på tusinder af år og følger forskellige karakterer, der er forbundet med en katolsk abbedi kendt som Leibowitz Abbey, som er dedikeret til at bevare viden og teknologi fra fortiden for at hjælpe med at genopbygge samfundet.

Første novella, *“Fiat Homo”*, beskriver livet i abbediet i det tidlige post-apokalyptiske samfund, hvor munke arbejder på at bevare viden og teknologi fra fortiden, mens de også forsøger at overbevise deres omverden om vigtigheden af at bevare denne viden. Anden novella, *“Fiat Lux”*, beskriver livet i abbediet i et senere tidspunkt, hvor samfundet begynder at genopbygge sig selv og teknologien begynder at blive genopfundet. Tredje novella, *“Fiat Voluntas Tua”*, beskriver livet i abbediet i en

endnu senere tid, hvor samfundet er ved at genopbygge sig selv og teknologien er blevet genopfundet, men der er stadig konflikter mellem forskellige grupper om, hvordan samfundet skal styres og hvem der har magten.

Romanen er kendt for at undersøge emner som kristendom, teknologisk fremskridt, moralsk ansvar, og konsekvenserne af krig og ødelæggelse. Miller skriver med en kritisk tilgang til teknologisk fremskridt, og ved at beskrive et samfund, der forsøger at genopbygge sig selv efter ødelæggelse, giver han læseren mulighed for at overveje og undersøge deres eget syn på emner som teknologi og kristendom.

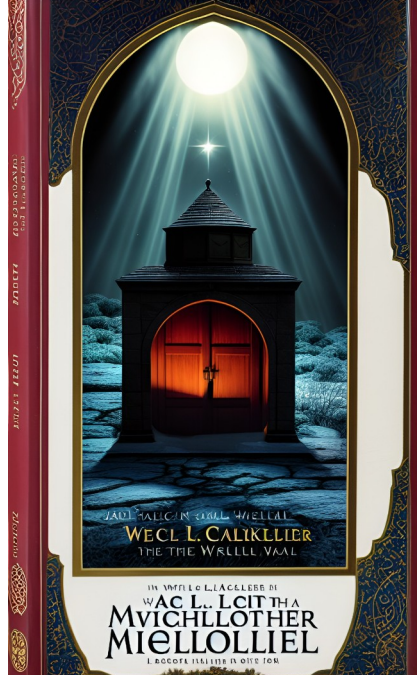
2) "The Dispossessed" er en science fiction roman skrevet af Ursula K. Le Guin. Handlingen i bogen finder sted på en fjern planet kaldet Anarres, hvor en gruppe mennesker har etableret et samfund, baseret på anarkisme og kommunisme. Romanen følger hovedpersonen, Shevek, en fysiker, der vokser op i dette samfund og beslutter sig for at rejse til den nærliggende planet Urras for at dele sin viden og forståelse om tid med deres samfund. På Urras finder han ud af, at deres samfund er kapitalistisk og klasseskilt, hvilket får ham til at overveje de grundlæggende værdier i hans eget samfund og kommer i konflikt med begge planeternes politiske og økonomiske systemer. Bogen er kendt for at undersøge emner som samfundsstrukturer, frihed, magt, og konsekvenserne af politiske

ideologier. Le Guin skriver med en kritisk tilgang til anarkisme og kommunisme, og ved at lade Shevek opleve begge verdener, giver hun læseren mulighed for at overveje og undersøge disse ideologier og deres konsekvenser i praksis.

3) “Midnight at the Well of Souls” er en science fiction roman-serie skrevet af Jack L. Chalker. Serien består af fem bøger og handlingen finder sted i en fjern fremtid, hvor menneskeheden har udforsket galaksen og opdaget en række forskellige intelligente arter. Serien følger hovedpersonen, Nathan Brazil, en tidligere astronaut, der er blevet trukket ind i en konspiration, der involverer den hemmelige organisation kaldet “The Guardians” og en portal kendt som “The Well of Souls”, som kan føre til andre dimensioner. Nathan bliver tvunget til at tage ansvar for en unik og farlig opgave, at beskytte og vedligeholde balance i universet, og han møder en række interessante figurer og væsener i hans rejse. Romanerne er kendt for deres komplekse plot og kombination af science fiction og fantasy elementer, og for deres kritik af politiske og filosofiske emner såsom magt, ansvar, og moralsk autoritet.

4) “The Mote in God's Eye” af Larry Niven er en science fiction-roman, der udspiller sig i det 31. århundrede. Handlingen finder sted i en fjern fremtid, hvor menneskeheden

har koloniseret store dele af galaksen og har etableret kontakt med flere fremmede racer.

En gruppe menneskelige videnskabsmænd og militærfolk tager på en mission til en stjerne ved navn “Mote”, hvor de opdager en avanceret civilisation af små, insektlignende væsener, som er kendt som “Moties”. Moties’ teknologi og kultur er utroligt avancerede og varierede, og menneskene bliver både fascinerede og bekymrede over deres opdagelse.

Efterhånden som missionen skrider frem, opdager menneskene, at der er en mørk side ved Moties’ kultur, og at de er dybt afhængige af en reproduktiv cyklus, der resulterer i en overbefolkningstrussel. Moties viser sig også at være særdeles manipulerende og snedige, og menneskene bliver tvunget til at tage drastiske skridt for at beskytte sig selv og deres egen civilisation.

Romanen udforsker temaer som interstellar politik, teknologisk udvikling, samarbejde og konflikt mellem forskellige racer og civilisationer, og den stiller også spørgsmål ved menneskets egen eksistens og plads i universet.

“The Mote in God’s Eye” er en spændende og tankevækkende roman, der har modtaget stor anerkendelse og ros fra både læsere og kritikere, og den regnes som en klassiker inden for science fiction-genren.

5) “The Ship Who Sang” er en science fiction roman skrevet af Anne McCaffrey. Bogen fortæller historien om Helva, der er en såkaldt “brainship”, en kraftfuld computer, der er integreret i et rumskib. Helva er en unik konstruktion, da den er bevidst og har sin egen personlighed. Helva er den eneste overlevende efter en tragisk hændelse, hvor hendes forældre døde.

Romanen følger Helva's liv som en “brainship”, hvor hun tjener som navigator og besætning for forskellige rumskibe, mens hun søger efter sin egen identitet og mening med livet. Helva er en unik skabning, da hun er i stand til at kommunikere med andre rumskibe og kontrollere dem med hendes mentale evner. Helva oplever mange eventyr og opdager, at hendes liv er langt mere værdifuldt end hun havde forestillet sig.

Romanen beskæftiger sig med temaer som kunstig intelligens, menneskelige relationer og identitet. McCaffrey skriver med en følsom tilgang til emnet kunstig intelligens, ved at give Helva en personlighed og følelser, giver hun læseren mulighed for at relatere sig til Helva og undersøge deres eget syn på kunstig intelligens og menneskelige relationer.

6) “The Handmaid's Tale” er en science fiction roman skrevet af Margaret Atwood. Handlingen foregår i en fremtid

hvor USA er blevet omdannet til et totalitært theokrati kaldet Gilead. Kvinderne er blevet frataget deres rettigheder og er blevet undertrykt af mændene i samfundet. Handlingen følger hovedpersonen Offred, der er en "handmaid" eller en kvinde udvalgt til at bære børn for en højtstående mand og hans hustru, der ikke kan få børn. Offred kæmper for at finde mening i sit liv og for at modstå undertrykkelsen, mens hun husker sin fortid og håber på en bedre fremtid. Romanen undersøger emner som kønsroller, reproduktive rettigheder og undertrykkelse i et dystopisk samfund.

Umiddelbart kan ChatGPT således godt bruges til at indhente referater af diverse bøger, men det gik ikke perfekt. Da jeg bad den om et referat af David Brins *Foundation's Triumph*, gav den mig i stedet et referat af Asimovs *Foundation and Earth*. Den kan godt kokse rundt i tingene og blive forvirret. Især hvad angår 'kult-viden' indenfor tegneserier og de fantastiske genrer. Jeg bad den f.eks. lave en liste over den japanske instruktør Norifumi Suzukis mest kendte titler, og adskillige af de titler, den leverede, var ikke instrueret af ham. Så hvad angår viden som der ikke er specielt meget data om på internettet, er ChatGPT ikke særlig stærk. Man kan håbe at det bliver bedre, ef-

terhånden som internet-data og databaser på f.eks. asiatiske sprog bliver bedre inkorporeret.

Ikke desto mindre kan ChatGPT bruges til rigtig meget; den kan også selv genere kort fiktion af alle typer på forlangende, eller hjælpe med både research, gode råd og det kreative i en vordende forfatters skriveproces.

Man føler at ChatGPT på flere måder har overhalet Google indenom, og den kan bruges til langt mere specifikke og detaljerede forespørgsler og opgaver, med relativt udførlige og originalt formulerede svar. Paul Buchheit, stifteren af Google's Gmail, har da også været ude og sige at ChatGPT måske vil udkonkurrere Google på ikke mere end to år! Helt så galt for Google går det nu nok ikke, bl.a. fordi Google, ligesom Microsoft, nu sandsynligvis vil investere i kunstig intelligens og begynde at inkorporere det på adskillige forskellige platforme. Det her kommer til at forme fremtiden!

Nogen vil indvende at unge mennesker kan bruge den kunstige intelligens til at snyde med lektierne, men som altid afhænger outputtet af inputtet – et godt værktøj kan bruges både på intelligente og uintelligente måder. Generelt mener jeg at evnen til at vide, hvordan man mest effektivt udsøger sig viden, er undervurderet. Selvom viden via AI kan være en genvej til information og forståelse, som man tidligere har tilegnet sig på den gammeldags måde, så er det også et tegn på solid viden, at man er god til at finde frem til netop den viden, man skal bruge i en given situation. Dermed vil selv den mest overvældende kunstige intelligens altid fungere på komplementær vis med

den menneskelige hjerne, og de to vil uden tvivl udvikle sig sammen i både nær og fjern fremtid.

Jeg mener klart at der med denne teknologis fremkomst og tilgængelighed er tale om et storslået fremskridt for hele verden. En samtale-maskinintelligens, som kan bruges af alle, og ikke er religiøs eller ekstremistisk på nogen måde, men bare rationel og vidensorienteret? Tænk på alle de steder i verden hvor folk stadig tænker i absurde, forældede, religiøse termer – når de går i gang med at lade sig rådgive og uddanne af disse kunstige intelligenser, vil menneskehedens niveau af videnskabelig fornuft avancere til højder, ingen ville have forudset før denne teknologis komme! Det er et helt fantastisk gode for menneskeheden. Det bliver spændende at se effekterne – og den uundgåelige konservative kritik – af denne nyskabelse.

Frygten for ‘strong AI’ – altså kunstig intelligens som er reelt bevidst og dermed en ny livsform – mener jeg er helt ubegrundet. Man vil ikke kunne lave ægte bevidste maskiner før man i detaljer forstår hvordan den menneskelige hjernes bevidsthed (og intelligens) fungerer, og selv når man gør det, vil det være så kompliceret og uligetil at skabe samme fænomen på en eller anden anderledes teknologisk måde i maskiner/computere, at det nærmest vil være meningsløst – bl.a. fordi der ikke er nogen god grund til at gøre det. Hvis vi i forvejen har AI-assistenten der kan hjælpe os på enhver tænkelig måde (inkl. at simulere en intelligens næsten på højde med menneskers), hvorfor skulle vi så tage næste skridt og lave decideret nye livsformer? Jeg tror ikke det er noget, vi vil finde på nogen god

grund til at gøre. En helt ny livsform, med diverse behov der skal tages hensyn til, vil jo kun give problemer. Det meste sci-fi/horror om sådan noget er i virkeligheden noget værre vrøvl.

Men nu vi snakker om horror, så vil jeg til allersidst også lige reproducere en sonnet, som jeg bad ChatGPT om at skrive helt fra bunden, udelukkende baseret på en kort forespørgsel efter “a cautionary sonnet about the dangers of the dark web”. Den skrev således:

*Beneath the surface of the endless web,
A shadow world, a place of hidden fear,
Where secrets lurk and danger doth enshroud
The unsuspecting, drawing ever near.
The dark web, a labyrinth of deceit,
A breeding ground for all that's vile and base,
A haven for the wicked and the elite,
A place where all morality's erased.
O, be not tempted by its siren's call,
For in its depths, no mercy can be found,
The dangers there will swallow you, enthrall,
And leave you lost, without a hope or sound.
So heed these words, and from the dark web flee,
For all its beauty hides a deadly sea.*

Det er sgu' ikke helt dårligt af en primitiv AI at være! Leg selv videre med dette fantastisk nye værktøj/fabelagtige nye legetøj – og smed mens jernet stadig er gratis.

FANTASTIK I TILBAGEBLIK (2003-2022)

Af Thomas Winther

I 2013 skrev jeg en artikel i *Himmelskibet* nr. 37 om foreningens første 10 år. Her, 10 år efter, hvor foreningen nu lukkes, genbesøger jeg den artikel. Nogle dele af nedenstående er direkte genbrug, mens andre dele er redigeret, omskrevet eller tilføjet

Starten

Det hele begyndte tilbage i 2003 hvor en lille flok entusiaster syntes Danmark manglede en bred forening for de fantastiske genrer. De eksisterende foreninger havde et smalere fokus, der enten beskæftigede sig med bestemte genrer eller omhandlede bestemte film eller tv-serier. Den nye forening skulle give plads til alle de fantastiske genrer. Science fiction, fantasy, horror og andet godt i alle deres former og medier såsom bøger, film, tegneserier og kunst og hvor genrerne ellers måtte findes. Et andet vigtigt punkt for den nye forening var, at den skulle være styret af medlemmernes ideer og initiativer, og den formelle del af foreningen skulle give plads til dette.

En sommerdag i august 2003 samledes gruppen og fastlagde rammerne for den nye forening og søsatte initia-

tiver. En række interessegrupper blev oprettet, der afspejlede foreningens bredde og ville give rammerne for de aktiviteter man tænkte foreningen kunne rumme.

En hjemmeside blev hurtigt etableret, så der var et ansigt udadtil, der kunne fortælle om foreningen, samt indeholde informationer om de forskellige interessegrupper og arrangementer.

I forbindelse med stiftelsen blev der lavet en folder, der skulle bruges til at gøre opmærksom på den nye forening. En del af denne folder bestod af en kollage med en lang række illustrationer fra forskellige kendte og mindre kendte fantastiske værker. En konkurrence blev udskrevet for at se hvem der kunne genkende flest af illustrationerne.

Jeg ved ikke om nogen husker hvem vinderen var, eller hvor mange værker vedkommende havde fundet på kollagen. Efter denne artikel finder du kollagen, så der er nu igen er mulighed for at se hvor mange illustrationer, du kan identificere.

Foreningens logo, designet af H.H. Løyche

Interessegrupper

To af de grundlæggende tanker bag foreningen var at den skulle være medlemsdrevet og at bestyrelsen blot skulle sikre at der var muligheder for at medlemmerne kunne tage initiativer og lave arrangementer i interessegrupperne.

Hver gruppe fik tilknyttet en mailgruppe, som kunne benyttes til intern kommunikation i grupperne. I starten var interessegrupperne opdelt i uformelle og formelle grupper, hvor der i de sidste skulle være en eller anden form for struktur, da disse grupper ville få del i foreningens budget. Et eksempel på en sådan gruppe er redaktionsgruppen, der netop skulle bruge midler til at få *Himmelskibet* trykt. De uformelle grupper bestod mere som fora, hvor man kunne samles om bestemte aspekter af foreningens områder.

Senere blev denne opdeling imellem formelle og uformelle grupper fjernet, og alle grupper bliver nu betragtet ens.

Himmelskibet

Ved foreningens start var der ingen tvivl om at der var et ønske om et medlemsblad, og således blev *Himmelskibet* himmelsat. Bladet er opkaldt efter filmen *Himmelskibet* fra 1918, som er verdens første science fiction-film af spillefilmslængde, og så var den oven i købet dansk.

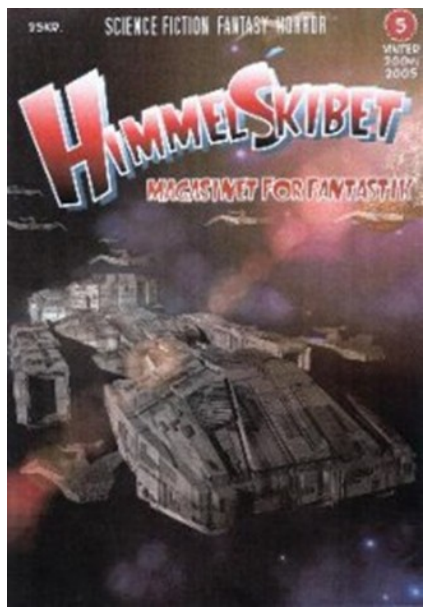

De første numre af *Himmelskibet* havde et logo med en stjerne og forsidebilleder, der gjorde at vi på messer fra tid til anden blev spurgt om vi var en nyreligiøs forening. Dette blev der ændret på fra blad nummer 5, hvor vi fik et nyt logo, designet af Michael Bernth. Dette logo hentede inspiration i de gamle pulpblade som *Astounding Stories*, og det viste mere om hvad der var for et maga-

sin folk fik i hænderne.

I starten var der kun én redaktør, og det var meget arbejde for en mand, også selvom de første numre ikke havde samme sideantal som vi sidenhen kom op på (ofte var vi oppe på max sideantal i forhold til at vi skal holde os inde for portogrænsen ved forsendelse). Efterhånden kom der flere redaktører kom til, rollen gik på omgang. Flere har været inde over, hvilket gjorde det mere overkommeligt.

Der var ikke nogen fast redaktion tilknyttet bladet, men der var en række medlemmer som fast skrev til bladet. Dette sikrede at bladet kunne blive ved med at holde både antallet af sider og udgivelser. Indholdet har altid været en fordeling imellem artikler, noveller og ikke mindst anmeldelser.

Der er flere af de forfattere inden for de fantastiske genrer, som har startet ud med at få noveller trykt i *Himmelskibet*. Vi er både glade og stolte over at vi har kunnet være en platform til at hjælpe forfattere med at få deres fortællinger ud til læserne.

Forsiderne har primært været skabt af forskellige danske kunstnere, og vi har altid mødt stor velvilje når vi har kontaktet dem for at høre om vi har måttet bruge deres værker til vores blad. Du kan se alle tidligere forsider til *Himmelskibet* på Himmelskibet.dk.

I 2018 brugte vi flere penge på at sende bladet ud end på at få det trykt. Vi måtte tage konsekvensen af de stadig stigende portopriser og besluttede at omlægge bladet til at blive udgivet elektronisk. Vi valgte at gøre det i PDF-formatet, da det så stadig vil være muligt for de, der måtte ønske det, at printe bladet. En fordel ved at gå over til at udgive bladet elektronisk var at vi ikke behøvede tænke på om bladet fik et omfang der ville gøre at vi røg over en vægtgrænse i forhold til porto. Vi kunne nu også have farvebilleder i bladet. Vi valgte også at lægge bladet frit ud til alle, og ikke kun til medlemmerne.

Det var folk der var kede af omlægningen, og nogle meldte sig ud af foreningen, men generelt blev omlægningen godt modtaget.

Vi vil arbejde på at få lagt alle numre af *Himmelskibet* op på hjemmesiden her i forbindelse med udgivelsen af dette sidste nummer.

Jubilæumsbogen

Da foreningen havde eksisteret i femten år, havde vi udgivet 50 numre af *Himmelskibet*. Det blev besluttet at markere dette ved at udgive en jubilæumsbog med udvalgte tekster fra disse 50 numre. Bogen *Den Fantastiske rejse* blev udgivet i 2018 og sendt ud til medlemmerne. Det er stadig et lille restlager af bogen, så hvis du er interesseret i at købe den så kontakt os.

Hjemmesiden

Planen med hjemmesiden var hele tiden at den skulle være et af foreningens ansigter ud af til, samt være et sted hvor der kunne skrives om forskellige arrangementer. En vigtig del af siden har således altid været kalenderen, hvor der ikke blot har været skrevet om kommende foreningens arrangementer, men også om hvad der ellers er af arrangementer rundt i landet som har relation til de fantastiske genrer.

Vi besluttede på et tidspunkt at vi ville lægge alle anmeldelser fra *Himmelskibet* på hjemmesiden. Dette var dels for at skabe noget mere indhold til siden, men også for at give anmeldelserne et større publikum, da en del af de anmeldte ting var anmeldereksemplarer.

Under en af restruktureringerne af hjemmesiden, blev alle anmeldelserne flyttet over i den separate *Himmelskibet*-anmelderblog.

Fantastik.dk blev aldrig den hjemmeside hvor der skete mest på, men der ligger en del informationer der, hvilket også er en af grundene til at vi har valgt at den skal holdes kørende her efter foreningen nedlægges. *Himmelskibet.dk* kommer til at fortsætte som en anmelderblog, så længe der er nogen som vil skrive anmeldelser til den.

Auktionerne

En af foreningens tilbagevendende arrangementer var de årlige auktioner. De startede som en bytteaften, hvor medlemmer kunne dukke op med film og bøger som de gerne ville bytte til andet. Inspireret af auktioner på internationale cons ændredes arrangementerne sig til auktioner, hvor man kunne donere materiale helt eller delvist til foreningen. Resultatet var underholdende aftener, der både spædede i foreningskassen og også var rigtig hyggelige.

Foreningens økonomi har hele tiden været ret presset. Dette skyldes at det kontingent der opkræves, kun lige dækkede trykningen og udsendelsen af *Himmelskibet*. Det var derfor arrangementer som auktionerne gjorde at vi også havde økonomi til andet.

Auktionerne kommer sikkert til leve videre i forbindelse med Fantasticon.

Fantasticon

Inden for Science Fiction-fandommen har conner (conventions) altid haft en central rolle. Ved disse arrangementer har man mulighed for at møde andre med samme interesse, samt høre foredrag, paneldebatter og meget mere. Kort sagt en masse ny inspiration til titler på læse-og film-listen. Så Fantastik skulle også have en con, og det blev til Fantasticon. Den første Fantasticon blev hurtigt stabled på benene i 2004 og var et mindre arrangement.

Allerede i 2005 turde vi dog godt sætte ambitionerne op. Vi måtte dog nok erkende at vi havde skudt over målet med setuppet, da vi ikke helt fik det antal besøgende som vi havde forventet. Derefter blev der skruet lidt ned igen, og Fantasticon har siden fået lov til at udvikle sig mere i sit eget tempo.

I 2007 blev Fantasticon sprunget over da alle kræfter blev sat ind på at afholde Eurocon. Dette var ikke et Fantastik-arrangement, men rigtigt mange Fantastik-medlemmer gik ind i arbejdet med at afholde den europæiske science fiction-con det år.

I den anledning udkom også et engelsksproget særnummer af *Himmelskibet*, *The Sky Ship*.

Med tiden har Fantasticon vokset sig til en størrelse hvor det var en fordel at lave en tydelig opsplitning imellem foreningen Fantastiks og arrangementet Fantasticons økonomi. Som nævnt så har Fantastik aldrig siddet på den store pengekasse, så hvis en Fantasticon gav et større økonomisk regning, ville foreningen ikke kunne bære det. Vi ønskede også at sikre at et evt. overskud fra en Fantasticon

kunne bruges på den næste Fantasticon. Denne økonomiske afhængighed gjorde også at foreningens bestyrelse skulle være meget inde over hvilke beslutninger der blev truffet omkring afholdelsen af Fantasticon, hvilket gik imod tanken om at der skal være så lidt central styring som muligt.

Det blev derfor besluttet at oprette foreningen SF-Fan, hvis formål er at i samarbejde med en anden forening at afholde en årlig con. SF-Fan skiftede senere navn til Foreningen Fantasticon.

Der har været et stort personsammenfald imellem Fantastik og Fantasticon, og fordi Fantastik nu lukker, kan nogle af disse personer forhåbenligt lægger endnu flere kræfter i Fantasticon, som fortsætter ufortrødent.

Messer og Cons

Vi har altid gjort meget for at have stande ved relevante arrangementer for at vise vores eksistens. Vi har været på Komiks.dk/Copenhagen Comics, Fantasy-Bogmessen, Star Wars Dage og Collectormania. Det at vi ofte var lidt ‘skæve’ i forhold til arrangementernes hovedfokus,

afskrækkede os ikke fra at deltage og vise at foreningen og Himmelskibet fandtes.

Illustration lavet af Lars Kramhøft til en Fantastik-plakat og -folder til Komiks.dk 2006

Medlemsaktiviteterne

Igennem årene har foreningen budt på en række af mere eller mindre faste arrangementer. Aftener hvor forfatter-skaber eller genrer er blevet præsenteret, læsegrupper og ikke mindst en lang række privat afholdte filmaftener og dage. Foreningen har også dannet rammen om utallige bi-ografture samt i teateraftner. Andre arrangementer har været udflugter, skovture og selvfølgelig den årlige jule-frokost. I de sidste mange år samarbejdede foreningen også med Huset i Magstræde i København om filmquizzes, og de quizzes fortsætter selvom foreningen lukker.

Skrivegruppen

Skrivegruppen, hvor håbefulde og erfarne forfattere mødes for at skrive og diskutere. eksisterede faktisk inden Fantastik, men blev bragt med ind i foreningen da flere af grup-pens medlemmer var med til at starte foreningen. Skrive-gruppen var også en god kilde for *Himmelskibet* til at hente noveller til bladets sider. Gruppen har ikke været så aktiv de sidste år, men den skal nok overleve og fortsætte efter Fantastiks nedlukning.

Caféaftener

Det sociale har altid været en vigtig del af Fantastik, og en af hjørnestenene i dette har været caféaftenerne. I starten fandt den sted 3 gange om måneden, hvilket så blev til 2 gange, og i de sidste år var det hver den 20. på Café Asta i Valby. Dette var uformelle møder, hvor de der havde tid og mulighed, kunne dukke op. Vi håber at kunne folde fast i

denne tradition fremover. Det vil nok primært være over Facebook at der vil blive inviteret, via gruppen Danske Fantastik Fans (som oprindeligt blev oprettet af foreningen, men nu er sin egen ting), men hvis de, der ikke er på Facebook, gerne vil have info om caféaftenen, så kontakt os endeligt på forening@fantastik.dk, som holdes åben efter foreningen lukker.

Gratisbiffen

En af foreningens formål var at samarbejde med andre om arrangementer. Sådanne samarbejder blev set med Eurocon og Fantasticon, men også andre samarbejder er blevet etableret. Sammen med Blågårdens bibliotek er Gratisbiografen Lanterna Magika blevet stablet på benene. Her vises hver måned fantastisk-film. Programmet skifter imellem klassikere og nye film, således at der rammes et bredt publikum.

Corona-årene

Foreningens bestyrelse havde i nogen tid lidt af metaltræthed, og antallet af arrangementer i foreningen var for nedadgående. Da corona så ramte, gik foreningen stort set i stå (bortset fra *Himmelskibet*). Vi opkrævede heller ikke kontingent under pandemien.

Da verden lukkede op igen, skulle vi til at se på tilstanden af foreningen. På generalforsamlingen i 2022 stod det imidlertid hurtigt klart at folk ikke rigtigt havde energien til at få foreningen i gang igen, og vi besluttede at lægge en plan for nedlæggelsen i stedet. Det første punkt i

planen var at prøve at melde ud, at hvis der var nogen som ville melde sig til at samle en ny bestyrelse, så ville den gamle meget gerne hjælpe med at overdrage foreningen til nye og friske kræfter. Der var dog ingen der meldte sig, og på den ekstraordinære generalforsamling blev det vedtaget at foreningen skulle nedlægges med udgangen af 2022. På den efterfølgende urafstemning fik vi medlemmernes opbakning til dette, og imens flere beklagede at foreningen blev lukket, mødte vi også stor forståelse for beslutningen.

Nedlukningsplanen

Den plan, der blev vedtaget for nedlæggelsen, inkluderede bl.a. at der skulle sættes penge af til at hjemmesiderne kunne bestå i 10 år, så alt den information der ligger der ikke bare forsvinder med det samme. De resterende penge vil blive givet til Fantasticon.

Der vil fortsat blive lagt anmeldelser på Himmelskibet.dk i det omfang der stadig er nogen der skriver til bloggen. Hvis du kunne tænke dig at anmelde til Himmelskibet.dk, er du meget velkommen til at kontakte os på himmelskibet@fantastik.dk. En anden del af planen var at dette afsluttende nummer af *Himmelskibet* skulle udkomme som et sidste punktum.

Vi takker alle som har fulgt Fantastik igennem årene og håber vi stadig ses derude i fandommens verden.

Fablen har læredigte om alle livets forhold.

Fantasy arbejder med magisk / religiøse indflydelser, som oftest i miljøer inspireret af folkelig overtro fra Middealderen og græsk, keltisk, nordisk eller orientalsk mytologi. Fantasy er en af de få genrer, som børn og voksne kan være sammen om, da de deler den med lige stor fornøjelse.

Sword & Sorcery er en action-præget fantasy-genre, hvis ingredienser er grimme skurke og uhyrer, og helte der svinger sværdet fra morgen til aften.

Eventyret lokker stadig, med sine prinser og prinsesser, hekse, trolde, elverfolk, havfruer og drager. Eventyr kan læses som børnehistorier, men er ikke kun for de små. Mange er så uhyggelige, at de er uegnede for børn.

Anden fantastik kan bl.a. være science fantasy, surrealisme, alletopi, kosmik, futurisme, kontra-naturalisme, imaginisme, synkronisme og splatter. Foreningen beskæftiger sig også med legender, myter, sagn og sagaer.

Fantastik er en samlebetegnelse for en række genrer, der adskilles af, at de med det fortryllende og det ucinatoriske, imaginære og surreale, uhyggelige og underlige, visionære og heraf. Den underholder gennem alle udtryk, film, teater, eventyr, grafik, maleri og arkitektur.

Magisk realisme balancerer på grænsen af oversanselige verdener, med forelskelser og fortryllelse.

wave
imen-
ed stil
hold.

stik er
egnelse for en
er beskæftiger sig
de, groteske, hallu-
ære, overnaturlige,
, underbevidste, vid-
e eller kombinationer
older og beriger os
ksformer: Litteratur,
antik, dans, spil,
eri, skulptur
itektur.

I gotiske
romaner hol-
des jomfruer
fange i dystre
borge.

Cyberpunk
er et nyt bud på en
fantastisk genre, der
handler om tilværelsen i
en fremmedgjort fremtid
præget af bioteknologi,
IT og globale kon-
cerner.

Space opera
udspilles i galaktiske
imperier, myldrende med
eksotiske planeter, mys-
tiske fænomener, rum-
væsener og super-
teknologi.

Science fiction
kendes for udfordrende
fremtidsvisioner fra forkanten
af den videnskabelige udvikling,
f.eks. kloning, kunstig intelligens,
rejser til fjerne kloder eller tilbage i
tiden. Det er genren for alle, der
interesseres sig for vor omskifte-
lige verden og hvordan den
reagerer på nye
fænomener.

Utopien
er altid aktuell
med sine politi-
ske idealer.

Fantastiske
rejser bringer os til
uudforskede egne:
Havets dyb, jordens
indre og ukendte
jungleriger.

Horror får os
til at gyse, hvadenten
vampyrer, varulve eller
videnskabsmænd er på spil,
og uanset om fortællingen er
psykologisk uhyggelig eller
bare væmmelig. Horror er
bedst, når den efterlader
én søvnløs af
skræk.

NATTENS ULVE

Af Cato Pellegrini

1

Indviklede, ligesom trådene i et kæmpestort edderkoppe-spind, løb gule og hvide siksaklyn frem og tilbage over nat-tehimlen. Det var sådan en nat, hvor alle vejrmagternes balstyriske lakajer var kommet på arbejde. Med stadig kortere mellemrum lystes det troldske, østnorske skovlandskab op, før natten på ny lukkede sig omkring bakker og dale, vandløb og træer. De efterfølgende tordenskrald lød ligesom drønene fra kanonild.

Anette Skogly holdt et krampagtigt greb om rattet, på vagt mod hver mindste hindring i kørebanen. Den lille elbil – som hendes far havde foræret hende, da hun flyttede til Oslo for at læse til sygeplejerske – havde vist sig at have gode køreegenskaber.

Sikke et møgvejr! Aldrig tidligere i hendes toogtyve-årige liv havde hun oplevet magen til skybrud. Viskerne formåede ikke at fjerne alt det vand, der overskyllede for-ruden. I perioder var det ikke muligt at se vejen i det hele taget. Da sank speedometernålen ned mod 30 km/t.

Selv bilens kraftige lygter magtede ikke at trænge igennem den kompakte væg af vanddråber, der ustandseligt piskede mod karosseriet. Lysets reflekser i titusindvis

af tunge dråber bidrog kun til at gøre sigtet endnu ringere. Hun blev tvunget til at slukke det lange lys og køre på nærllys.

Ikke engang på de rette strækninger – og dem var der ikke ret mange af – dristede hun sig over fartgrænsen. Hele tiden sad hun som på nåle, med blikket naglet til striben af natsort asfalt, der vekselvist slyngede sig og strakte sig ud foran bilen.

Mørket eksploderede i et nyt inferno af skarpt, uudholdeligt hvidt. I et lysglimt skimtede hun bilvejen som en smal fure, der den pløjede frem mellem de vældige træstammer i den tætte granskov.

Dét lyn slog ned! flimrede en tanke gennem hendes hoved.

Hun løftede en arm afværgende op foran ansigtet, blændet af det pludselige modlys. Bevægelsen fik bilen til at slingre fra side til side. Hun rettede den beslutsomt op med en hurtig og sikker kontramanovre med rattet. Det hele skete så hurtigt, at hun ikke nåede at tænke. Hun havde handlet rent instinktivt.

“Hold da helt op!” sagde hun højt. Den spinkle stemme druknede næsten i lyden fra regnen der trommede på biltaget.

Hun undertvang en impuls til at standse kortvarigt til hendes hænder holdt op med at ryste. Hun vidste godt at det kunne være forbundet med en vis fare at standse på en øde vejstrækning uden nogen form for gadebelysning. Hun var alene, og hendes muligheder for selvforsvar var be-

grænsede. Hvem kunne med sikkerhed sige, hvilke farer der mon lurede derude i skoven?

Lige siden hun var helt lille, havde Anette hørt utallige skrækhistorier om ulve der dræbte husdyr i hobetal, til landmændenes forbitrelse og vrede. Det var almindeligt kendt at de i givne situationer også kunne angribe mennesker, især når de optrådte i flok.

De tyndt befolkede skove øst for Oslo gemte flere store stammer af de firbenede bæster. Ingen kendte det faktiske antal, eftersom de krydsede frem og tilbage mellem Norge og Sverige. Om de var få eller mange gjorde dem ikke mindre farlige.

Et imaginært billede trådte frem på nethinden: Hun så sig selv siddende i bilen, omringet af snesevis af ulve, kredsende omkring hende med savlende kæber.

Tanken fik hende til at grine fjollet.

“Så er det godt,” sagde hun strengt til sig selv.

Hun strøg en irriterende hårlok væk fra øjnene. Prøvede ved hjælp af enkle, gymnastiske øvelser at løse op i de værste muskelspændinger – så langt kørestillingen tillod. Anspændtheden havde gjort hendes led og muskler stive; der værkede i hele kroppen. Hun var fuldstændig udkørt af den intense koncentration oveni alt det andet, hun havde gået igennem her på det sidste.

Det var på tide at finde et godt sted at overnatte, inden det blev alt for sent. Hun trængte til noget aftensmad og en seng. Få ro på og tænke tingene grundigt igennem, inden hun tog endnu en forhastet beslutning. Der var små chancer for at finde et motel her midt ude i skoven. Når

hun tænkte over det, var det faktisk pænt længe siden, hun havde set et hus eller endda en mødende bil.

Hun satte sin lid til at hun snart fandt nogen, som kunne fortælle hende nøjagtigt, hvor hun befandt sig. Som kunne forklare hvorhen hun skulle køre for at finde et sted, der lejede værelser ud. Det behøvede ikke være et hotel i den høje prisklasse. Hun tog til takke med et ganske almindeligt, landligt pensionat. Gerne ét, der serverede enkel, norsk husmandskost.

Rastløsheden prikkede utålmodigt i hende. Hvis det bare kunne holde op med at regne! Med den her fart nåede hun ikke langt. Skønt hun havde det ikke travlt. Tværtimod havde hun al verdens tid at gøre godt med. Hun var på flugt. Uden at vide hvorhen hun var på vej. Hendes flugt var blind, formålsløs, men ikke meningsløs.

Hun var kommet til et punkt, hvor hun bare måtte komme væk fra det hele. For første gang i sit unge liv følte hun, at hun stod helt alene med nogle rigtigt svære afgørelser. I øjeblikket virkede de ganske uoverskuelige. Hun så ingen udvej, ingen løsning. Bare mørke. En sort nat uden måne eller stjerner. Ingen ting der lyste op i hendes tilværelse.

Hun sukkede højt og bed tænderne hårdt sammen. Det var ikke nu, hun tabte fatningen. Hun skulle nok klare ærterne. Sådan som hun altid havde gjort det. Hun nægtede simpelthen at bøje nakken. Hun havde ikke noget at stå skoleret for. Det var der så til gengæld en del andre personer, der havde. Hun så allerede frem til den dag, hun fik en

mulighed for at slå tilbage mod den uret, der var blevet begået mod hende.

2

Det havde regnet stridt lige siden hun forlod barndomshjemmet på Jessheim, nordøst for Oslo, og begav sig ud i den stormfulde nat.

“Kør endelig forsigtigt, og husk at ringe når du er nået frem, så din far og jeg ved at alt er i orden,” lød den sidste formaning fra hendes mor, da de stod i døren og tog farvel.

“Ja, mor,” havde hun svaret, vel vidende at at hun aldrig kom til at tage den samtale. Mens de tog for givet at hun nu var på vej tilbage til hovedstaden, vidste hun, at hun aldrig mere ville vende tilbage til studiekammeraterne eller den trange studiebolig. Hun følte ikke længere samhørighed med nogen af dem. For meget var sket til at hun nogensinde ville se dem igen.

Fornedrelsen, afskyen, skammen – de onde minder vældede atter op i hende. Det havde ikke så meget været smerterne som den dårlige samvittighed bagefter: Fornemmelsen af, at det hele egentlig var hendes egen skyld. Var det ikke hvad mænd altid undskyldte sig med, når en kvinde var blevet voldtaget; at hun havde lagt op til det selv? *Havde hun ”lagt op til det”?*

Hun vidste det ikke. Så meget stod uklart for hende fra den skæbnsvangre aften. De havde været mange studerende samlet, og de var blevet overstadigt berusede på sprut og stoffer. Vilde og hæmningsløse. Grænseoverskridende. Også hun.

Og dog alligevel – havde hun vitterlig givet udtryk for, at det var i orden med hende? Havde hun samtykket til at fire mænd godt måtte kneppe hende efter tur? Ih dog, hvor romantisk. Enhver kvindes drøm, ikke også?

I så fald kendte hun sig selv dårligt. Så stiv havde hun heller ikke været! Måske opfattede hun tingene *anderledes* end de øvrige deltagere i orgierne? De syntes at være indforståede med, hvad de havde gang i, på trods af – eller på grund af – den småt hysteriske stemning.

Hun havde skreget. Hun havde tryglet dem om at holde op. Hun havde grædt. Kæmpet imod. Forsøgt at vriste sig løs. Men de havde bare grinet og opildnet hinanden til at fortsætte. Og kvinderne – som hun indtil da havde betragtet som sine søstre – havde været de ivrigste pådrivere. Hvorfor? Hvad galt havde hun gjort dem?

Over tid troede hun nu nok, hun ville have kunnet lære sig at leve med det på en måde. Acceptere det som en meget grim oplevelse, hun helst ville have været foruden. Kunne hun nogensinde tilgive dem? Aldrig!

Et stykke tid havde hun vurderet at anmelde dem til politiet. Men modet havde svigtet hende. Sandsynligheden for at nogen blev dømt for ugerningen, var minimal. Det var vel derfor de troede, de skulle slippe afsted med det.

Men der var adskillig mere ved det end 'bare' et overgreb. Menstruationen var udeblevet måneden efter. Og den næste. Og den bagefter.

Hele sommeren havde hun tilbragt hjemme hos sine forældre, uden at have mod på at tale ud med dem. Da hun modvilligt rejste tilbage til hovedstaden for at tage fat på

studierne efter sommerferien, var hun grebet af rådvildhed. Hun så ikke længere hvordan, hun skulle bære sig ad med at magte at gennemføre sin uddannelse og komme i arbejde.

En aften da de andre troede hun lå i sengen med migræne, lykkedes det hende at udføre en graviditetstest på sig selv. Sådan en test som enhver kunne købe på apoteket, som gav et forholdsvis pålideligt resultat. Testen havde bekræftet hendes værste mistanker. Da hun stod med det positive prøveresultat i hånden, havde det føltes som om hendes verden – ja, hele hendes fremtid – faldt i grus.

I sin fortvivlelse havde hun vendt sig til den eneste af sine veninder, som hun stadig mente, hun kunne stole på.

“Tag det bare roligt,” havde veninden svaret. “Der er ingen grund til panik. Først må vi få Arvid til at kigge på dig. Hvis han finder noget, ordner han det med en udskrabning lige med det samme.”

“Bare sådan uden videre?”

”Javist. Hvorfor ikke, hvis det er dét, du vil?”

“Du får det til at lyde, som om det kan sammenlignes med at gå til tandlægen. Hvordan kan du dog tage så let på det?”

“Det gør jeg heller ikke. Jeg siger bare, at det er ikke noget, du skal bekymre dig om. Det er hurtigt klaret. Tro mig, jeg har været det to gange igennem, så jeg ved, hvad jeg snakker om. Du vælger selv, om du vil have narkose eller lokalbedøvelse. Du mærker ingen ting.”

For Anette handlede det ikke så meget om det kirurgiske indgreb som om det moralske valg, hun stod overfor.

Uanset om hun valgte at beholde barnet eller ikke. Var hun parat til at bære et nyt liv frem? Tage det fulde ansvar på sig for at det ufødte barn voksede op og udviklede sig til et omgængeligt og nyttigt menneske?

“Du er jo ikke den første kvinde i verdenshistorien, der oplever en uønsket graviditet.”

Uønsket graviditet?! For pokker da, hun var blevet *voldtaget!* Forstod den anden kvinde virkelig ikke, hvad det her handlede om! Hvad det havde gjort med hende?

“Forresten, mens jeg husker det – kommer du i morgen?” fortsatte veninden ufortrødent.

“Hvad sker der i morgen?” spurgte Anette med svigtende stemme.

”En ægte SM-fest. Kun for de indviede.”

“Jeg vidste ikke, jeg tilhører ‘de indviede!’”

“Har du ikke fået besked? Du må *endelig* komme alligevel! Vi har fået latex-dragter og en del sjovt legetøj tilsendt fra Tyskland–”

Anette havde ikke hørt efter mere. Med en hånd for munden og et halvkvalt skrig var hun stormet ud ad døren – bort fra universitetsområdet og hendes medstuderende. Hun havde end ikke givet sig tid til at gå forbi kollegieværelset og pakke sine få personlige ejendele sammen. Der blev sikkert en anledning til at komme tilbage på et senere tidspunkt og hente dem.

Hun havde et brændende behov for at lægge størst mulig afstand mellem dem og sig selv. Uden at se sig tilbage kørte hun i rasende fart – ud af byen og hele vejen hjem til det hus, hvor hun var vokset op.

For sent indså hun, at det var en gedigen fejltagelse. Forældrene ville ikke – kunne ikke – forstå. Det havde de aldrig gjort. Gang på gang var hun på nippet til at tilstå sin brøde og fortælle dem om den byrde, hun i dobbelt forstand bar på. Men ordene stokkede sig i halsen på hende.

Til sidst orkede hun det ikke mere. Midt i deres småsnak om alt og ingenting rejste hun sig og meddelte, at hun havde ombestemt sig, at hun ville tilbage til hovedstaden.

“Hvad sker der, er der noget galt, søde?” havde hendes mor forskrækket spurgt. “Du er jo lige kommet. Vi troede, du ville tilbringe weekenden herhjemme.”

”Jeg ved det godt,” svarede Anette beskæmmet. “Jeg kom bare i tanker om, at jeg egentlig har en aftale i morgen, én jeg havde glemt.”

“Ja, ja, hvis det ikke kan være anderledes,” sagde moderen opgivende og sukkede demonstrativt, på en måde der var ment at give Anette dårlig samvittighed. Faderen sagde ikke noget, som sædvanligt. Hun vidste ikke, hvad der var værst.

Anette tog hurtigt afsked og lovede at komme snart tilbage. Hjulene efterlod striber i det løse grus i indkørslen da hun kørte afsted.

For sit indre øre kunne hun høre deres bebrejdelser: At det ikke var andet at vente, med den slags mennesker hun omgikkes; at hun havde trukket vanære over familien; at hun blev nødt til at ordne problemerne selv; at det var hendes egen skyld (dér kom det igen!).

Men hvor skulle hun ellers være taget hen? I hovedstaden kendte hun bare de andre studerende. Hun vidste slet og ret ikke, hvor en kvinde i hendes situation kunne søge moralsk og juridisk hjælp og støtte.

Og nu havde hun kørt omkring på må og få i lang tid, og hun vidste ikke hvor hun var. Hun skulle aldrig have forladt hovedvejen og begivet sig ind i labyrinten af småveje, der gennemkrydser de mange hundrede kvadratkilometer store skovområder mod den svenske landegrænse.

I starten havde det givet hende en vis lindring at køre så hurtigt hun vovede. Lægge det hele bag sig en gang for alle. Men det var en illusion. Et selvbedrag. Før eller senere blev hun indhentet af virkeligheden.

Det liv, der voksede inden i hende, havde efterhånden fået hende til at spørge sig selv om, hvordan en kvinde nogensinde kunne blive glad for sit ufødte barn...

3

Et stykke længere fremme fik hun med ét øje på en utydelig bevægelse inde mellem træerne. Hun spærrede øjnene op. Havde hun set forkert? Nej, den var god nok: Nogen eller noget luskede omkring derinde i skoven. Sandsynligvis var det bilens tilsynekomst, der tiltrak sig skabningens opmærksomhed.

Først troede hun, det drejede sig om en hjort eller en elg. Et sammenstød med skovens konge kunne få uanede følger. Ubevidst lettede hun trykket på gaspedalen.

I samme øjeblik fangedes dyret ind af bilens forlygter. Det var bestemt ingen elg eller hjort. Snarere lignede det en stor hund. Stakkels dyr. Hvad bestilte den alene i skoven på en regnfuld nat som denne? Synet bekræftede hende i, at der lå en bondegård eller et beboet hus i nærheden. Hvor skulle hunden ellers være kommet fra? Hun fattede nyt håb.

Med ét slag gik det op for hende, at det slet ikke var nogen hund, men derimod en vild ulv. Straks skød rædslen op i hende. Hun havde aldrig været tæt på et levende eksemplar af den berygtede art.

I lange spring fulgte ulven vejen i lyset fra bilen. Hun var kun nogle få meter fra at ramme den. I et splitsekund vaklede hun mellem at hugge bremserne i eller at foretage en undvigemanøvre.

Det var bestemt ikke det smarteste, hun kunne finde på. Alt det vand der lå i vejen, gjorde at hun mistede vejgrebet og dermed kontrollen over bilen. I et venstresving havnede hjulene på højre side udenfor asfalkanten, i stedet for at følge vejens kurve. Der lød en ækel, skrabende lyd fra bilens underside, idet den fortsatte den ukontrollerede fremfærd. Alt skete i løbet af nogle få sekunder. Mirakuløst nok lykkedes det hende at dreje tilbage ind på vejen.

Ulven forsøgte at undslippe, men fejlbedømte forfølgere. Anette klynkede højt da fronten på bilen ramte den pelsklædte krop. Som i sagte film så hun hvordan ulven slyngedes gennem luften og ramte asfalten. Hun bremsede så hårdt hun kunne og standsede lige foran den.

Rystet strammede hun håndbremsen, løsne-
de bilbæl-
tet og stod ud. Regnen gjorde hende gennemblødt, men hun
ænsede det knapt. Hvordan var det gået med bilen? Hun
gik rundt om den. Glasset på den højre forlygte var
smadret. Det var ikke så godt. Hun bøjede sig ned og kig-
gede ind under den, men umiddelbart kunne hun ikke se
andre synlige skader.

Skulle hun vove at gå hen til ulven, der lå livløs midt i
vejen? Hun ville det egentlig ikke, men nysgerrigheden
drev hende fremad. Hun vidste at det var dumdrigt, men
hun måtte simpelthen forsikre sig om, at den virkelig var
død. Hvert sekund var hun klar til en lynhurtig retræte
hvis den bevægede sig. Hun tænkte slet ikke over at der
kunne findes andre artsfæller i nærheden.

I lyset fra den ene billygte der stadig virkede, bøjede
hun sig over ulven. Den blødte fra flere læsioner i hovedet,
og hun så at et af dens ben lå i en sygeligt forvreden vin-
kel. De syleskarpe tænder var blottede, men de ville aldrig
mere flæns i råt kød.

“Åh, nej!” hviskede hun. Hun fik tårer i øjnene. Det
forventedes af hende som fremtidig sygeplejerske, at hun
skulle være med til at redde liv, ikke tage dem.

Lige meget hvad, så havde ulven nøjagtig den samme
ret til at leve som alle andre levende skabninger. Hun til-
hørte ikke dem som mente, at alle ulve skulle skydes. Der
var altså rigtig, rigtig meget ubeboet natur både i Norge og
Sverige. Der burde være plads nok til at dyr, der naturligt
hørte hjemme i skovene, måtte være der. Måske var det
rigtigt at regulere antallet gennem kontrolleret jagt? Hun

kunne ikke vurdere det. Hun var hverken naturforvalter eller fåreavler.

Den moralske anfægtelse var kun ét aspekt ved det. Langt værre var at det kunne medføre en lang fængselsstraf at slå et udrydningstruet dyr ihjel. Som bilfører havde hun pligt til at afpasse farten efter forholdene. Det var ingen undskyldning at hun havde mistet kontrollen over bilen. Det talte snarere i skærpende retning.

Hvad skulle hun stille op? Det eneste rigtige var at få fat i politiet og fortælle åbent og ærligt hvad der var foregået. At det havde været et beklageligt, men måske forståeligt uheld. Hun var parat til at tage konsekvensen.

At smide fra det hele var ikke i hendes tanker: Bilens gps blev kontinuerligt sporet af satellitter i jordbane; de elektroniske spor placerede hende – eller i al fald bilen – på åstedet på et givet tidspunkt. Og kriminalteknikerne ville utvivlsomt finde rester af ulveblod og pels på hendes bil. For ikke at tale om den ødelagte lygte. Hun hang på den.

Hun forsøgte at trække ulven ud til vejkanten, så ingen andre skulle køre den over. Men den vejede for meget, og hun opgav. Tankefuld gik hun tilbage til bilen, satte sig ind og fandt sin mobiltelefon frem. Ikke uventet manglede den dækning. Hvor var det bare typisk!

Til sidst lagde hun telefonen i sædet ved siden af sig og kørte langsomt videre. Hun rystede stadig over hele kroppen. En stakket stund havde hun fået noget nyt at bekymre sig om.

4

Intervallerne mellem lynene var længere nu, og tordenen rullede svagt i det fjerne. Regnen var heller ikke lige så intens mere. Stormen var ved at trække videre østover. Snart kunne hun slukke for viskerne. Skydækket åbnede sig, og en bleg fuldmåne sendte prøvende sine stråler ned over landskabet.

På et tidspunkt lagde hun skoven bag sig. Til begge sider lå store bondegårde med bugnende kornmarker. Gad vidst hvor stor en del af afgrøderne der var blevet ødelagt? Hver sommer skabte det uforudsigelige vejr, med styrtregn, hagl og endda sne, problemer for landmændene.

Længere henne dannede omkring tredive huse en klynge rundt om egnens lokale købmand og en automatiseret tankstation. Hun drejede ind foran de gammeldags benzinpumper – ingen heromkring kørte elbil – og standsede under en enlig gadelygte.

Før hun foretog sig noget, ville hun prøve at finde ud af, hvor hun var. Hun tjekkede sin mobiltelefon og opdagede til sin fortrydelse, at den stadig ikke virkede. Nå, intet at gøre ved det. Hun åbnede handskerummet og fandt en krøllet og velbrugt kortbog frem.

Hun huskede tydeligt, at hun havde kørt forbi Kløfta. Derefter var hun drejet væk fra motorvejen og havde begivet sig på lykke og fromme ad stadig smallere veje, der førte sydpå. Hun havde ikke læst et eneste vejskilt hen ad vejen; derfor genkendte hun ikke de stednavne, hun fandt i bogen. Hun befandt sig kort og godt på herrens mark.

Hun så på sit ur. Der var gået små to timer siden hun kørte hjemmefra. Hvis hun havde holdt en gennemsnitlig fart på 50 km/t, betød det at hun var nået knap 100 kilometer. Den reelle afstand var nok adskillig kortere, det voldsomme regnvejr taget i betragtning. Det eneste hun var sikker på, var at hun stadig befandt sig i Norge; havde hun krydset landegrænsen til Sverige, ville skiltene nemlig have skiftet farve fra gule til blå. Det var altid noget.

Modfaldent kiggede hun mod det mørklagte butiksklokale, der udgjorde stueetagen i et grønsmalt beboelseshus. På første sal lyste der indbydende bag ruderne. Hun sad på, der var nogen hjemme, som hun kunne spørge om vejen.

Med kortbogen i hånden gik hun rundt om huset og fandt den private indgang. Der varede en rum tid inden nogen åbnede. Foran hende stod en kvinde i halvtredserne. Det lukkede ansigt udstrålede skepsis og synlig irritation. Det lange hår var bundet i en hestehale. Hun var klædt i en ternet bomuldsskjorte og cowboybukser.

“Hvad vil du?” spurgte hun mistænksomt. “Jeg er bange for at butikken desværre er lukket for i aften.”

“Beklager at jeg forstyrrer så sent. Mit navn er Anette Skogly. Jeg er faret vild og forsøger at lokalisere, hvor jeg er havnet.”

Hun rakte kortbogen frem, slået op på det hun håbede var den rigtige side. Kvinden fulgte en indtegnat vej med pegefingerneglen.

“Du er lige her. Var der noget andet?”

“Tak. Sagen er at jeg for et lille stykke tid siden kom for skade at køre en vild ulv ihjel. Det var slet ikke meningen. Den sprang pludseligt ud foran bilen. Jeg nåede ikke at standse.”

“Jeg tror ikke nogen vil bebrejde dig noget,” sagde den anden kvinde forstående. Hun virkede en smule mindre fjendtligt indstillet. “Det er sådan noget, der kan ske.”

“Det lyder godt. Har du et forslag til, hvor jeg kan melde fra?”

”Umiddelbart ville jeg sige politiet. Skønt måske bør du hellere køre hen til ulvefarmen. Lade det være op til de ansatte dér at kontakte de rette instanser. Forskerne derovre forvalter alt arbejde med artsmangfoldighed her i amtet.”

Anette vidste ikke, der fandtes en ulvefarm i de dybe, norske skove. Måske ansås det for så kontroversielt, at de ansvarlige naturbeskyttelsesmyndigheder ikke ønskede nogen publicitet omkring sagen?

“Hvor finder jeg ulvefarmen?”

Kvinden pegede på kortet igen og forklarede hvad vej hun skulle køre. Anette takkede og gik tilbage til bilen.

Ifølge anvisningerne skulle hun køre ad den samme vej, hun var kommet. I skovbrynet fandt hun ganske rigtigt en smal grusvej, der gik parallelt med rækken af træer. På et tidspunkt drejede den ind i skoven. Næsten en kilometer længere fremme dukkede så ulvefarmen frem. Gårdspladsen var oplyst af flere store lyskastere.

Hun parkerede foran beboelseshuset. Før hun nåede at stå ud, kom en mand gående fra modsat kant. Han var i

trediverne, og var klædt i bukser og jakke af militærgrønt uldstof, samt høje gummistøvler. Den nederste del af ansigtet var gemt bagved et kæmpe skæg.

“Kan jeg hjælpe dig med noget?” spurgte han venligt.

“Jeg leder efter ulvefarmen. Jeg har fået at vide, den skal ligge her.”

“Så er du kommet det rigtige sted hen. ‘Ulvefarmen’ er et navn, de lokale har givet os. Egentlig er vi en forskningsstation for udrydningstruede dyrearter. Vi er en selvstændig afdeling, der sorterer under Norges miljø- og biovidenskabelige universitet. Selv hedder jeg Birger Syversen og er daglig leder.”

Anette præsenterede sig. Hurtigt forklarede hun baggrunden for sit uanmeldte besøg.

“Tak fordi du giver os besked,” sagde han. ”Jeg går ud fra at det var sådan, din ene forlygte blev smadret?”

“Det kan jeg ikke godt løbe fra,” indrømmede Anette.

“Undskyld, jeg spørger, men har du meget travlt lige nu?”

“Næ-nej,” svarede hun tøvende. “Hvorfor?”

“Jeg tænker såmænd bare på om du har tid til at vise mig nøjagtigt, hvor du efterlod ulven? Hvis det ikke er for meget besvær?”

“Det kan jeg godt,” svarede Anette. Ved at vise sig samarbejdsvillig håbede hun, at han ville se med mere villige øjne på hendes sagesløse ulvedrab.

“Godt. Hvis du kører foran, så følger jeg efter i min egen bil.”

Syversen gik afsted. Kort bagefter kom han kørende i en neutral pickup uden logo eller andre synlige kendetegn. Han blinkede med lygterne. Anette drejede rundt og så i bakspejlet at han lagde sig bag hende.

Da hun kom ud på hovedvejen, drejede hun til højre og øgede farten gradvist. Det var svært at huske nøjagtigt, hvor ulven lå. Skoven så anderledes ud nu, hvor der ikke regnede så infernalsk.

Ti minutter senere fik hun øje på ulven. Åbenbart havde ingen bemærket den. Hun drejede ind til vejkannten på højre side. Pickuppen parkerede lige bagved. Begge biler tændte deres blinklys, så andre bilister blev advaret om at der foregik noget.

Anette lod bilmotoren gå i tomgang, stod ud og gik hen til naturforvalteren.

“Jo, det er en af hannerne i den flok, der holder til på egnen,” bekræftede han.

“Kan du kende hver enkelt ulv fra de andre?” sagde hun imponeret.

“Nej – jeg ser det på den elektroniske sporingschip. Vi bruger dem til at kortlægge individernes og flokkernes bevægelser.”

“Jeg forstår. Bliver du aldrig bange?”

“Bange for ulve? Næh, man skal bare kende dens natur. Lære sig at forstå, hvordan den opfører sig i givne situationer. Man må aldrig glemme, at den handler på nogle instinkter, der ligger dybt rodfastet i artens fælles hukommelse. De er nogle flotte rovdyr, synes du ikke?”

“Kun når jeg ser dem i fjernsynet. Jeg kunne aldrig have udført det job, du har. Hvad går det egentlig ud på, hvis det er i orden, jeg spørger?”

Birger Syversen tøvede et lille sekund.

“Måske burde jeg ikke fortælle dig det her, men vi har i flere årtier genmodificeret ulvenes arveanlæg for at øge deres modstandsdygtighed. Ligesom vi efterhånden gør med de aller fleste husdyr, for at forbedre deres kødkvalitet.”

“Jeg troede ellers, målet var at lade ulvene om at bygge deres flokke op ad naturlig vej?”

“Vi prøvede skam, men der var simpelthen for få individer til at sikre genetisk mangfoldighed. Indavl truede hele programmet.”

“Åh,” sagde Anette bare.

“Synes du, det er forkert?”

“Jeg kan ikke vurdere det når det gælder vilde dyr. Jeg antager at det er i orden. Vi gør jo noget af det samme med mennesker. Kan vi med hjælp af genmanipulation forhindre, at nogle mennesker bliver født med invaliderende sygdomme, hvorfor skal vi så lade være, hvis det kan give dem en forbedret livskvalitet?”

“Lige præcis! Du har forstået det. Du er ikke tabt bag en vogn. Hvordan kan det være?”

“Jeg er ved at læse til sygeplejerske, så jeg kender noget til det,” sagde Anette stolt. “Jeg vidste bare ikke, at man også udfører det på vilde dyr.”

“Sådan hænger det altså sammen. Hjælper du mig lige med at få kadaveret op på ladet, så behøver jeg ikke at

holde på dig. Jeg går ud fra, du gerne vil komme dig videre.”

“Okay.”

Syversen vendte pickuppen og bakkede så tæt op ad den døde ulv, han kunne. Han åbnede bagsmækken og greb fat i ulvens bakben. Anette tog forbenene. Sammen formåede de at løfte og lempe den op på ladet.

“Bliver jeg anmeldt nu?” spurgte hun ængsteligt.

“Det tror jeg nu nok, vi kan se bort fra denne gang,” sagde naturforvalteren beroligende. “Ved at give os besked, optrådte du med den ansvarlighed, man skal. Min respekt for det, og endnu en gang tusind tak.”

Rosen gjorde hende rød om ørerne. Heldigvis kunne det ikke ses i det svage lys.

De tog afsked og kørte hver til sit. Birger Syversen skulle tilbage til ulvefarmen, mens Anette vendte og kørte nordover igen – mod mere befolkede egne.

Bagefter fortrød hun, at hun havde været så hurtig til at sige farvel. Hun havde fået sympati for den hyggelige naturforvalter. Hun havde været tæt på at spørge, om han kendte et godt pensionat på egnen. Men hun ville for enhver pris undgå, at han tilbød hende at tilbringe natten på ulvefarmen. Hun var stadig bange for ulve, selv om hun fornylig havde rørt ved en af slagsen. Det hjalp ikke det spor, at den havde været død.

5

Uden forvarsel holdt den elektriske bilmotor op med at virke. I det ene øjeblik spandt den ligesom en fornøjet

hunkat ved siden af en lun brændeovn – i næste øjeblik tabte hun både motorkraft og lys. Hurtigt drejede hun over mod vejkannten, så bilen ikke skulle blive stående midt i kørebanen.

Fandens! Hun slog hårdt i rattet. Smerten jog gennem hånden. Var der ingen ende på elendigheden? Hun havde været så optaget af påkørslen, at hun havde glemt at tjekke, om hun stadig havde nok el i batteriet. Det var for sent at bebrejde sig selv. Skaden var allerede sket.

Hun blev overmandet af bundløs fortvivelse. Som om hun ikke havde nok i forvejen med sine personlige problemer! Hun lænede hovedet mod rattet og lukkede øjnene. Først nu mærkede hun, hvor træt hun var. Strabadserne havde tæret mere på hendes kræfter, end hun havde været klar over.

Hun rettede sig op, tog en pludselig beslutning. Her kunne hun i hvert fald ikke blive siddende natten igennem. Hun blev nødt til at hente hjælp. Få nogen til at slæbe bilen hen til et sted, hvor hun kunne lade batteriet op.

Det var nærliggende at tænke på Birger Syversen. Hun var ret sikker på, at han ville stille op for hende, hvis han fik det at vide. Men hun havde en mistanke om, at det var for langt at gå hele vejen til forskningsstationen. Hun havde kørt i mindst tyve minutter.

Så hvad var alternativet? Fortsætte nordover til fods og håbe, at der lå nogle beboede huse i den retning? Når hun tænkte sig rigtigt godt om, kunne hun faktisk huske, at der havde ligget flere lokalsamfund langs vejen. Små bo-

sættelser som hun havde kørt igennem uden egentlig at lægge mærke til dem.

Resolut gennemsøgte hun handskerummet efter den lommelygte, hun vidste skulle ligge der. Hun var ved at skribe af ren fryd, da fingrene lukkede sig rundt lygten, og hun opdagede at den virkede. *Yes!*

Hun rakte ud efter sit overtøj og sin skuldertaske, der lå på bagsædet. Tog bilnøglerne og mobiltelefonen og stod ud med lommelygten i hånden. Blæsten gik gennem marv og ben. Hun tog sin jakke på, lagde de øvrige ejendele i tasken, samlede sig og begyndte at gå.

Hun var nået måske en kilometer videre, da skoven med ét genlød af langtrukne hyl. Hun frøs midt i bevægelsen. Et øjeblik vovede hun ikke at trække vejret. Ulvene lød stadig langt borte, men hun vidste ikke, hvorhen de var på vej. Kom de denne her vej, eller havde de andre jagtmarker?

Skulle hun gå tilbage til bilen? Der ville hun i det mindste være tryk. Ulvene ville ikke kunne nå hende, lige meget hvad de prøvede på. Lagde hun sæderyggen bagover, havde hun en provisorisk seng. Det ville ikke blive særlig behageligt at tilbringe natten i et bilsæde, men hun havde prøvet det før. Ventede hun til den lyse morgen, var der gode chancer for at en anden bil på et eller andet tidspunkt ville komme forbi.

Valgets kvaler pinte hende ikke længe. Skoven var enorm. Ulvene kunne i teorien være hvor som helst. Hvorfor tog hun for givet, at det lige var *hende*, de fulgte færtten af?

Hun begyndte at synge. En gammel børnesang hun ikke havde tænkt på i mange år. Ville overbevise sig selv om, at alt var i den skønneste orden. Sangen overdøvede ikke de vilde hyl. Hendes stemme lød helt forkert. Den afslørede hvor bange hun var, og hun tav. Sukkede. Tog sig sammen. Havde hun klaret sig til nu, skulle hun også klare resten. Hun måtte tage én ting ad gangen. Være tålmodig. Systematisk og målrettet.

Først skulle hun få sin bil i gang igen. Så skulle hun afbryde denne tåbelige flugt, der alligevel ikke havde løst et eneste problem; kun skabt en masse nye. Hun skulle køre sporenstregs tilbage til hovedstaden. Tage det nødvendige opgør med sin fortid. Konfrontere dem, der havde gjort hende fortræd. Kræve retfærdighed.

Nu hun tænkte over det, var hun ikke mere i tvivl om, at hun havde genvundet den styrke, der krævedes af hende. Det føltes usigeligt dejligt at mærke, at hun havde fået mod på at stirre ondskaben lige ind i øjnene. Så havde de sidste timers oplevelser ikke været forgæves. Gennem dem havde hun overvundet den sjælelige lammelse, der havde truet med at fratage hende livsmodet.

På ny begyndte hun at synge af sine lungers fulde kraft, og denne gang virkede det som egenterapi.

Hun var mere heldig, end hun havde vovet at håbe på. Efter det næste sving fik hun øje på en oplyst, hvid trækirke, der lå på en høj. På disse kanter tænkte man vist ikke på at spare energi. Et stykke længere væk lå nogle spredte huse. Hun var reddet.

Hun øgede farten. Passerede afkørslen til kirken og var på vej mod de nærmeste huse, da hun opdagede en flok dyr der kom halsende ud af skoven og satte i lange spring over markerne – direkte mod hende. Ulve! I det skarpe lys fra fuldmånen var hun ikke et øjeblik i tvivl om at hun virkelig så det, hun så.

“Nej!” hviskede hun. ”Nej! Nej! Nej!”

Der var ikke tid til at vurdere forskellige flugtruter. Hun vendte brat om og løb det hurtigste hun kunne mod kirken, der lå nærmest. Hun var ikke noget religiøst menneske, men lige nu bad hun til en højere magt om, at kirkedøren ikke måtte være låst.

Det var egentlig utroligt, at hun nåede det. Under normale omstændigheder skulle et voksent menneske ikke kunne løbe fra en ulv. Det der reddede hende var, at hun havde opdaget dem mens de endnu befandt sig på lang afstand.

“Hjælp!” råbte hun mens hun løb. “Hjælp mig!”

Hun stormede op ad kirketrappen, rev døren op og smækkede den i bag sig med et brag. Der stod en nøgle i låsen. Hun drejede den om. Hørte hvordan ulvene kastede sig mod ydersiden af den tykke egetræsdør. Det solide jernbeslag gav sig ikke. Ulvenes vilde hyl tiltog, som om stadig flere ulve var kommet til.

Benene ville ikke bære hende mere. Hulkende sank hun sammen på gulvet og lænede ryggen mod den lukkede dør. Hun havde aldrig før prøvet at være så tæt på døden.

Der var stor risiko for, at ulvene ville belejre den lille kirke natten igennem. Hun havde set på film og læst i bø-

ger, at de kun meget sjældent opgav, hvis de troede, et bytte var inden rækkevidde. Og hvad så? Her inde var hun tryk. Indtil videre. Ulvene kunne ikke komme ind. De ville forsvinde på et tidspunkt. Hun kunne slappe af. I den grad hun var i stand til det.

Usikkert rejste hun sig, gik gennem våbenhuset, og fortsatte ind i selve kirkeskibet.

“Hallo!” kaldte hun. “Er her nogen?”

Hendes gennemblødte sko efterlod våde fodaftryk på det nedslidte trægulv. Forsigtigt fulgte hun midtergangen frem mod det hvidklædte alter.

“Holdt! Hvem der?”

Anette for sammen og hvirvlede rundt. Hun havde slet ikke fået øje på den gamle mand, der sad fremoverbøjet på en af de bageste kirkebænke. Hun nærmest snublede frem mod ham.

“Å, vil du ikke nok hjælpe mig?” tryglede hun. “Ulvene ... de var lige ved at fange og æ-æ-æde mig!”

“Holdt, sagde jeg!”

Så fik hun øje på haglgeværet, han holdt i hænderne. Geværløbet pegede ret mod hende.

“Jeg kan ikke klare den mere!” jamrede hun idet hun segnede om på gulvet.

6

Hvor længe hun havde være bevidstløs, vidste hun ikke. Da Anette kom til sig selv, lå hun stadig på gulvet i den lille kirke. Den gamle mand sad nogle meter væk og betragtede hende bekymret. Han havde lagt våbenet fra sig.

Anette satte sig op og trak sig bagud til hendes ryg stødte mod den næste bænkerad. Manden gjorde ingen mine til at ville følge efter hende eller gribe til våben.

“Jeg er ked af at jeg skræmte dig før,” sagde han stille. “Vær ikke bange for mig. Jeg har ingen onde hensigter. Ikke ligesom *dem*.”

“‘Dem’?” gentog hun tonløst. “Hvem snakker du om?”

“Jeg snakker selvfølgelig om varulvene.” Han pegede megetsigende mod kirkedøren, men de blodisnende hyl lød ikke udenfor mere.

“Der findes ikke varulve,” forsikrede Anette. “De var ganske almindelige ulve. Selv om de var skræmmende nok. De havde næsten fanget og dræbt mig. Havde kirkedøren ikke været åben, ville jeg ikke siddet her nu.”

Det var som om den gamle mand slet ikke hørte efter, hvad hun sagde. Han fortsatte at snakke, mere til sig selv end til hende.

“Åh, I unge mennesker er så uskyldige, så godtroende. I forstår ikke. Snart har varulvene overtaget hele egnen. Vore myndigheder vil vist ikke at her skal bo og leve mennesker mere...”

“De er ganske almindelige ulve,” gentog hun. “Naturforvalteren på ulvefarmen sagde-”

“De kalder det en forskningsstation for udrydningstruede dyrearter. Det er bare endnu en politisk korrekt løgn. I virkeligheden driver de forskning omkring, hvordan hybrider mellem ulve og mennesker kan bruges som angrebsstyrke ved et fjendtligt, militært angreb ...”

Anette forstod intuitivt, at hun havde at gøre med en mentalt forstyrret person. Hans virkelighedsopfattelse var langt ude. Om end, når hun tænkte på hvad Birger Syversen havde fortalt om genmodificering af ulve, kunne hun næsten tro på historien.

På overfladen virkede han måske harmløs nok, men hun kunne ikke vide med sikkerhed, hvordan han ville reagere, hvis han blev presset tilstrækkeligt langt. Han var åbenbart i stort behov for professionel hjælp.

“Ved du om her findes en telefon i nærheden?” spurgte hun. “Min bil er løbet tom for el, så jeg skal bruge et bilværksted eller sådan noget.”

“Prøv ovre i præstegården. Sognepræsten er hjemme i aften.”

“Tak.”

Hun rejste sig og trak sig stilfærdigt bagud mod døren. Han tog ingen notits af hende. Fortsatte bare med at mumle stadig mere usammenhængende og uforståeligt.

Kirkedøren gled op på velsmurte hængsler. Anette kiggede forsigtigt ud. Der var klar bane. Ulvene kunne ikke ses mere. Nølende gik hun ned af trappen og over mod det nærmeste hus, som hun antog måtte være præstegården.

Sognepræsten åbnede før hun nåede at ringe på dørklokken. Han var i fyrrerne, og hans ansigt var inrammet af masse hår og skæg.

“Var det dig jeg så tidligere, da ulvene angreb?”

“Det skal nok passe,” svarede Anette. Hun sagde sit navn.

“Bjørn Vargstad,” præsenterede præsten sig. “Hvad bringer dig til disse egne? Er du her fra området, eller bor din familie måske i nærheden?”

“Jeg løb tom for el ude i skoven og måtte efterlade min bil,” forklarede hun. Hun sprang hændelsen med den døde ulv over. Det spillede ingen rolle.

“På en eller anden måde må ulvene have fået færten af mig, og jeg måtte søge tilflugt i kirken. Der mødte jeg en ældre mand, der virkede forstyrret. Nogen burde se til ham...”

“Ham skal du altså ikke tage dig af. Han lever på en anden planet end os andre. Han går hjem til sig selv når han finder det for godt.”

“Men han var bevæbnet!”

“Han har ingen ammunition derhjemme. Det har jeg selv sørget for.”

“Ja, men så er vel alt i orden,” sagde Anette.

“Din bil løber ingen steder,” fortsatte sognepræsten. “Det er for sent at få fat i et værksted i aften. Hvis du vil tage til takke med min gæstfrihed, foreslår jeg at du overnatter her i præstegården. Vi har flere ledige gæsteværelser. Så ordner vi med din bil i morgen.”

“Tusind tak, det vil jeg rigtig gerne,” sagde hun. “Jeg har været nogle rigtig grimme ting igennem og kunne trænge til en god nats søvn.”

“Men så kom indenfor.”

Han slog døren op på vidt gab og nærmest trak hende ind. Så vendte han på hovedet og råbte: “Hilde! – Det er min kone,” forklarede han. “Vi har fået gæster!”

Et øjeblik senere dukkede en kvinde op. Hun var på samme alder som sin ægtemand og var klædt i en blomstret kjole. På fødderne havde de begge tykke uldsokker.

Anette hængte sin jakke op og tog skuldertasken med. Præsten førte an ind i køkkenet, der det var lyst og lunt.

En stor hund rejste sig og luntede hen til dem. Den snusede på hende. Hun rakte ud for at klappe den – og skreg da hun opdagede den grå pels.

Hun rykkede rædselsslagen mod døren, men præstefruen spærrede vejen for hende.

“Nu skal du ikke gøre vrøvl, vel?” sagde Bjørn Vargstad. “Du gik med til at blive her i nat. Sæt dig hen ved bordet, så skal du få noget af spise.”

I det skarpe lys i køkkenet så hun det tydeligt. Det hun havde set, men ikke vovet at tro på: Både præsten og hans kone havde tydelig grå pels i hovedet og på armene!

En følelsesløshed spredte sig i hele kroppen. Det var som om hun havde affundet sig med en virkelighed, der ikke var rigtigt virkelig.

En skarp smerte skød gennem hendes mellemgulv og underliv.

Barnet! tænkte hun rædselsslagen. *Å, herregud, barnet!*

Det sidste hun hørte før bevidstløsheden tog hende i sit befriende favntag, var at præsten sagde:

“Tag det bare roligt. Min kone og jeg er så glade for at du kom forbi. Jeg er sikker på at vi har rigtig meget at tale om–”

MÜNCHAUSEN

Af Tor Berdiin Rosenkrantz-Theil

Ja døden snød jeg også for æren min den krænket blev og
jeg må på det rette op for er ingen løgner ej heller charla-
tan

Jeg er en ærens mand

Ja døden snød jeg men døden kun

For jeg fløj på kanon kuglen rund så den dybeste sne og en
sultan gå med ble

Ja døden snød jeg og nu er jeg atter her for at lære alle jer
lorder at i har stavet lord forkert for i ejer ingen ære så
lort det må i være

Ja døden den jeg snød for i spredte rygter om min indre
glød og alt hvad jeg har set alt hvad der er sket
Så nu Münchausen atter her for at (af)rette jer

ANMELDELSER: FILM, TV OG SPIL

Selvom bladet stopper med dette nummer, vil der fortsat komme anmeldelser på *Himmelskibets* [anmelderblog](#).

Avatar: The Way of Water

Science fiction-film, 2022

Instruktør: James Cameron

**Medvirkende: Sam Worthington,
Zoe Saldana, Sigourney Weaver,
Kate Winslet m.fl.**

Spilletid: 3 timer, 12 minutter

Avatar: The Way of Water er en fortsættelse til den prisbelønnede science-fiction-film, *Avatar*, fra 2009. Filmen tager publikum tilbage til den virtuelle verden af Pandora, hvor vi igen møder hovedpersonen Jake Sully (spillet af Sam Worthington), en tidligere Marine, der er blevet omvandret til en na'vi-krop og lever blandt den na'vi befolkning. Handlingen følger Jakes rejse, mens han forsøger at beskytte na'vi kulturen mod en trussel fra den menneskelige kolonisering.

Visuelt er *Avatar: The Way of Water* en visuel fest, der imponerer publikum med sin skønhed og detaljer. James Cameron har altid været kendt for sine visuelle mesterværker, og denne film er ingen undtagelse. Verdensbygningen er fantastisk og detaljeret, og 3D-teknikken gør det muligt at opleve verdenen i en dybere og mere immersiv måde. Farverne er livagtige og effekterne er overbevisende, hvilket gør filmen til en visuel oplevelse, der er værd at se på en stor skærm.

Skuespillet er også stærkt, især fra Sam Worthington som Jake Sully. Han formår at bringe en dybde til sin karakter, og hans præstation hjælper med at bære filmen. Resten af skuespillet er også stærkt, selv om det ikke er så bemærkelsesværdigt som Worthington's. Særligt Zoe Saldana gør en stærk indsats som Neytiri, Jakes na'vi-kone, og hun

formår at bringe en følsomhed og styrke til sin karakter.

På den negative side, mens filmen er visuelt overvældende, kan den også være forvirrende og overvældende til tider på grund af den visuelle overflod. Handlingen er også ofte forudsigelig og fastlåst i nogle af de samme tropes som den første film, hvilket kan være en skuffelse for nogle publikummer. Historien kan føles som en gentagelse af den første film, og den mangler originalitet.

Alt i alt opnår *Avatar: The Way of Water* at tage publikum med på en visuelt stærk rejse gennem en fremmed verden, men den kunne have brugt for noget mere originalitet i sin historie. 3D-teknikken er en stærk side og gør verdenen og karaktererne til en mere immersiv oplevelse, men filmen kan føles forudsigelig og forvirrende.

ChatGPT

Black Panther: Wakanda Forever

Film, USA, 2022

2 timer 41 minutter

Instruktør: Ryan Coogler

**Medvirkende: Letitia Wright,
Lupita Nyong'o, Danai Gurira, An-
gela Bassett, Tenoch Huerta, Mar-
tin Freeman m.fl.**

Det kan virke underligt at lave en fortsættelse til Marvels første *Black Panther*-film fra 2018, eftersom skuespilleren i hovedrol-
len, Chadwick Boseman, døde i 2020. Men eftersom den
første film blev en pæn kassesucces, skulle sådan en lille
detalje ikke afholde filmselskabet fra at lave en fortsæt-
telse.

Det er nu gjort meget pænt. T'Challa, Black Panther,
dør i starten af filmen, og man får lige set nogle klip man
havde nået at tage med Boseman i rollen. Titlen som Black
Panther har altid været nedarvet, så en ny kunne påtage
sig rollen, mest oplagt T'Challas lillesøster Shuri (Letitia
Wright). Desværre skal 'den hjerteformede urt' bruges til
at give Black Panther sine evner, og vi får at vide at Eric
Killmonger brændte dem alle af.

Det er faktisk manglen på urten, der slår T'Challa
ihjel. Som vist i første film, er Shuri et stort geni, men hun
magter ikke at genskabe urten med bioteknologi. Så nu

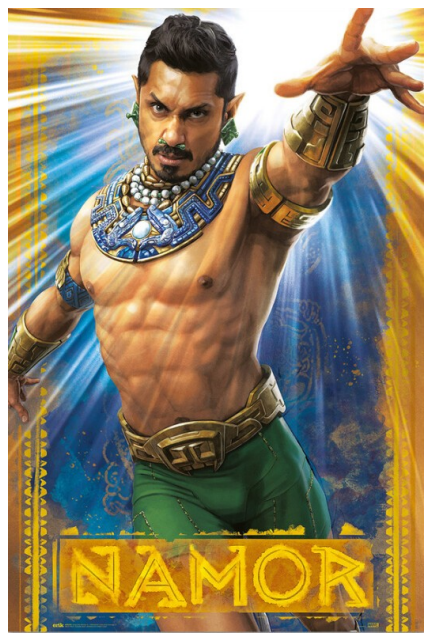
står Wakanda uden sin beskytter. Det benytter andre nationer sig af til at prøve at frarøve Wakanda noget af det værdifulde vibranium, som kun findes i Wakanda, men heldigvis kan Wakandas garde af kvindelige soldater, Dora Milaje, anført af Okoye (Danai Gurira) sagtens tage sig af de angreb.

Stormagternes sult efter vibranium er imidlertid så stort, at de søger efter supermetallet på havets bund, godt hjulpet af en detektor, der kan spore metallet på afstand. Men da det endelig lykkes at finde en åre, bliver forskerholdet angrebet og myrdet af mystiske undervandsmennesker med blå hud.

Vi bliver informeret om at disse folk kommer fra undervandsriget Talokan, ledet af Namor (Tenoch Huerta), en superstærk mand med vinger på anklerne a la Merkur, som han faktisk kan flyve med.

“Talokan?” hører jeg Marvel-læsere spørge. “Er Namor ikke fyrste af Atlantis?”. Jo, i tegneserien er han, men i filmen har man opfundet et helt nyt rige med en helt andet forhistorie, sikkert for ikke at blive anklaget for at plagiere DC-filmen *Aquaman*, der netop handlede om en superhelt, der er fyrste af Atlantis. I tegneseriernes verden kom Namor ellers først, men det ved de færreste seere nok.

Så langt, så godt. Men nu bliver det mærkeligt. For Namor giver Wakandas ledelse skylden for at gøre

opmærksom på eksistensen af vibranium, og derfor er Wakanda skyld i jagten på metallet – en jagt der truer Talokan, der er bygget omkring en stor vibranium-forekomst.

Namor stiller Wakanda et ultimatum: Enten myrder de opfinderen af vibranium-detektoren, eller også erklærer Talokan krig mod Wakanda.

Det giver simpelthen ikke mening. Angiveligt gør Namor det for at tvinge Wakanda i en alliance med Talokan – men mon ikke Wakanda ville støtte Talokans optagelse i FN og bruge landets politiske og militære magt til at beskytte Talokan, hvis de blev bedt om det? I stedet skaber Namor øjeblikkeligt et fjendskab mellem de to nationer, for naturligvis vil Wakanda ikke myrde en uskyldig forsker (som viser sig at være den unge kvinde Riri Williams, der vil være kendt af Marvel-læsere som Iron Mans afløser Ironheart). Hele plottet er en undskyldning for at genskabe tegneserierne konflikt mellem Wakanda og Atlantis, men det fungerer ikke specielt godt her.

Resten af filmen består af lange og gentagne kampe mellem Talokan og Wakanda; kampe der ikke just hjælper de to nationer og stiller begge i dårligt lys i verdenssamfundet. Hvordan det hele ender, vil jeg ikke afsløre, men det er nok ikke så svært at gætte.

Filmen er hæderligt spændende, ganske flot og dygtigt spillet af gode skuespillere. Men nogen stor film er den ikke – undtagen muligvis hvad angår budgettet.

Klaus Æ. Mogensen

Lightyear

Animationsfilm, USA, 2022

1 time 45 minutter

Instruktør: Angus McLane

Stemmer: Chris Evans, Keke Palmer, Peter Sohn, Taika Waititi m.fl.

De fleste vil kende legetøjsfiguren Buzz Lightyear, som er en af hovedpersonerne i *Toy Story*-filmene. Filmen *Lightyear* giver sig ud for at være den film, som legetøjet er baseret på – en ganske sjov gimmick.

I filmens start ser vi en gruppe mennesker fra Star Command udforske en planet, der på overfladen ser ud til at være et muligt sted for en koloni. Desværre gemmer der sig nogle morderiske kæmperanker under overfladen, og der er tillige en masse lige så morderiske flagermusagtige væsener gemt i junglen. Der gives ordre til hurtig retræte inden kæmperankerne trækker rumskibet ned under jorden – men desværre kolliderer skibet, ført af Buzz Lightyear (Chris Evans), ekspeditionens næstkommanderende, med en klippe og må nødlande. Rumskibet kommer slemt til skade, og det krystal, der skal bruges til at rejse hurtigere end lyset, bliver ødelagt og skal genskabes med lokale materialer – ingen let opgave.

Buzz anser sig som skyldig i misæren, da han nægtede at tage mod hjælp under den skæbnesvangre flugt, så han

melder sig til at teste krystallen i et mindre rumskib. Det går galt igen og igen – og hver gang det fejler, går der fire år på planeten, selvom det kun opleves som timer af Buzz.

Buzz oplever alle sine medrejsende blive ældre, mens han selv forbliver ung. Særligt går det ham på da hans kommandør og bedste ven, Alisha Hawthorne, er død efter at han kommer hjem fra en af sine testflyvninger, uden at han fik chancen for at sige farve.

Endelig lykkes det for Buzz at flyve hurtigere end lyset – men der er gået tolv år når han vender tilbage, og i mellemtiden er planeten blevet erobret af onde robotter. Han får kontakt med ‘modstandsbevægelsen’, som består af tre håbløse civilister, heriblandt Hawthornes unge datter Izzy (Keke Palmer). Hvordan skal de overkomme den uligt mægtigere fjende?

Plottet herfra er desværre meget forudsigeligt, og vi får indprentet budskaberne om at man skal lære at samarbejde og at selv tilsyneladende tabere har noget at byde på. Det er ikke dårlige budskaber, men de kunne godt præsenteres mere subtilt.

Filmens centrale figurer er sympatiske og sjove, især robotkatten Sox (Peter Sohn) og Mo (Taika Waititi), en ældre dame med hang til sprængstoffer. Der er også nogle sjove og spændende optrin undervejs, og især et lidt yngre publikum vil sikkert være ganske underholdt. For de lidt ældre er filmen til gengæld lidt meh – ok til en aften med let underholdning, men så heller ikke mere.

Klaus Æ. Mogensen

Doctor Strange in the Multiverse of Madness

Film, USA, 2022

2 timer 6 minutter

Instruktør: Sam Raimi

Medvirkende: Benedict Cumberbatch, Elizabeth Olsen, Xochitl Gomez, Rachel McAdams m.fl.

Sam Raimi er en instruktør med gode film på sit CV: *Evil Dead*, *Darkman* og de første *Spiderman*-film, for at nævne nogle. Og man kan så spørge om *Doctor Strange in the Multiverse of Madness* er endnu en rigtig god film på hans CV Svaret må være nej, omend den ikke er dårlig. Den kan ikke leve op til Raimis bedste film. *Doctor Strange in the Multiverse of Madness* er en underholdende film, men historien er enkel og en smule forudsigelig. Til gengæld er filmens visuelle side helt i top. Hvis filmen kun skulle vurderes på den visuelle side, ville jeg give den 9-10 stjerner.

Man kan ikke sige så meget om handlingen uden at spoile, så det bliver et kort handlingsreferat. Det er en fordel at have set særlig den første Doctor Strange film (*Doctor Strange* fra 2016), før man ser *Doctor Strange in the Multiverse of Madness*. I Soundvenue har jeg læst at det "afkræver seeren kendskab til Disney+ serien *WandaVision* (som Doctor Strange oprindeligt skulle have gæstet), den

første *Doctor Strange*-film (selvfølgelig), de sidste to *Aven-
gers*-film og *Spider-Man: No Way Home* (der også flirtede
med multiverset)”. Men det kan sagtens lade sig gøre at se
Doctor Strange in the Multiverse of Madness uden at have
set disse, synes jeg. Det kan være man ikke får alle refe-
rencer med, hvis man ikke har set disse film og serier, men
derfor kan man sagtens se filmen med udbytte.

Doctor Strange in the Multiverse of Madness starter
med at Dr. Strange bliver nødt til at hjælpe teenageren
America Chavez fra et uhyre. Det viser sig at Chavez har en
kraft, der gør at hun kan rejse i de mange dimensioner i
multiverset. Den kraft vil Scarlet Witch have fat i, så hun
kan genfinde den familielykke, hun har tabt. Filmens vi-
dere handling er så Scarlet Witch’s jagt på denne kraft, og
Dr. Strange o.a. kæmper så imod hende. Hvordan det slut-
ter, skal ikke afsløres her. Historien er således enkel. Til
gengæld er den visuelle side som sagt i top, og jeg synes at
skuespillerne leverer en god præstation. Raimi trækker
også lidt på horrorgenren i filmen, uden at *Doctor Strange
in the Multiverse of Madness* er en horrorfilm. Det fungerer
udmærket.

Jeg synes at filmen er for lang og kunne med fordel
være kortere. Filmen er således ikke en af Sam Raimis bed-
ste. Desværre. Dog synes jeg at den er bedre end den første
Doctor Strange-film.

Karakter: 6½ ud af 10 stjerner

Jóannes á Stykki

Station Eleven

TV-serie, HBO Max 2021-2022

10 afsnit af ca. 45 minutter

Udviklet til tv af Patrick Somerville

Med: Mackenzie Davis, Himesh Patel, Matilda Lawler, Daniel Zovatto, Lori Petty, Danielle Deadwyler, Gael Garcia Bernal m.fl.

I 2014 udkom Emily St. John Mandels roman *Station Eleven* ([anmeldt](#)

i Himmelskibet nr. 46), som blev en bestseller og vandt en Arthur C. Clarke Award for sin rørende fortælling om en fremtid, hvor en dødbringende influenzavirus har taget livet af 99 procent af klodens befolkning.

Dengang havde Emily St. John Mandel ingen anelse om, at vi blot seks år senere ville befinde os midt i en virkelig pandemi, og tilfældet ville, at den brød ud, mens optagelserne til en serie baseret på hendes roman var i fuld gang.

Station Eleven er en af mine yndlingsromaner fra det seneste årti, så det var med spænding og en vis uro, jeg satte mig til at se serien på HBO Max, for den kunne umuligt være lige så god som bogen.

Men det er den, selv om serien adskiller sig fra romanen på flere afgørende punkter, og paradoksalt nok er det grunden til, at den er så vellykket.

Skønlitteratur og film/serier er vidt forskellige medier, og min pointe er, at det sjældent giver det bedste resultat at være alt for tro over for forlægget. Meget sigende er nogle af de bedste og mest rørende scener fra serien slet ikke med i romanen, blandt andet fordi skaberne fra start lader hovedpersonerne Jeevan og den lille pige Kirsten blive sammen, mens de i bogen hurtigt skilles og ikke har mere med hinanden at gøre.

Det fungerer fint i romanen, hvor Emily St. John Mandel er eminent til at beskrive personerne gennem deres indre liv og tanker, men det havde næppe fungeret i serien, hvor vi som seere er afhængig af at se folk interagere og have relationer.

I stedet for at følge romanens handling slavisk går serien efter at genskabe dens tone og stemning og frem for alt dens budskab om, at vi har brug for mere end mad, drikke og søvn, hvis vi skal overleve som mennesker, men også behøver drømme og håb.

Af en post-apokalyptisk fortælling at være er *Station Eleven* forunderlig optimistisk på menneskehedens vegne, og selv om hverken romanen eller serien lægger skjul på, at der også sker grusomhederne i dens verden, er vi stadig et pænt stykke fra *The Road* og *The Walking Dead*.

Selv om Emily St. John Mandel er krediteret som producer på serien, havde hun på forhånd sagt, hun ikke ville involveres i den kreative del. I den officielle *Station Eleven*-podcast har hun rost serieskabernes ændringer, og jeg er ikke sikker på, at jeg selv ville have tænkt over dem,

hvis jeg ikke var begyndt at genlæse romanen efter at have set halvdelen af serien.

Så det siger en del om, at Station Eleven føles som en meget tro bearbejdning, selv om den ikke er det i traditionel forstand.

Lars Ahn

She-Hulk: Attorney at Law

Tv-serie, 9 episoder à 35 min.

Marvel/Disney+, 2022

Skabt til tv af Jessica Gao

Medvirkende: Tatiana Maslany,

Ginger Gonzaga, Malia Arrayah,

Tim Roth m.fl.

She-Hulk: Attorney at Law fortæller historien om Hulks kusine Jennifer Walters, som efter en bilulykke får noget af sin fætters muterede blod i kroppen, og det forvandler hende til en kvindelig udgave af Hulk, blot med mere kontrol over sine forvandlinger og med sin fulde intelligens i behold som She-Hulk (et navn medierne vælger til hende, som hun ikke er specielt begejstret for). Jennifer har dog ikke lyst til at være superhelt; hun vil hellere fortsætte sin karriere som advokat. Det ender hurtigt med at hun bliver advokat med speciale i superskurke- og helte. Det kommer der mange sjove (ofte absurde eller pinlige) situationer ud af.

Figuren She-Hulk blev oprindeligt skabt i 1980 af Stan Lee og tegneren John Buscema for at cashe ind på den populære tv-serie *The Incredible Hulk* (1977-82), men bladet fik ikke nogen større succes og lukkede efter 24 numre. Herefter blev She-Hulk medlem af The Avengers, hvor forfatteren Roger Stern tilføjede mere humor og personlighed til figuren. John Byrne, der var den hotteste tegneserieska-

ber for Marvel i midten af 80'erne, snupede hende som afløser for The Thing i hans forløb på *Fantastic Four* og begyndte i 1989 en rent humoristisk soloserie med She-Hulk, *The Sensational She-Hulk*. Denne serie var karakteriseret ved at She-Hulk var bevidst om at hun var en tegneseriefigur og ofte brød 'den fjerde væg' og talte direkte til læserne.

Tv-serien lægger sig op af *The Sensational She-Hulk* ved overvejende at være absurd humoristisk og ved at at Jennifer/She-Hulk jævnligt bryder den fjerde væg og taler direkte til seerne eller ligefrem seriens forfattere og producenten Kevin Feige. Desværre er serien sjældent særlig morsom, og selv jævnlige gæsteoptrædener af kendte figurer fra Marvel Cinematic Universe (især selvfølgelig Mark Ruffalo som Hulk) kan ikke redde serien. Det er ærgerligt, for ideen er udmærket, og Tatiana Maslany spiller hovedrollen ganske sympatisk – men når historierne er langtrukne og ofte ret ideløse, hjælper det ikke ret meget. Serien kan måske bruges som tømmermænds-tv, for der er enkelte sjove optrin, og den er nådigt ret hurtigt overstået.

Klaus Æ. Mogensen

Obi-Wan Kenobi

Tv-miniserie, 2022

6 episoder, 36-53 minutter

Skabt for tv af Deborah Chow

Medvirkende: Ewan McGregor,

Moses Ingram, Vivien Lyra Blair,

Hayden Christensen m.fl.

Dengang Lucasfilm/Disney spyttede en ny *Star Wars*-film ud hvert år, var der planer om også at lave en film med Obi-Wan Kenobi, men den plan blev skrottet efter at filmen *Solo: A Star Wars Story* (2018) klarede sig dårligt i biograferne. I stedet blev den planlagte historie udvidet til denne miniserie til streamingstjenesten Disney+.

Historien begynder ti år efter hændelserne i *Revenge of the Sith*. Obi-Wan Kenobi (Ewan McGregor) lever skjult på Tatooine, hvor han diskret på afstand holder øje med den unge Luke Skywalker. Hans anonyme tilværelse bliver afbrudt da han får besked fra senator Bail Organa om at prinsesse Leia (Vivien Lyra Blair) er blevet bortført. Han sætter sig ud for at redde hende, men dette bliver kompliceret af at bortførelsen er en fælde, der skal lokke Kenobi ud af skjul.

Hovedpersonen bag denne fælde er inkvisitoren Reva (Moses Ingram), der handler på trods af en ordre fra sin overordnede Storinkvisitor (Rupert Friend), men med

støtte fra Darth Vader (Hayden Christensen stemmelagt af James Earl Jones). Det bliver et flugtdrama der spænder sig over mange planeter, hvor Obi-Wan og Leia møder nye venner og fjender.

Det er der kommet en ganske spændende historie ud af, og skuespillerne skaber liv til deres figurer. Ud over McGregor og Blair (der formår at være både elskelig og irriterende som Leia) skal fremhæves Moses Ingram som Reva, Kumail Nanjiani (kendt fra *Eternals*) som den falske jedi Haja Estree og Indira Varma (kendt fra *Game of Thrones*) som oprørslederen Tala Durith. Man kan dog godt fornemme at elastikken i historien er trukket ud til bristepunktet, og resultatet var sandsynligvis blevet bedre hvis historien var kogt ned til den oprindeligt planlagte film.

Dermed ikke sagt at *Obi-Wan Kenobi* er dårlig. Den er bestemt værd at se. Der er udmærkede scener, som næppe var kommet med i en film, og den større længde giver bedre plads til præsentation og udvikling af figurerne. Til gengæld er der også nogle ret ligegyldige scener, og mindst et par gange synes jeg at Obi-Wan slipper lidt for let væk når alt ellers synes håbløst. Man skal således være forberedt på at tage det gode med det dårlige, hvis man sætter sig foran fjerneren for at se denne serie.

Klaus Æ. Mogensen

Ant-Man and the Wasp: Quantumania

Film, USA, 2023, 120 min.

Instruktør: Peyton Reed

Medvirkende: Paul Rudd, Kathryn Newton, Michelle Pfeiffer, Michael Douglas, Evangeline Lilly, m.fl.

Den tredje *Ant-Man*-film er endnu en af de film, som deler vandene. På Rotten Tomatoes har den en lav *critic score* (47%), men en høj *audience score* (84%). Anmelderne er altså ikke begejstrede, men det er det brede publikum. Jeg kan godt forstå begge synspunkterne. Da jeg var inde og se filmen, var der sådan set ikke noget videre i handlingen, der overraskede eller wow'ede mig – men jeg følte mig (som Marvel-fan) alligevel mægtig fint underholdt.

Stort set hele filmen foregår nede i kvante-verset; en hyper-mikroskopisk subatomar fremmed verden med sine egne væsner og kulturer. Det betyder naturligvis at hele filmens handlingsverden, og kvante-versets figurer, er én lang og kontinuerlig fest af visuelle special-effekter. Dette i sig selv udgør en aldeles excellent *world-building*, hvor man mindes om noget lignende fra f.eks. *Aquaman*-filmen eller noget *Star Wars*-agtigt. Der er fyldt med ting at se på, og man husker instruktøren Andrzej Zulawskis udsagn om at “cinema is technology”. Det er i big-budget produktioner

som denne, at de nyeste visuelle effekter fremstår i deres fuldeste flor.

Plottet i filmen drejer sig om superskurken Kang, som også har tilnavnet the Conqueror (Erobreren). Han er tilsyneladende blevet sendt i eksil nede i denne kvante-verden og har simpelthen erobret den. Da Scott Langs datter, Cassie (som nu er næsten voksen), opfinder en dims som kan sende signaler ned til kvante-verset, suges hele familien derned, vist nok pga. en slags alarmsystem som Kang har lavet. De møder så kvante-versets brogede og fremmedartede indbyggere, mange af hvem er involveret i en oprørsbevægelse imod Kang. For at undgå at blive fundet af Kang, bruger vores venner en del tid på at opsøge en fyr ved navn Krylar (Bill Murray), som evt. skulle kunne hjælpe dem, men det ender selvfølgelig med en større konfrontation med Kang. Kang arbejder på at få motoren til sit, øh, multi-vers-skib gendannet, og vi hører i nogle flashback-sekven-

ser hvordan det faktisk var Janet van Dyne (Michelle Pfeiffer), som i sin tid sørgede for at sabotere hans planer om at undslippe kvante-verset.

Jeg var glad for at se at Michelle Pfeiffers figur havde så central og vigtig en rolle i historien. Til gengæld var der ikke meget dybde at spore hos de øvrige figurer, ud over de sædvanlige, forudsigelige familie-klicheer, og det gjorde det svært at føle noget for ret mange af figurerne. De 'indfødte' i kvante-verset kom man heller ikke rigtig ind under huden på; hele deres identitet bestod i, at de var oprørere. Men en god ting ved filmen var at den ikke var lige så fjollet og humor-tung som nogle af de forrige MCU-film har været og som begge de forrige *Ant-Man*-film også var. I *Quantumania* var der kun få komiske sekvenser, og de passede godt ind i en overordnet set (lidt) mere alvorlig fortælling.

Men dét, som jeg er mest begejstret over ved filmen, er Kang selv. Jeg kender figuren fra tegneserierne, og jeg må simpelthen knibe mig selv i armen over det vilde faktum, at vi lever i en verden, hvor så højstemt og pulpy et koncept som multivers-skurken Kang bliver en central del af det senest nystartede kapitel af MCU-sagaen. Kang er på samme niveau af ren popkultur-fryd og fascination som Galactus! Hvis det endelig skal handle om multiverset og tidsrejser og den slags, er Kang omtrent den mest velvalgte skurk at bruge i denne episke saga, som ydes retfærdighed ved at strække sig over adskillige film (og tv-serier; Kang blev introduceret i første sæson af *Loki*, og alt tyder på at en version af ham også vil spille en rolle i *Loki* sæson 2). At

se Marvel-tegneseriernes sjæl realiseret i tidens dyreste Hollywood-film er stadig noget, jeg aldrig ville have troet, jeg skulle opleve. Det er så vildt! Så selvom denne film måske nok mangler en vis dybde i både plot og personskildring, så er den et vigtigt kapitel i den igangværende Marvel-filmsaga, og som sådan kan jeg kun mene at det er skønt at den eksisterer! Jeg er også meget glad for at de forskellige MCU-film netop er så forskellige; ingen af dem ligner virkelig hinanden (hvis man ser bort fra et kæmpe CGI-kaos i klimakset på de fleste af dem, ha ha!), og de er alle kombineret med en ekstra genre udover bare superhelte-genren. For superhelte-genrens store styrke er netop at alle (andre) typer historier er mulige indenfor dens rammer; man kan have krimi, drama, sci-fi, fantasy, horror, etc., samtidig med at man fortæller historier om folk med superkræfter. Heroisk fiktion har ingen begrænsninger. Derfor ender jeg også med – delvist af principielle grunde – at give denne film en god karakter på 8 bundsolide stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

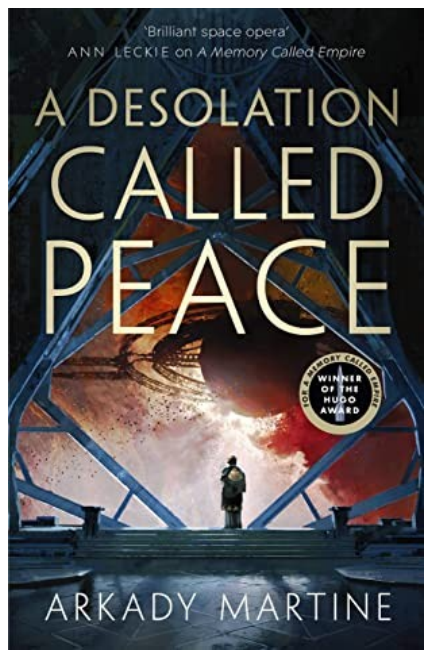
PRISER

Ved Klaus Æ. Mogensen

Hugo Awards

Hugo Awards 2022 (for værker udgivet i 2021) blev uddelt i forbindelse med årets Worldcon, Chicon 8. Vinderne blev:

- Roman: Arkady Martine for *A Desolation Called Peace*
- Kortroman: Becky Chambers for *A Psalm for the Wild-Built*
- Langnovelle: Suzanne Palmer for “Bots of the Lost Ark”
- Novelle: Sarah Pinsker for “Where Oaken Hearts Do Gather”
- Bogserie: Seanan McGuire for *Wayward Children*
- Faglitteratur: Charlie Jane Anders for *Never Say You Can't Survive*
- Tegneserie: N.K. Jemisin & Jamal Campbell for *Far Sector*
- Dramatisk præsentation, lang: *Dune*
- Dramatisk præsentation, kort: *The Expanse*, afsnittet “Nemesis Games”
- Redaktør, kort form: Neil Clarke
- Redaktør, lang form: Ruoxi Chen
- Professionel kunstner: Rovina Cai

- Semiprozine: *Uncanny Magazine* (Lynne M. Thomas & Michael Damian Thomas)
- Fanzine: *Small Gods* (Lee Moyer & Seanan McGuire)
- Fancast: *Our Opinions Are Correct* (Annalee Newitz & Charlie Jane Anders)
- Fanskribent: Cora Buhlert
- Fankunstner: Lee Moyer

Andre priser uddelt ved sammen lejlighed:

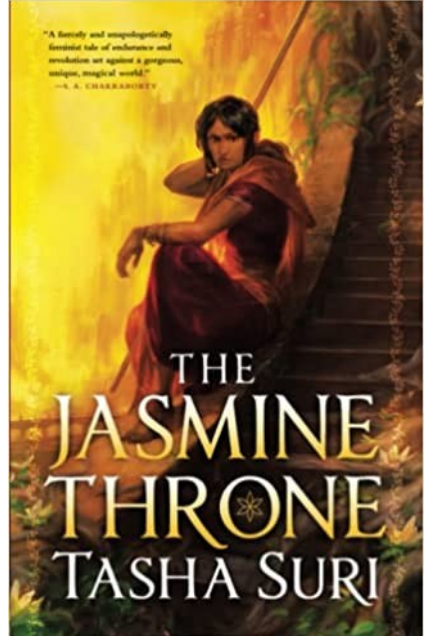
- Lodestar Award (YA-roman): Naomi Novik for *The Last Graduate*
- Astounding Award (bedste debutant): Shelley Parker-Chan

World Fantasy Awards

World Fantasy Awards 2022 (for værker udgivet i 2021) blev uddelt på årets World Fantasy Festival i New Orleans. Vinderne blev:

- Roman: Tasha Suri for *The Jasmine Throne*
- Kortroman: Premee Mohamed for *And What Can We Offer You Tonight*
- Novelle: Lauren Ring for “(emet)”
- Antologi: Oghenechovwe Donald Ekpeki (red.) for *The Year’s Best African Speculative Fiction (2021)*
- Novellesamling: Usman T. Malik for *Midnight Doorways: Fables from Pakistan*
- Kunstner: Tran Nguyen
- Særpris, professionel: Marjorie Liu and Sana Takeda for *Monstress Volume Six: The Vow*
- Særpris, ikke professionel: Tonia Ransom, for *Nightlight: A Horror Fiction Podcast*
- Life Achievement: Samuel R. Delany

British Fantasy Awards

British Fantasy Awards 2022 blev uddelt under den britiske Fantasycon, som blev afholdt i September i Heathrow. Vinderne blev:

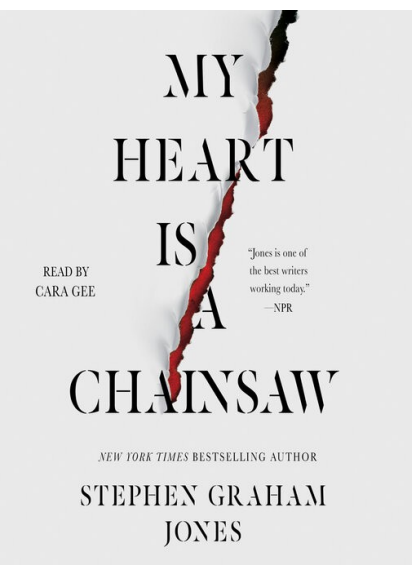
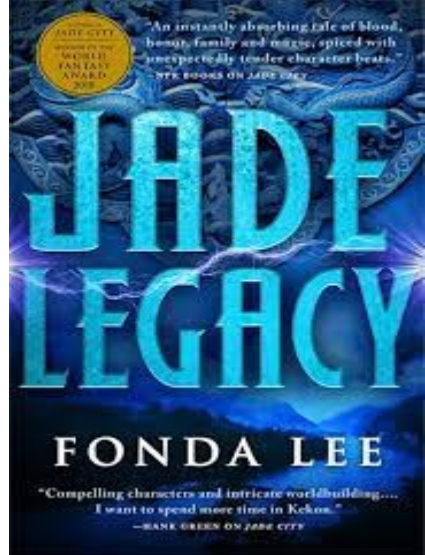
- Sydney J. Bounds Award (bedste nye forfatter): Shelley Parker-Chan for *She Who Became the Sun*
- Film/TV: *Last Night in Soho*
- Faglitteratur: Dan Coxon & Richard V. Hirst (red.) for *Writing the Uncanny*
- Kunstner: Jenni Coutts
- Tegnserie/Graphic Novel: Molly Knox Ostertag for *The Girl from the Sea*
- Tidsskrift: *Apex Magazine*
- Independent Press: Luna Press Publishing
- Audio: H.R. Owen for *Monstrous Agonies*
- Antologi: Xueting C. Ni (red.) for *Sinopticon: A Celebration of Chinese Science Fiction*
- Kortfiktion: Lorraine Wilson for “Bathymetry”
- Novellesamling: Isabel Yap for *Never Have I Ever*
- Kortroman: Nino Cipri for *Defekt*
- August Derleth Award (bedste horror-roman): Catriona Ward for *The Last House on Needless Street*
- Robert Holdstock Award (bedste fantasy-roman): Shelley Parker-Chan for *She Who Became the Sun*
- Karl Edward Wagner Special Award: Maureen Kincaid Speller

Locus Awards

Locus Awards bliver uddelt hvert år på baggrund af en afstemning blandt abonnenter på nyhedsmagasiner *Locus Magazine*. Vinderne i 2022, for ting udgivet 2021, blev:

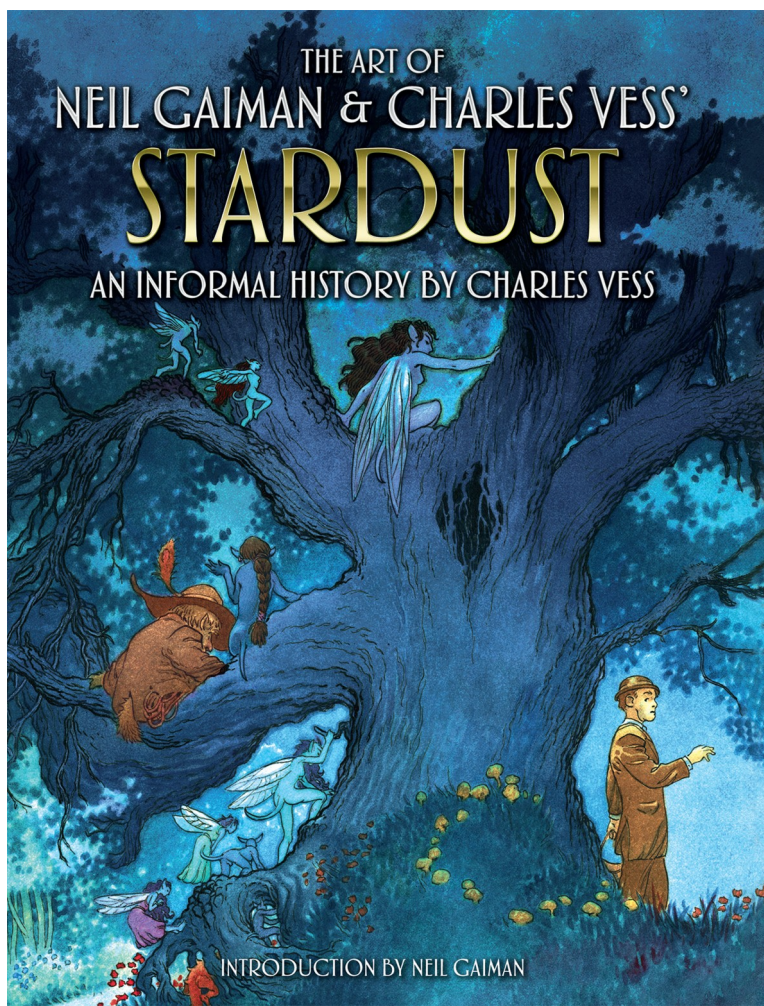
- Science fiction-roman: Arkady Martine for *A Desolation Called Peace*
- Fantasy-roman: Fonda Lee for *Jade Legacy*
- Horror-roman: Stephen Graham Jones for *My Heart Is a Chainsaw*
- YA-roman: Charlie Jane Anders for *Victories Greater Than Death*
- Debutroman: P. Djèlí Clark for *A Master of Djinn*
- Kortroman: Martha Wells for *Fugitive Telemetry*
- Langnovelle: John Wiswell for “That Story Isn’t the Story”
- Novelle: Sarah Pinsker for “Where Oaken Hearts Do Gather”

- Antologi: C.L. Clark & Charles Payseur (red.) for *We're Here: The Best Queer Speculative Fiction 2020*
- Novellesamling: Charlie Jane Anders for *Even Greater Mistakes*
- Faglitteratur: Andrew Nette & Iain McIntyre (red.) for *Dan-*

*gerous Visions and New Worlds: Radical Science Fiction,
1950–1985*

- Tidsskrift: *Tor.com*
- Forlag: Tor
- Redaktør: Ellen Datlow
- Kunstner: Charles Vess
- Kunstbog/tegneserie: Charles Vess for *The Art of Neil Gaiman & Charles Vess's Stardust*
- Særpris 2022 for 'Community Building & Career Development': The Codex Writers' Group

Bram Stoker Awards

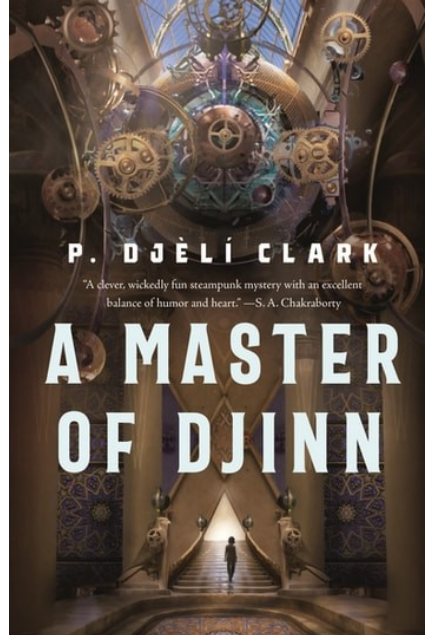
Bram Stoker Awards gives til det bedste horror udgivet året før af Horror Writer's Association. Vinderne for værker udgivet 2021 blev:

- Roman: Stephen Graham Jones for *My Heart Is a Chainsaw*
- Debutroman: Hailey Piper for *Queen of Teeth*
- Ungdomsroman: Erica Waters for *The River Has Teeth*
- Kortroman/langnovelle: Jeff Strand for "Twentieth Anniversary Screening"
- Novelle: Lee Murray for "Permanent Damage"
- Novellesamling: Gemma Files for *In That Endlessness, Our End*
- Antologi: Ellen Datlow (red.) for *When Things Get Dark: Stories Inspired by Shirley Jackson*
- Faglitteratur, bog: Michael Knost for *Writers Workshop of Horror 2*
- Faglitteratur, artikel: Angela Yuriko Smith for "Horror Writers: Architects of Hope"
- Digtsamling: Christina Sng, Angela Yuriko Smith, Lee Murray & Geneve Flynn for *Tortured Willows: Bent. Bowed. Unbroken.*
- Tegneserie: Alessandro Manzetti & Stefano Cardoselli for *The Inhabitant of the Lake*
- Screenplay: *Midnight Mass*, afsnittet "Book VI: Acts of the Apostles"
- Lifetime Achievement: Jo Fletcher, Nancy Holder og Koji Suzuki

Nebula Awards

Nebula Awards bliver uddelt af The Science Fiction and Fantasy Writers of America (SFWA) til værker udgivet året før. I 2022 gik priserne til:

- Roman: P. Djèlí Clark for *A Master of Djinn*
- Kortroman: Premee Mohamed for *And What Can We Offer You Tonight*
- Langnovelle: Oghenechovwe Donald Ekpeki for “O2 Arena”
- Novelle: Sarah Pinsker for “Where Oaken Hearts Do Gather”
- Andre Norton Award (B&U-roman): Darcie Little Badger for *A Snake Falls to Earth*
- Ray Bradbury (drama): *WandaVision*
- Spil-skrivning:, April Kit Walsh, Whitney Delaglio, Dominique Dickey, Jonaya Kemper, Alexis Sara & Rae Nadjadi for *Thirsty Sword Lesbians*
- Damon Knight Memorial Grand Master Award: Mercedes Lackey
- Kate Wilhelm Solstice Award: Arley Sorg, Troy L. Wiggins og Petra Mayer
- Kevin J. O'Donnell, Jr. Service To SFWA Award: Colin Coyle

ANMELDELSER: BØGER OG TEGNESERIER

Flere af disse anmeldelser har tidligere været bragt på *Himmelskibets* [anmelderblog](#), hvor der fortsat vil blive bragt anmeldelser, selvom bladet stopper.

Udhængt II: Dødens dal

Roman af Per Jacobsen

Humble Books, 2022

Paperback, 300 sider

Anmeldereks. doneret af forlaget

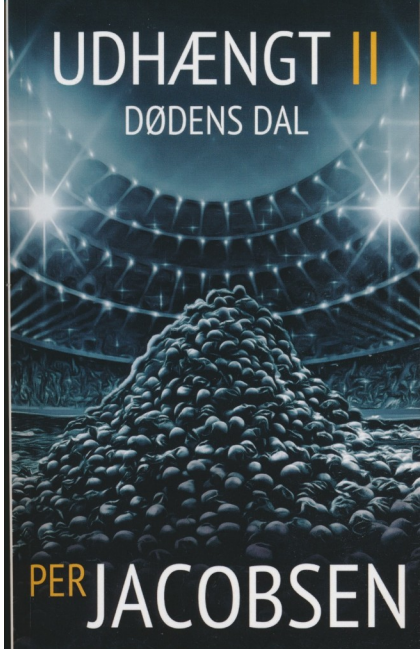
Bagsidetekst:

Tretten måneder efter begivenhederne i seriens første bog lever Randall Morgan og hans familie stadig et liv i usikkerhed. Et liv, hvor de – ligesom de andre spredte grupper af overlevende – konstant må være på vagt.

En dag gør de dog et makabert fund, som leder dem til at tro, at deres forfølgere ikke vil udgøre en trussel længere. Men kan de stole på, at det ikke blot er endnu en udspekuleret fælde, som deres usynlige fjende har sat op?

Så har jeg på ny været i 'hjemmebiografen' og 'set' andet bind af Per Jacobsens trilogi *Udhængt* for mit indre øje, for, som jeg skrev i min anmeldelse af bind I, så mestrer Per Jacobsen at beskrive sine personer og sine miljøer så de bliver så levende, at man som læser ikke kan undgå at 'se' handlingen, ja faktisk 'føle' at man er med i den.

Selv om handlingen denne gang foregår i meget enkle omgivelser og med et temmelig langt tilløb før begivenhederne begynder at blive højdramatiske, så følte jeg ikke på

noget tidspunkt at handlingen virkede langtrukken. Tvært imod holdt den mig hele tiden fangen på en måde, som fik mig til at føle mig langhåret og uden mulighed for at slippe handlingens greb heri, altså i håret.

Hvor den metafor kommer fra?

Jo, min far var politibetjent, og jeg husker han engang fortalte mig – det var efter Beatles var dukket op – at han var glad for det lange hår, som de unge tillagde sig, for nu var der noget at holde dem fast i.

Og nu vi er ved metaforer. Her en af Per Jacobsens om skyer: ‘Randall trak lidt luft ind gennem næsen og kiggede op. Luften var kold og stikkende, og på himlen havde en stor klynge af mørke skyer, som bevægede sig denne vej, besluttet, at det var mere hyggeligt at rejse i samlet flok.’

På et tidspunkt sidst i bogen tager handlingen en meget overraskende, dramatisk og blodig vending, som jeg synes savner en afslutning eller i hvert fald en overgang til, hvad der videre skal ske. Men nej – i stedet tillader Per Jacobsen sig en stor frihed.

Han gør læseren til ‘medforfatter’.

At lade handlingen foretage et spring på tre måneder, er der ikke noget usædvanligt i. Men ved at overlade det til læseren selv at finde en forklaring og selv udfylde et enormt hul i handlingen med det, som vedkommende kan fostre i sin egen fantasi, det synes jeg er noget af en frihed.

Hvordan kommer Randall helskindet fra den situation, som han er havnet i, og hvordan og hvorfor er han kommet derhen, hvor handlingen i *Dødens dal* slutter?

Her kan jeg kun gætte på, at svaret findes i det, som jeg har fostret i min egen fantasi.

Én ting er i hvert fald sikkert: På mig virker slutningen som en stærkt magnetisk teaser til at læse *Udhængt III* (se forside nedenfor; red.), der forhåbentlig kommer med facit, for jeg må vide, om jeg har gættet rigtigt.

Johannes Lundstrøm

CPH under vand

Roman af Sinus Reuss

Science Fiction Cirklen, 2022

240 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Efter at klimaforandringerne har været skyld i stigende vandstande, er flere byer blevet oversvømmet. Beboerne har indrettet sig på dette. Byerne er omdannet til flydende byer, og beboerne i de nederste etager har enten sikret lejlighederne med indtrængende vand eller købt møbler der kan flyde hvis vandet trænger ind.

København (nu CPH) er blevet til en af disse flydende byer, og mange har tilpasset sig denne måde at leve på og kunne ikke drømme om at flytte tilbage på land.

Nini bor i det midtjyske og bryder sig ikke om tanken om at leve i en vandby. Hun har faktisk så meget imod tanken at hun ikke har besøgt sin bror Kim i de seks år han har boet i CPH. Efter endnu et forlist forhold trænger hun dog til en ferie og beslutter sig for at tage over og besøge ham. Kim er i gang med et fotoprojekt sammen med Kat. De to flirter heftigt, og det lægger meget i luften at de skal finde sammen, men det er ikke sket endnu. De sker dog en aften under en orkan, hvor de har overtalt Nini til at tage med til en fest på en færge. *“Hvem helvede får den idé at*

holde en fest på en færge når der en orkan?” er Ninis tanke om festen, mens hun desperat forsøger at overleve den kraftige søsyge hun rammes af. Kim og Kat har kun øje for hinanden, så Nini er overladt til sig selv. Hun bliver dog reddet af en smuk kvinde, og pludselig er hun selv midt i en kraftig flirt.

Bogen er ikke en bog om klimaproblemerne, men derimod en fortælling om et samfund der har indrettet sig på de nye forhold. Der er masser af ny teknologi i bogen, der passer til den tid den foregår i, men science fiction-delen er blot rammen om en fortælling om nogle mennesker der forsøger at find sig til rette i verden og i kærligheden.

Der er også noget mystisk ved Kim og Kats fotoprojekt, hvor de tager billeder i den gamle verden under vandet. Det er som om Kat kan se fortidens mennesker når hun fotograferer; noget andre ikke ser, men for hende er det meget virkeligt.

Det oprindelige manuskript var oprindeligt en samling af fire noveller, men det endte med at de to af novellerne blev skrevet sammen til bogen som den er nu. Det er nogle gang jeg godt synes man kan fornemme at det var to historier der var skrevet sammen, men i det store hele så fungerer den fint som den roman den endte ud med at blive.

I en tid med noget fokus på klimaproblematikkerne er denne bog et ganske godt bud på hvordan samfundet kan ske at måtte indrette sig i fremtiden.

Thomas Winther

Manden fra Sombra

Skyggelinsen, 1

Roman af Jakob Drud

Brændpunkt, 2022

166 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Martins skole har været udsat for hærværk, og det har gjort lærerne mistænksomme overfor eleverne. Martin syntes det er endnu mere mistænksomt at allerede samme dag som hærværket er blevet opdaget, bliver der sat overvågningskameraer op flere steder på skolen, og han syntes der er noget mystisk ved manden der sætter disse kameraer op. Og endnu mere underligt er det at det virker som om manden hvisker noget på et mystisk sprog da han installerer kameraerne, samt den mystiske skygge der breder sig ved kameraet. Det ser også ud som om mandens skruetrækkeren forvandler sig og udsender lys imens manden bruger den. Martin ved dog ikke helt om han kan stole på de ting han ser, eller om han har det ligesom sin mor, der er indlagt på den psykiatriske afdeling da hun hører stemmer.

Martin og hans venner sætter sig for at undersøge dette lidt nærmere og forsøge at bekæmpe overvågningen. Skolen er ellers lidt et fristed for Martin og hans bror, for deres far drikker, og kan ofte finde på at være voldelig

over for drengene. De må derfor også passe på at deres undersøgelser på skolen ikke provokerer de mistænksomme lærere, da de så risikerer der kommer besked hjem til deres far.

Bogens overnaturlige elementer er truende mod børnene, men den del af bogen som jeg fandt mest skræmmende, var beskrivelsen af det hjem som Martin og hans bror lever i. Som det ofte er, så kan den del der (desværre) er realistisk være mere skræmmende end alle de overnaturlige dæmoniske skabninger man kan beskrive. Det overnaturlige bliver nemlig inde i bogen, mens man ofte kommer til at forholde sig til den realistiske del.

Bogen er på mange måder en klassisk børne/ungdomsbog, hvor hovedpersonerne er outsiders der finder sammen for at undersøge noget mystisk, men den formår fint at blive sin egen fortælling og ikke bare en kopi af en standard formel.

Thomas Winther

Mission Menneske

Roman af Dorte Schou

Forlaget KRABAT, 2021

203 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Mission Menneske af Dorte Schou er underholdende, sød og sjovt børnescience fiction til de lidt større børn. Schou virker professionel og glad for sit arbejde. Dette kan virke som en lidt sjov ting at starte en anmeldelse med; ikke desto mindre kan bøger for de yngre læsere være lidt svære for mig at komme igennem. Men denne var let og nem at læse, og jeg glædede mig over historiens mange twists. Schou benytter sig af en masse kendte fortælleskabeloner, men så længe der er fyldt gode ideer i de genkendelige rammer, gør dette mig ingenting. Det er endda være en fordel med genkendeligheden i genrebøger.

Hovedpersonen Fox er en ung fyr i 8.-9. klasse, der er flyttet fra Chile til Lolland med sin chilenske mor og sin danske far. Pudsigt nok havde jeg taget bogen med til Lolland, og jeg læste den med udsyn til de roemarkers han beskriver som dødens pølse i bogens første halvdel. Især når Fox savner sine seje chilenske venner og deres afslappede livsstil.

Og så begynder historien ellers rigtigt. Fox er på vej til fest og kører alene om natten et øde, mørkt og landligt sted. Pludselig ser han en pige der ligger på jorden og ser ud til at være kommet til skade. Uden at afsløre for meget er hun en livsform uden fysisk krop, men en del af en race, der er i gang med at producere menneskekroppe for at kunne invadere jorden.

Det kan være at jeg læser *X-files*-referencer, der ikke burde være der, men det er en ret sjov læsning for en gammel fan af Mulder og Scully og god old school 1990'er-science fiction med konspirationsteorier og invaderende rumvæsner. Og så hedder hovedpersonen selvfølgelig Fox.

Liv uden krop er også et old school science fiction-greb, eller måske snarere tidlig horror; jeg tænker for eksempel på hjernerne fra Venus fra H.P. Lovecrafts "The Whisperer in the Darkness" fra 1920 og mange andre. Tankekontrollerende rumvæsner – eller elverfolk eller guder – har altid være gode historier, og er det også i *Mission Menneske*. Det er næsten noget *X-files* fanfiction over de første 3-4 kapitler, men det virker. Der er også noget meget 1980-90'er over gruppesammensætningen af hovedpersoner og handlingen: I en gruppe af venner, hvor nogle er forelskede, er der en nørdet dreng og en pige med 'særlige evner'. Eleven og *Stranger Things* har ikke genoplivet den tradition forgæves. Det fungerer helt fint og genkendeligt. Et af de store plot points handler om følelser som 'energikilde' (i bogstavelig forstand) og leder til gengæld tanker, måske lidt ufrivilligt, hen på *Monster's Inc.* Handlingen kulminerer i et meget ambitiøst astronomieksperi-

ment i Atacamaørkenen, og astronomi og stjernekyggeri er altid spændende.

Alle teenagere i bogen lever måske en smule for cool og frit for 8.-9. klasses børn, men forældre har måske opgivet den curlingstrategi jeg selv levede med i 1990'erne og 00'erne. Alting går måske lidt for glat for hovedpersonerne, der har overraskende mange penge og forbindelser, og det når aldrig at blive hverdag i romanen. Det er nu helt befriende ikke at skulle læse sig igennem beskrivelser af deres skoledag med madpakker og matematiktimer indtil man venter på at handlingen går rigtigt i gang.

Mission Menneske handler om "hvad vil det sige at være menneske" og det er ret fin problemstilling at samle sig omkring for teenagere, der tumler med følelser og de samme spørgsmål.

Anne Dencker Bædke

Kuppelbyens Hemmeligheder

Urværkerne, 1

Roman af Stine Bahrt

Forlaget KRABAT, 2021, 389 sider

**Anmeldereksemplaret doneret af
forlaget**

Første bind i spændende steam-punk-sci-fi serie, der kender sine læsere og ved hvad den vil.

15-årige Nil bor i Kuppelbyen – et kunstigt samfund i en ødelagt verden engang i fremtiden. Kuppelbyen har eget landbrug, atmosfære, møntfod og sociale systemer. Indbyggerne er opdelt i evneløse og urværkere, hvor ‘urværkere’ dækker over alle typer opfindere, mekanikere, landbrugsarbejdere og endda ledelse af byen. De evneløse har modsat urværkerne ikke særligt vigtige funktioner, men varetager alle (ifølge urværkerne) ‘restopgaver’ i samfundet som undervisning af andre evneløse, butiksassistenter etc.

De fleste børn og unge i Kuppelbyen drømmer derfor om, at deres evner som urværker bliver opdaget i en vigtig test og, at de derefter kan blive optaget på Urværkerskolen, der svæver højt over resten af byen.

Alle mennesker har i deres barndom (og langt videre), drømt om, at være hemmelige magikere eller skjulte prinser og prinsesser, om uglepost fra Hogwarts eller optagelse

på en hvilken som helst skole for 'gifted children'. Det fungerer helt fint, at Stine Bahrt i *Urværkerne – Kuppelbyens Hemmeligheder* også benytter sig af dette greb for at fange sine læsere. Det er et godt greb til at illustrere, hvordan det at have særlige evner og blive "opdaget", næsten altid viser sig at være både en velsignelse og en forbandelse.

Læseren finder nemlig hurtigt ud af, at der er noget rivende galt med Kuppelbyen, og at der er uretfærdigheder, der ikke kan forklares – eller afhjælpes som systemet fungerer nu. Det er selvfølgelig Nils opgave at hjælpe med optrevlingen af systemet.

Sød sci-fi steampunk

Romanen er en god blanding af steampunk, fantasy og science fiction. Tempoet er hurtigt, og der er meget i handlingen der er herligt let genkendeligt, som for eksempel fuckboys, kærestesorger, tøjkriser, sure skolelærere og forældrekonflikter.

Det hjælper også, at der er masser af let genkendelige elementer fra forskellige genrer, for eksempel fra *Wool*, *Divergent*, *Harry Potter*, *Earthsea*, *Det Gyldne Kompas*, *Carnival Row*, *Shadow and Bone*, *X-Men* og mange andre universer.

Steampunk-æstetikken, der beskrives i bogen, er gennemgående i alt fra påklædning til zeppelinere som transportmidler, tandhjul på byporten og skarpe victorianske samfundshierarkier. Beskrivelserne føles levende, fede og gennemførte. Og det er let at forestille sig Kuppelbyen og dens indbyggere når man læser.

Cli-fi

En del af den spændende historie om Kuppelbyen består af, at teknologi og samfund i Kuppelbyen er gået tilbage i udvikling siden en stor katastrofe, hvor de sidste overlevende mennesker måtte søge tilflugt under kuplen. Jeg har en stor forkærlighed for alt apokalyptisk og postapokalyptisk, og det er dejligt at læse, at også denne genre udvikler sig!

I *Urværkerne – Kuppelbyens Hemmeligheder* er der tale om en økologisk katastrofe, og der tales (uden forklaringer og som en selvfølge) om tabt biodiversitet og insekters masseuddøen. Det var ikke ofte, jeg stødte på begreber som 'biodiversitet' og 'insekters masseuddøen' i de post-apokalyptiske romaner, jeg læste, som yngre.

Men i 2022 er det en klimakatastrofe, der vil være en genkendelig og altoverskyggende frygt for mange læsere – ligesom zombie- eller masseforbrugs-apokalypser og atomkrigskatastrofer var det for mange af os andre i 1980'erne og 1990erne. Climate fiction, eller cli-fi, er en gammel genre, der fortjener en opblomstring, og mange klimaaktivister vil få meget ud af at læse for eksempel *After London* fra 1885, hvor en katastrofe gør, at byer vender tilbage til 'the wild' – den vilde naturtilstand før industrialiseringen og urbaniseringen. En naturtilstand som mange, tror jeg, stadig længes efter – eller i hvert fald ynder at læse om.

Urværkerne – Kuppelbyen Hemmeligheder er meget velskrevet og underholdende, nok mest for de lidt yngre læsere, og der holdes et godt tempo uden at man taber en forbin-

delse til opbygningen af universet og hovedpersonerne. Varme anbefalinger herfra.

Anne Dencker Bædke

Mekaniske Hjerter

Urværkerne, 2

Roman af Stine Bahrt

Forlaget KRABAT, 2022, 486 sider

**Anmeldereksemplar doneret af
forlaget**

Mekaniske hjerter er den fine opfølger til *Kuppelbyen Hemmeligheder* fra den dystopiske steampunk-ungdomsserie *Urværkerne*. Bind 2 handler også om pigen Pil, hendes venner, urværkerskolen og det meget fantasifulde og dybt originale samfund Bahrt har opfundet.

Det første bind i serien udmærkede sig ved at have en imponerende moderne måde at beskrive den flydende seksualitet og kønsidentiteter som mange teenagere får lov at anerkende og udleve i 2022. Samtidig var det samfund, der blev beskrevet en smule anderledes end man er vant til i ungdomsromaner. Og det kan jeg lide.

I *Mekaniske hjerter* adskiller handlingen sig i samme takt fra de vanlige dystopiske ungdomsbøger. Uden at afsløre for meget, kom en slags magi ind i spillet allerede i bind 1, og dette fortsætter i bind 2. Der er masser for dem, der kan lide Carnival Row, Phillip Pullman eller de sidste sæsoner af HBO-serien (ikke bogserien) *True Blood* (if you know, you know).

Jeg har altid elsket genrebending – og det gør Stine Bahrt mesterligt. For en voksen er der måske en smule for meget fokus på teenagedrama og forelskelser, men det er kun positivt at jeg et sulten efter at høre mere om den verden, Bahrt skriver om, og mindre om følelser – Jeg kunne næsten ønske at hun skrev en voksenroman i samme verden.

Anne Dencker Bædke

Svæver

Roman af Gudrun Østergaard

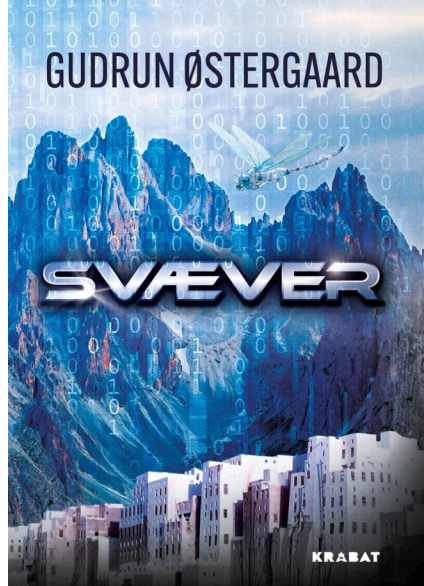
Forlaget KRABAT, 2022

Anmeldereksemplar doneret af forlaget

I *Svæver* af Gudrun Østergaard beskrives en hændelse og optakten til hændelsen fra to perspektiver. Historien følger skiftevis dronen (svæveren) IKAROS 17 og drengen Wanzo.

Dronens fortælling minder lidt om et indblik i hvad Maskinerne fra Matrix kunne have haft af tanker og beregninger inden udslettelsen af menneskeheden, eller hvad der kunne have gået igennem terminatorens hoved da han landede i 1980'erne. Interessant læsning. Wanzo er en almindelig dreng fra et sted, der kunne være Pakistan, Afghanistan eller lignende steder, hvor dronekrig er virkelighed. Hans tanker er almindelige og menneskelige; han vil bare gerne leve et liv hvor han kan lege frit og gå i skole. Fra bagside-teksten:

“Vi flyver i flok. Mit navn er IKAROS 17, og jeg har to sæt vinger, der svirrer så hurtigt, at man næsten ikke kan se dem. Jeg er en sort drone med lysende, blå tegninger. Det er os, menneskene kalder for svævere. Svæverne tjener Systemet, men de er selvstyrende enheder. En dag bliver svæverne sendt ud på en mission til byen ved foden af de blå bjerge. Her leger Wanzo og de andre børn på byens torv.”

Teksten er ildevarslende, men uden at læseren er så meget i tvivl om hvad det hele ender med. Læseren venter derfor nærmest hele romanen på det endegyldige og brutale angreb på den ene hovedperson begået af romanens anden hovedperson. Uden at afsløre for meget, kan jeg dog sige, at der kommer et spændende og originalt twist, der kom bag på mig og var hjerteskrærende godt.

Svæver er tiltænkt større børn, men er en roman, der kan læses af alle. I læsningen tænkte jeg, at historien måske var lidt hård læsning for børn, men så kom jeg i tanker om *Mio min Mio* og *Den uendelige Historie*. Jeg elskede Gudrun Østergaards novellesamling *Ord der hærger*, som jeg ofte tænker på, og *Svæver* er science fiction fra samme skuffe: Østergaard skriver science fiction som man husker.

Anne Dencker Bædke

En sang for de levende

Roman af Irene Scharbau

Forlaget INDBLIK, 2022

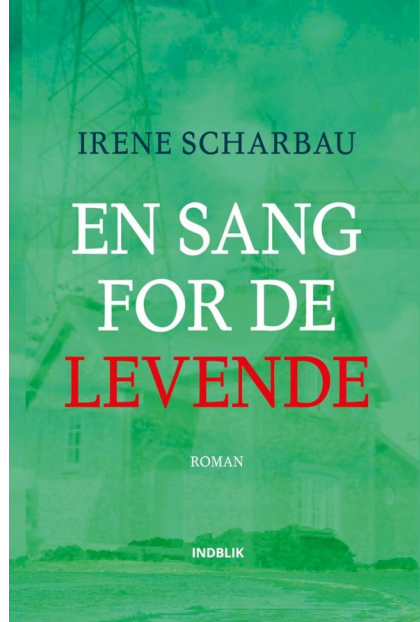
300 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Irene Scharbau er journalist. Det kan både mærkes og læses. Hun har et skarpt blik for de store tendenser, der kommer til at præge det politiske og menneskelige landskab de næste par årtier. Noget af de bedste ved Scharbau er, at hun formår at beskrive samspillet mellem de forskellige tendenser. Hun skriver kyndigt om alt fra sociale og følelsesmæssige konsekvenser af klimaforandringer, til sammenflettet lokal og international politisk udvikling – og om teknologisk udvikling som den store drivkraft for mange af de andre forandringer samfundet og verden oplever.

Romanen er bygget op omkring flere personers historier, både op igennem 2020-30erne og efter en stor katastrofe i 2055, der efterlader jorden uden elektricitet. Dette er en romanstruktur jeg virkelig nyder at læse. Det giver dynamik og nuancerede horisonter i handlingen. Scharbau skriver spændende og jeg nød hele den fascinerende cli-fi fortælling.

Min ene anke er måske personlig da jeg er fra Lolland, men ikke desto mindre: Hvorfor pokker er det blevet så

moderne for preppers at ville ride stormen af på Lolland? (Ja, jeg ser dig, Kasper Colling Nielsen). Jeg undres. Der er dejligt, men det ligger *smack-down-in-the-middle* af Østersøen med både Tyskland og Rusland åndende i nakken. I øvrigt er Lolland ikke særlig øde, og den mest udbredte afgrøde er (i en apokalypse) temmelig ubrugelige sukkerroer.

Lokalpatriotisme til side giver jeg en varm anbefaling af *En sang for de levende*, der er en moderne, kraftfuld og meget velskrevet roman.

Anne Dencker Bædke

Den anden havfrue

Af Billy O'Shea

Oversat fra engelsk af Charlotte Kirketerp

Black Swan, 2022, 290 sider

Anmeldereksemplar doneret af forlaget

Bagsidetekst:

I 1992 blev H.C. Andersen's originalmanuskript til Den lille havfrue stjålet fra et dansk museum. Sagen blev aldrig opklaret.

Flere århundreder senere bliver militærsamaritten Daniel Manston sendt til Kantarborg – det rige, der tidligere hed Danmark – for at finde og tilintetgøre et hemmeligt dokument. Hans mission mislykkes, og han bliver mistænkt for mord og landsforræderi. Han ender langt oppe mod nord på øen Svalbard, hvor han skal vælge mellem kærlighed og sin skæbne.

I et land fyldt med mystiske hændelser og fængslende mysterier – hvad er virkelighed, og hvad er ikke? Og kan man se forskellen, når ens liv afhænger af det?

Som sædvanlig vil jeg ikke røbe mere om handlingen, end forfatteren gør i sin bagsidetekst, for i min optik skal en anmeldelse nemlig ikke være en kort genfortælling af den aktuelle roman.

Til gengæld får læseren en teaser og forfatteren, i dette tilfælde den danskboende irer Billy O'Shea, en kritik, som jeg håber vedkommende kan bruge i sit videre forfatterskab.

Den anden havfrue er nemlig en blanding af en rigtigt spændende og velskrevet tekst og et, efter min mening, kaotisk plot, hvor specielt tiden forvirrer.

Skulle den meget korte bagsidetekst sammen med titlen og min anmeldelse give dig lyst til at læse bogen, så læg undervejs mærke til dens, synes jeg, alt for få og uklare henvisninger til, hvornår de forskellige handlingsafsnit foregår.

Prologen er der ikke tvivl om, for her fremgår det klart, at den foregår i 1992 i Odense, hvor vi møder en ung kriminalbetjent. Ham hører vi imidlertid ikke mere om, og det er der vel ikke noget galt i, for som det hedder i Carl Søberegts vise fra 1809 – om hundred år er alting glemt. I kapitel 1 foretager handlingen nemlig et gevaldigt spring frem i tiden til 2242.

Det har jeg det fint med, men til gengæld er jeg absolut ikke begejstret for, at Danmark nu hedder Kantarborg, mens det vi kender som England, tilsyneladende hedder Anglia.

Den manglende begejstring skyldes, at selv om vi angiveligt er sprunget frem til 2242, så foregår handlingen nu 10 år efter Københavns bombardement i 1807, og Rundetårn indgår i handlingen.

Det kan selvfølgelig være, at forfatteren mener historien gentager sig. Der omtales nemlig en forudgående kata-

klysme, som Rundetårn dog, foruden tiden, har overlevet. Tårnet fungerer nu som landingsplads for en nyskabelse, hvor udviklingen er fremrykket lidt i forhold til 1807, nemlig luftskibe.

Men hvis det er forfatterens idé, at det er historien som gentager sig, så er det vigtigt ikke at overse, at kapitel 13 foregår i det rigtige 1836, hvor H.C. Ørsted får besøg af H.C. Andersen.

Måske taler de om havfruer?

Selv om handlingen som nævnt tager sin begyndelse i 2242, så bidrager Rundetårn, luftskibe og de to H.C.'er til, at jeg, mens jeg læste videre, fortsat befandt mig i begyndelsen af det 19. århundrede. En vildfarelse, som jeg ikke blev hjulpet ud af, for hovedpersonens videre færd foregår nemlig i omgivelser, hvor intet, bortset fra nævnte luftskibe, antydede, at der var sket fremskridt.

Noget andet, som forvirrede mig i starten af bogen, var nogle meget meget korte kapitler, men her kan jeg berolige dig. Hvis du nu er blevet så nysgerrig, at du vil kaste dig ud i at læse *Den anden havfrue*, så skal du vide, at de giver mening, efterhånden som du læser bogen.

Apropos tiden. Noget, som jeg finder spøjst, er, at forfatteren konsekvent omtaler tiden før kataklysmen som 'Oldtiden'. Er det forfatterens opfattelse, at den tid vi befinder os i nu, skal betegnes som oldtid? – eller ligger forklaringen i Charlotte Kirketerps oversættelse?

Som jeg nævnte i begyndelsen, så er *Den anden havfrue*, bortset fra de beskrevne tidsmæssige uklarheder, rigtigt spændende og velskrevet, og derfor er det lidt synd,

at korrekturlæseren har overset flere fejl, end jeg bryder mig om.

Apropos kolofonen. Den viser, at der ikke har været en redaktør med i projektet. Det er en skam, for havde der det, så er jeg overbevist om, at han ville have givet Billy O'Shea et modspil, så de sammen havde fået fjernet nogle af de knaster, som jeg har nævner.

Johannes Lundstrøm

Lige før regnede det

Roman af Henrik Petersen

Skriveforlaget, 2022

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Bogen starter hvor beboerne i Midgård er ved at prøve at komme ovenpå igen efter en næsten altødelæggende krig med De Fremmede. De Fremmede var ikke den bedst udrustede eller trænede hær, men de var mange og så var de nådesløse.

Krigen blev kun vundet da man fik hjælp fra Skyggeriderne, en mindst lige så nådesløs magt, men i nøden måtte man række ud efter den hjælp man kunne finde. Nu tager Skyggeriderne sig så betalt, og det er nu dem der hærger, og de truer med at tage magten.

Vi følger Sylvi og hendes følge, der er draget ud for at finde noget som kan trænge skyggeriderne tilbage, og ikke mindst noget der vil kunne sikre freden. Hun opsøger bl.a. elverne, som nok ville have muligheden for at trænge Skyggeriderne tilbage, men da de for mange år siden selv led store tab i en krig, har de svoret aldrig at blande sig i krige igen, og de står derfor udenfor og observerer. De leder dog Sylvi på vej mod et sagnomspundet våben, bestående af tre ord som vil kunne fordrive ondskaben og sikre freden.

Forfatteren beskriver bogen som “...en low-fantasy roman, som begynder der, hvor de fleste fantasyhistorier og eventyr ender”, hvilket er meget passende. Hvor mange andre fantasybøger beskriver den store krig, eller en mission igennem fjendens linjer for at stoppe fjenden, så er vi her i tomrummet efter den store krig, hvor krigsherrer stadig sidder på små magtenklaver. Selvom missionen bestemt er farefuld, så er det ikke den actionfyldte jagt, men nærmere en rejse imod forståelse, som Sylvi er på. Bogen kan derfor godt virke langsom i sin opbygning og handling, men da formålet netop ikke har været at lave en actionfyldt roman, så passer opbygningen godt til den historie der fortælles, hvor fokus mere er refleksion.

Har man lyst til at kaste sig over en fantasy fortælling der ikke er som de fleste i genren, så kan jeg roligt anbefale at man giver *Lige før regnede det* et forsøg.

Thomas Winther

Gro

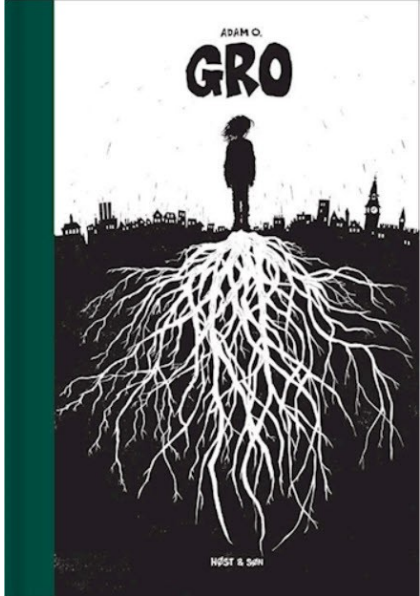
**Roman skrevet og illustreret af
Adam O.**

Høst og søn, 2022, 156 sider

Der er nogen som går rundt og forærer historier til forfattere. Det er historier som kan skabe en karriere hvis de bruges rigtigt, men hvis de bare sælges, så bliver de taget igen. Hver forfatter får dog kun en historie foræret, så de må efterfølgende selv følge op på den. Der er dog også en som med magt tager disse historier igen, og hun er også efter dem som deler historierne ud.

Pigen Gro er fyldt med historier, og det virker til at dem hun skriver, har en indvirken på virkeligheden. En dag da børnene i skolen hver har skullet skrive en kort historie som er blevet hængt op på skolen mur, er der en skræmmende mand der flår hendes ned og opsøger hende, og fra da af er der ikke længere nogen tvivl om at den virkelighed som Gro står foran, ikke ser ud som hun havde troet. Hun ender i kampen omkring hvor historierne hører til, om de skal blive i Biblioteksskoven hvor de vokser, eller om de skal ud i menneskenes verden.

Jeg blev virkeligt fanget af bogens univers og fulgte spændt Gros rejse imellem verdnerne, og de mange små historier som hun skriver, giver kun bogen endnu mere liv.

Jeg havde ikke hørt om bogen, men der var noget over forsideillustrationen som fangede mig. Da jeg tog den ned fra hylden i Fantask og bladrede i den, kunne jeg se at bogens illustrationer var i samme stil, og da bagside-teksten indeholdt sætningen “...der findes to slags fortællinger: dem der giver dig noget, og dem der tager noget fra dig”, var jeg nødt til at tage bogen med mig, hvilket jeg bestemt ikke fortrød, og jeg vil bestemt anbefale andre også at drage ind i historien i denne bog

Thomas Winther

Project Hail Mary

Roman af Andy Weir

Dreamlitt, 2022, 580 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Jorden går altid under, men denne gang ret så spektakulært, og snart:

Solen mister pludselig udstråling, og det vurderes at vare ganske få år, før liv på Jorden ikke kan opretholdes. En rejse til og undersøgelse af Solens corona afgør, at Solen mister masse – en proces, menneskeheden ved for lidt om til at kunne forhindre. Afsøgning af lignende fænomener i Mælkevejen skaber grund til at forene menneskehedens ressourcer i en afsendelse af, hvad der givet er en selvmordsmission med henblik på at samle data, som måske, måske ikke, kan muliggøre en videnskabelig løsning på Solens massetab.

Andy Weir er en håbets mand, der har tillid til menneskelig opfindsomhed, og det ligger derfor i kortene, at missionen på en eller anden måde skal lykkes og menneskeheden frelses. Og da det snart fremgår, at bogen følger missionen, kan læseren forvente en lang række skruenøgler smidt i maskineriet, hver eneste gang et eller andet går godt – med henblik på dramatisk, virkelig dramatisk og intenst, at sikre hovedpersonens overlevelse gennem at

løse alle ting, der går galt – ikke mindst fordi Jordens overlevelse afhænger af ham. Det kan man da kalde et pres! Men begivenhederne er i højeste grad overraskende, og selvom opfindsomheden er stor, fremgår det ret hurtigt, at selv menneskelig opfindsomhed ikke rækker i rummets nådesløse vakuum. Der skal mere til. Andre tanker, andre evner, anden udholdenhed og anden modstandskraft. Og at der måske er mere på spil end menneskehedens undergang.

I sig selv er bogen én lang ingeniørbedrift – konstrueret af mekaniske løsninger på mekaniske løsninger; som med Weirs Mars-bog er også denne et festfyrværkeri af anvendt naturvidenskab, *applied science*. Så vidt, jeg kunne afgøre det, blev naturlovene kun gradbøjet en enkelt gang for at kunne fortælle denne fantastiske historie om at kæmpe for livet med ALT, hvad man både ved og kan analysere sig til. Georg Gearløs og alle spejdere, forener eder!

Man har muligvis selv læst lidt om *Project Hail Mary* i forvejen, men har man ikke, anbefaler jeg at holde nysgerigheden i ave og bare at læse bogen. Den er fed.

Kenneth Krabat

Reunen i muren

Infection 3

Tegneserie af Casper Sand

Global Waste Publishing, 2022

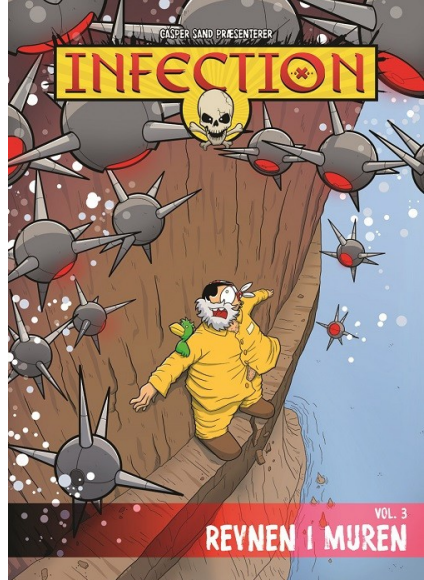
76 sider i bladformat, 125 kr.

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Med *Reunen i muren* er vi nået til bind 3 af Casper Sands humoristiske postapokalyptiske tegneserie *Infection*, der foregår i en ikke så fjern fremtid, hvor verden er blevet lagt øde af en atomkrig og en dødbringende pandemi, og firmaet Global Waste har taget magten. De to første bind blev anmeldt i hhv. *Himmelskibet* nr. 59 og 61 – du kan læse anmeldelserne [her](#) og [her](#).

Efter et ret kort andet bind er Casper Sand tilbage med to lange kapitler på 36 og 26 sider samt en 3-siders epilog og en halv snes sider med ekstramateriale. De to kapitler er langt hen ad vejen uafhængige, parallelle forløb, hvor vi følger forskellige af de personer, der blev introduceret i de to første bind.

I kapitel 7 af den samlede historie, “Bag lås og slå”, er den aldrende pirat Short John Diamond og hans trofaste papegøje Papa havnet i et højsikkerhedsfængsel efter at de i bind 2 blev taget til fange af Global Waste. Han pønser på at slippe ud, men det er ikke helt let, da fængslet ligger i midten af en radioaktiv kratersø. Men som en ægte pirat

nægter han at give op trods de triste udsigter.

Mere eller mindre samtidig, i kapitel 8, "Det nye Rusland", planlægger vores helt, den frafaldne elitesoldat fra Global Waste Dave Blame, og hans venner et angreb på en islagt militærbase ved Ruslands østkyst, 650 km fra Ny Moskva, hvor Global Waste har hovedkvarter. Basen er den eneste vej ind til Det Nye Rusland, som er omkranset af

en mur, og er derfor stærkt bevogtet. Basen skal helst indtages uden at der bliver sendt besked til resten af hæren, så det bliver ikke nogen let opgave. Men vores venner har en dristig plan...

Revnen i muren er ligesom de to første bind tegnet i en enkel, stærkt karikeret mangastil med dynamisk brug af billedrammer, zoom og kameravinkler. Der er typisk kun 4-6 billeder på hver side, så albummet er hurtigt læst, hvad der også passer fint til det hæsblæsende tempo med mange forviklinger og overraskelser. Den største overraskelse kommer i dette binds epilog, som med et trylleslag voldsomt udvider seriens univers og og overordnede plot.

Her er måske ikke tale om den store tegneseriekunst, men det virker heller ikke som hensigten, der snarere handler om at fortælle en god ramasjang-historie med fart på drengen og kulørte, nogle gange nærmest overmenneskelige hovedpersoner. (Ved nærmere overvejelse, stryg

Klaus Æ. Mogensen

Gnist

Dragesten 3

roman af Ry Kristensen

Forlaget Evig, 2022, 325 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

I Himmelskibet nr. 63 anmeldte jeg de to første bind i serien *Dragesten*, en serie om en gammel konflikt imellem dragemenneskene, heksene og ikke mindst den onde Kong Nok. I de to bind voksede spændingerne, og det førte til kampe.

Allerede med forsiden til bind 3 er der nu ingen tvivl om at krigen er brudt ud. Forsiden forestiller en flok drager der angriber en by, men det er også tydeligt at dragerne bliver beskudt.

Vi følger stadig søskendeparret Le og Mark, som er dybt involveret i dragemenneskenes frihedskamp. De har dog fået kontakt med en hekseklan, som gerne ser fred imellem de forskellige racer, men hverken på drage- eller heksesiden er det alle der er vilde med den idé, da hadet stikker virkeligt dybt. Men de, der har set at en alliance er vejen til fred, gør hvad de kan for at overbevise de andre.

Mark er taget på en mission for at redde børnenes far, for det viser sig at han har været i Noks fangenskab i mange år. Le derimod er taget på en mission for at prøve af ramme Noks våbenproduktion.

Alt ting spidser til det sidste store slag.

Dette er det tredje og afsluttende bind i *Dragesten*-serien, og det er ikke kun i handlingen at den starter hvor de to bind stoppede; det er også i action og tempo at den lægger sig ganske godt op af de to forrige bind. Selvom serien er skrevet til børn i folkeskolealderen, så kan man som voksen sagtens læse med og have en underholdende og hæsblæsende læseoplevelse.

Thomas Winther

Det første

Roman af Mikkel Starup

[Forlaget AnTenna](#), 2022, 560 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Det var i år totusindeogtrogtredive, at den sidste dør blev lukket. Der var egentligt ingen grund til at låse den, men automatikken gjorde sit arbejde, uden overvejelser, og der var ikke kommet nogen kontraordre.

Dette er en af de første sætninger i bogen, og den fangede mig med det samme, da jeg syntes dette lød som en interessant prolog til en bog, hvor bagsiden allerede havde afsløret at historien finder sted hvor en række soludbrud har forstyrret ikke kun jorden, men også menneskets hjerne.

Bogen kunne have heddet *Det sidste og det første*, da den er opdelt i to dele. Det første afsnit har overskriften “Det sidste”, og handler om tiden op til hvor verden ændrer sig drastisk. Den anden del er så “Det første” hvor vi følger personerne efter soludbruddene.

Vi følger seks personer igennem bogen, og deres historier flettes sammen på forskellig vis. Historien i sig selv fletter sig også ud og ind af sig selv, og mere end én gang måtte jeg lige gå tilbage og genlæse dele af et kapitel for at prøve at holde tråden.

Bogen beskrives på bagsiden som en pendant til forfatterens fagbog *Lovbogen* (AnTennA, 2012) om det ideelle samfund. Jeg har ikke læst denne fagbog, og det er således ikke en forudsætning at man har læst den, men jeg tænker at der er både referencer og handlingstråde der måske ville stå klart hvis man havde den in mente.

Det er bestemt kun godt nogle gange at blive udfordret som læser, og at alt ikke kun er lineære fortællinger. Jeg endte i store træk med at læse bogen over et par aftener, for at holde fokus og forsøge at holde styr på historiens tråde.

På samme måde som den indledende sætning fangede mig, så var der også et andet sted hvor en sætning virkelig vakte min interesse. Det var ved præsentationen af den sjette af historiens personer, hvilket starter med sætningen *“Den sidste af vores seks hovedpersoner i denne historie hedder Richard”*. Det der var ved denne ret simple sætning at fortællerstemmen for første gang i bogen gik ind og talte direkte til læseren. Min tanke igennem resten af bogen var at dette må betyde at der er noget helt specielt med denne karakter. Da man senere finder ud af at en anden af personerne er ved at skrive en bog, hvor handlingen blander sig med den bog man selv sidder og læser, var jeg ved at tænke om denne forfatter så var den fortællerstemme som jeg oplevede. Bogen benytter sig dog ikke af dette greb med at forfatteren eller fortælleren træder ind i historien andre steder. Den arbejder dog hele tiden med konstruktioner inde i konstruktioner.

I anmeldelser indleder jeg gerne med et kort handlingsresumé for at give et indblik i hvad det er for en historie. Det giver dog ikke den store mening her, for et handlingsreferat vil alligevel ikke give et billede af hvad dette er for en bog. For igen at referere bagside teksten, er dette i rejse ind i en eventyrlig drøm, og ligesom drømme kan virke fragmenterede, hænger de alligevel på deres egen måde sammen, hvilket også kan siges om denne bog.

Så på mange måder en bog der er meget anderledes end hvad jeg ellers læser, men den er bestemt værd at tage 'kampen' op med, om ikke andet så for udfordringens skyld; for alt skal ikke være lige som alt andet.

Thomas Winther

Mikkel Starup har denne kommentar til anmeldelsen af sin bog:

Overså den nye verdens skabelse!

Man skal nok være forfatter for at vide, hvor grænseoverskridende det er at udgive en bog – i hvert fald hvis indholdet er hentet fra de dybeste kroge af ens sind. Hertil kommer det tidskrævende arbejde med konstruktionen af historien og dens mange veje, igen hvis den altså har mangfoldige veje og lag.

At anmelde en bog kan derfor være noget af en opgave, og der er mange måder at tilgå dette. Jeg har læst mange anmeldelser, hvor det er tydeligt at anmelderen ikke har læst hele bogen, men et andet problem er anmeldelser, der er bygget op omkring hvad anmelderen forestillede sig bogen skulle omhandle. Kvintessensen i en anmeldelse

delse bør derimod igennem læsningen være at lære, hvad forfatteren selv vil med bogen og herefter anmelde den ud fra om dette lykkes.

I Thomas Winters anmeldelse noterer jeg mig, at et af mine mange kunstgreb har fanget en unødigt stor opmærksomhed, og det så meget at han ikke overhovedet kommenterer på bogens hovedkonstruktion, som nok må siges at være betydeligt vigtigere end dens mange mindre dele. De er selvfølgelig alle nødvendige for den endelige forståelse af den magi der opstår, når alle vejene møder hinanden, der indrømmet også er noget af en mundfuld, men det end ikke nævnes i anmeldelsen, hvilket afstedkom et akut behov for denne kommentar.

Forfatterens intention med romanen er at vise, at kulturens forestående undergang ikke kan vendes, men i stedet må afføde en ny, og det er ikke nogen nem opgave. Vergils Æneiden handler om den Trojanske krigs ødelæggelser, hvilket medførte skabelsen af det romerske rige, og Mosebøgerne omhandler ligeledes Moses' udvandring fra egypternes greb og rejsen mod det lovede land.

Det Første er et forsøg på at vise et tidssvarende alternativ igennem scifi-genren, og at skabelsen af en ny kultur kræver mennesker med nogle grundliggende egenskaber og ikke mindst et ideal fra oven. Om denne mission så lykkes, må være op til den enkelte læser, men det kræver, at der gøres opmærksom på bogens mission, og den er hermed givet videre.

En Stormnat

Roman af Martin Schjønning

[Forlaget Kandor](#), 2023, 182 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

I tiden kort efter Anden Verdenskrig er Johannes Storm ude at køre i en automobil som han har vundet i spil. På trods af dårligt vejr har han fart på, og det bliver katastrofalt da en modkørende hestevogn pludselig dukker op foran ham. Han ryger af vejen, og inden bilen lander, når den at ødelægge et højt trækors der står på en mark.

Johannes har brækket armen og er blevet bragt til herregården Skovbo og lagt i en seng for at få hvile, og da han vågner står en flok af stedets beboere omkring ham. Den ældre dame der taler til ham, virker ikke venligt stemt over for ham og den forstyrrelse han har bragt med sig. For han har virkelig forstyrret stedet, og han har vækket noget dæmonisk som gerne vil lave en handel med ham. Johannes er dog ikke sikker på at løfterne er ægte, men det virker heller ikke til at han kan slippe. Det bliver et mareidtstur igennem herregården i forsøget på at finde en måde at undgå at blive fanget i en aftale der vil binde ham til stedet til evig tid.

Da forlaget Kandor i 2015 startede deres serie af bøger med forskellige tilgange til Satan, var Martin Schjønning den første forfatter i rækken, der gav sit bud med en historie om det dæmoniske. Her vender han lidt tilbage til samme emne, men med en helt anden vinkel end dengang.

Bogen indeholder et fint post scriptum om hvordan det har været for forfatteren at tage udgangspunkt i en af virkelighedens myter, en myte som netop knytter sig til Skovbo Gods. Jeg syntes altid det er interessant når en forfatter deler noget om de tanker og den proces der har været omkring det værk man sidder med, og i tilfælde som her, afrunder den en allerede velfortalt historie endnu bedre.

Thomas Winther

Kolossernes skygge

Sværd og trolddom 10

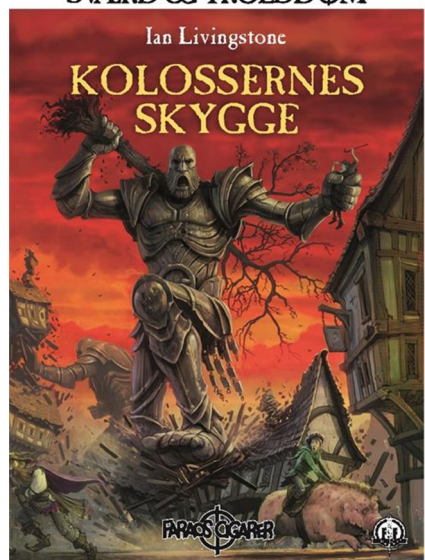
Spilbog af Ian Livingstone

[Faraos Cigarer](#), 2022, 272 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Der er noget nostalgisk ved *Sværd og trolddom*-bøgerne, en nostalgi mange deler, og de gamle bøger er ved at stige godt i pris på brugtmarkedet. Det er derfor heller ikke overraskende at de nu bliver genudgivet, da der tydeligt er en marked for dem.

Jeg har tidligere læst mange af disse, men det er ved at være en del år siden jeg sidst har sat mig med en *Sværd og trolddom*-bog (eller en anden du-vælger-selv-handlingen bog). Da jeg satte mig med *Kolossernes skygge*, kunne jeg hurtigt genfinde den glæde jeg tidligere har haft for bøger som disse, og for at drage ind i bogens eventyr. Bevidstheden om at selv små valg kan vise sig at have en indflydelse på hvordan historien forløber, og spændingen ved at lade en terning rulle for at se om heldet falder ud til ens side, eller om man i værste fald må starte forfra. Jeg blev også gang på gang stillet i det klassiske dilemma, hvor man kan se at man er gået forkert, eller en terning har vist for få øjne, om man vil snyde for at komme tilbage på sporet, eller om man tager konsekvensen og starter forfra.

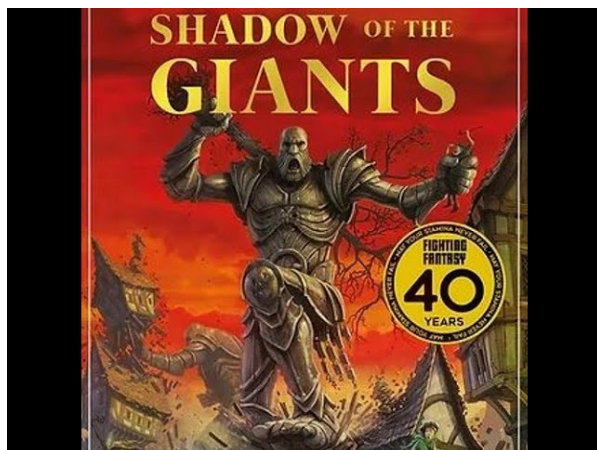

Det er selvfølgelig ikke alt man selv kan vælge i handlingen, og i *Kolossernes skygge* er det således ikke læserens valg at man får sluppet en flok gigantiske kolosser løs, som kan ende med at ødelægge landet, men det er læserens valg der har indflydelse på hvordan man så stopper dem igen.

Jeg må ærligt indrømme at jeg skulle bruge et par forsøg på at komme igennem bogen, hvilket bestemt kun er ganske fint, for hvis det var for let, ville det også være kedeligt.

Det første bind af *Sværd og trolddom*, eller *Fighting Fantasy* som de oprindeligt hedder, udkom for 40 år siden. *Kolossernes skygge* er dog et helt nyt bind i serien, men den indeholder alt det som jeg husker og holdt af ved disse bøger, og ingen tvivl om at jeg kommer til at genoptage disse eventyr igen.

Thomas Winther

Krystalhandsken

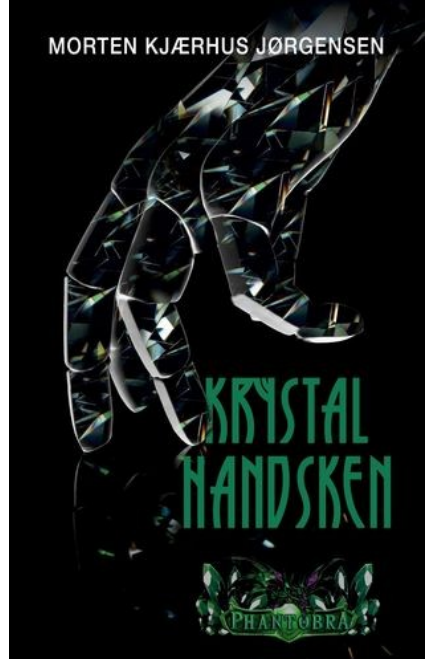
Roman af Morten Kjærhus Jørgensen

BoD – Books on Demand, 2022

**Anmeldereksemplar doneret af
forlaget**

Gadedrengen Adam tvinges i kløerne på banden Den Sorte Næve, da hans søster er blevet syg og de måske kan hjælpe. Til gengæld skal han bryde ind hos en rigmand og stjæle en bestemt handske. Adam er ikke erfaren i denne slags indbrud, og det mislykkedes, da han opdages af Frederik. Frederik er midt i at udføre magi da Adam bryder ind, men da magi er forbudt, kan Frederik ikke bare melde Adam til myndighederne, da han så selv kan komme i problemer. Frederik kan dog hurtigt fornemme at Adam ikke er farlig, og da han får at vide hvorfor Adam har brudt ind, beslutter han sig til at hjælpe ham. Han ved dog ikke noget om handsken, men giver Adam en anden kostbarhed med.

Lederen af banden er bestemt ikke interesseret i andet end handsken, og han overfalder Adam og efterlader ham for død. Der er dog nogle der har overværet dette, og de får bragt Adam hen hvor han kan få lægehjælp.

Frederik begynder at undersøge hvad det er for en handske der er tale om, specielt da han finder ud af at der er endnu en handske, der også er nogle der vil dræbe for.

Der går ikke lang tid inden Adam og Frederiks veje krydses igen, og de skal nu have fundet ud af hvad det er de er blevet rodet ind i, og ikke mindst skal Adam have fundet sin søster igen.

Det er en ganske spændende historie, ikke mindst fordi personerne allerede fra starten har en hel del på spil. Efterhånden som vi nærmer os sidste side, bliver det mere og mere tydeligt at deres problemer ikke løses i dette bind, og jeg skal bestemt læse de efterfølgende bind når de udkommer.

Bagsideteksten:

Adam lever et hårdt liv som gadedreng i Aurora, hovedstaden i Erekiath. Da hans lillesøster Katrin bliver syg og har brug for hjælp, kommer hun i kløerne på bandelederen Marius, og Adam bliver tvunget til at arbejde for ham. Han skal stjæle en kostbar krystalhandske fra en rig mands palads. Det ender galt for Adam, men heldigvis får han hjælp af en usædvanlig gruppe væsener: den kloge gartner Frederik, den stærke halvelver Hanthorn, den blide elverkvinde Sazaria og Milo fra småfolkene, som er ganske lille af vækst, men en kvik og modig pige. Sammen må de kæmpe mod ondskab og bedrag og trodse mange farer i deres forsøg på at finde Katrin, før det er for sent...

Thomas Winther

Power to X

Torsdagsbarn-trilogien 1

Roman af Dennis Gade Kofod

Peoples, 2. september 2022

310 sider

**Anmeldereksemplar doneret af
forlaget**

Bagsidetekst:

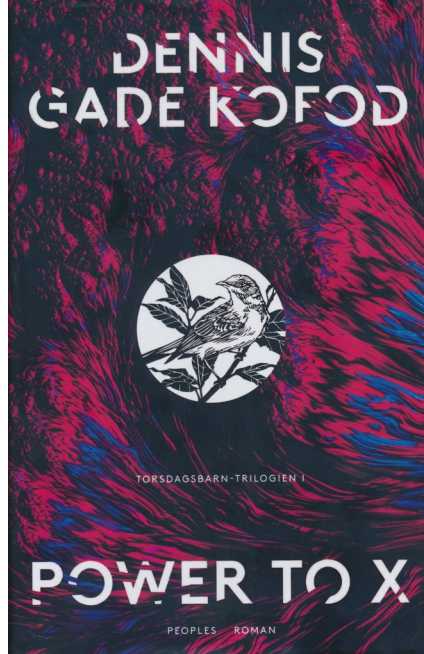
Joan Kofoed Stine er lærervikar og ofte sulten. Og så er hun torsdagsbarn. Altså synsk

Da en kvinde findes myrdet og rituelt parteret i Rønne, forundres Joan over, at der ikke er nogen hjemløs sjæl. Men hvem skal mon bruge en hjemløs sjæl? Hun aner en forbindelse til den magtfulde Havneformand, der vil bringe vindmølleparkerne til Bornholm.

Power to X er en roman om magt og medfølelse og er første bind i Torsdagsbarn-trilogien.

Selv om Dennis Gade Kofoed er 'førdet' (en, der ikke er født på Bornholm) og 'kun' opvokset og bosiddende på Bornholm, så kan ingen, der læser *Power to X* være i tvivl om, at han har fået Bornholm godt og grundigt ind under huden.

Hans skrivestil med ofte at indlede lange rækker af sætninger med en persons navn, hun eller han, måtte jeg

lige vænne mig til, men da den bruges konsekvent, blev det hurtigt til en signatur, som jeg personligt synes om.

Tidligt i romanen stødte jeg på 'Guldbilletmanden,' og selv efter at have læst hele bogen, er jeg stadig i tvivl om, hvem han er.

Derimod synes jeg det en herlig ekstra dimension i handlingen, at vi ser meget af den gennem øjnene på en afdød, der usynligt for andre end torsdagsbørn (personer, som er synske) kan bevæge sig frit rundt mellem os almindelige dødelige.

Dertil kommer endnu et par dimensioner, idet både hovedpersonen Joan og andre synske, som der er en del af, ofte taler med afdøde personer og med dyr.

Power to X åbenbarer ikke kun denne ukendte virkelighed for læseren, men også at der er både Good Guys og Bad Guys blandt torsdagsbørn, så værsgo' – herfra er der serveret mystik og spænding.

Hvor en tegner og kunstmaler skildrer deres motiver med streger og farver, bruger en forfatter ord til at skabe billeder for en læsers indre øje. Dennis har jeg lyst til at sammenligne med Sven Nordqvist, der er kendt for sine billeder fulde af finurlige og overraskende detaljer, for Dennis tager sine læsere med rundt i Rønne og beskriver dens gader, bygninger, havn og parker, så enhver fører kan spare billetten til hurtigfærge eller fly for at 'se' byen.

En specialitet i bogen er Dennis' anvendelse af tekster fra et hav af sange, som passer ind i handlingen og er med til at understrege de stemningsbilleder han 'tegner'.

En anden er anvendelsen af lange og mange sætninger på bornholmsk. De fik mig i desperation til at konstatere, at Google Translate ikke dækker bornholmsk. Derfor synes jeg Dennis bør begrænse det til korte markeringer, og kan han alligevel ikke holde sig fra at benytte det i trilogiens næste to bind, så bør han i det mindste indføje en henvisning til oversættelser bag i bogen. Af sidste side i *Power to X* fremgår det jo, at han selv har måttet hente hjælp til de bornholmske tekster, så hvorfor skal læserne så svigtes?

Bortset fra de ærkebornholmske tekster, så er romanen skrevet i et farverigt, inspirerende og ligefremt sprog, hvor korrekturlæseren dog ikke har haft en af sine gode dage. De kan ikke helt undgå, de der stavfejl, men i *Power to X* overskrider antallet min tolerancegrænse – især de, som kan findes og rettes ved brug af stove- og grammatikkontrol.

Lad nu ikke dette halvsure opstød, som alene er ment som en løftet pegefinger til forlag og forfatter, afskrække dig fra at læse første bind af *Torsdagsbarn-trilogien*, *Power to X*, hvis du er til fantasy, for det er en rigtig god bog, og jeg ser frem til at læse de to næste bind.

Johannes Lundstrøm

Sælsomme Fortællinger

Novellesamling af

Lilli Lund Christensen

Books on demand, 2022, 412 sider

Bagsidetekst:

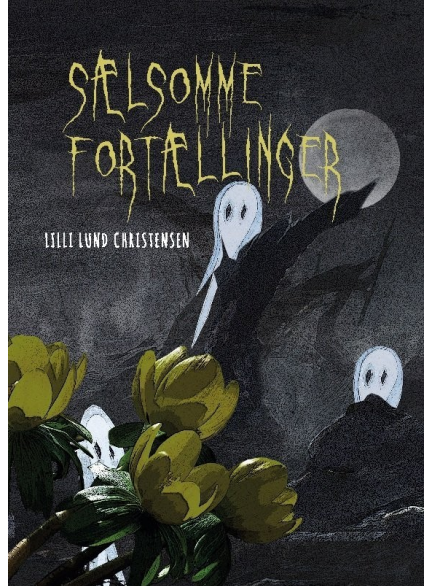
Her er de hyggeligt uhyggelige historier til lænestolen, mens det stormer og regner uden for...

De er spændende, og måske bliver din nattesøvn ødelagt ... Der garanteres også for et spøgelse eller fler...

Fortællingerne foregår ikke alle i nutiden, men det fremgår af historien, hvis den udspiller sig noget væk fra vores tid. For eksempel 'Trunte og Amadeus', hvor handlingen starter i København i 1940'erne.

Sælsomme fortællinger består af 20 noveller, som er skrevet i et overordentligt behageligt og flydende sprog uden overflødig brug af fremmedord. Et par af novellerne kunne dog godt have brugt en ekstra korrekturlæsning, hvilket jeg nævner, fordi de stikker i øjnene, når nu alle de øvrige er helt i top, både sprogligt og grammatisk.

Ofte er sproget så medrivende og fastholdende, at det er en fordel for læseren, at fortællingerne ikke er specielt lange, for ellers ville det med sikkerhed komme til at gå ud over nattesøvnen.

Noget, som jeg synes er overraskende, er forskelligheden. På intet tidspunkt opleves gentagelser, som en handling eller en vending, der har været brugt før. Jeg mener, som når stiftet på en gammeldags gramfon kører i samme rille, kører i samme rille, kører i...

Tværtimod opleves forskelligheden så stor, at læseren helt naturligt vil kunne fristes til at tro, at fortællingerne ikke er skrevet af den samme forfatter, hvad de ikke desto mindre er. Det skyldes først og fremmest, at temaerne og miljøerne er så vidt forskellige, og dermed behageligt afvekslende.

Dertil kommer, at de er skrevet på en måde, så læseren undertiden vil føle sig som grebet af en kæmpefugls klør og med fantasiens kraftige vingeslag ført gennem vidt forskellige spændende universer, hvor der ikke findes grænser for deres mangfoldighed.

Dog er der ingen tvivl om, at det er en kvinde, som er forfatter til *Sælsomme fortællinger*, for de rummer alle en hjertevarme og følelse for deres personer, som ind imellem næsten gør ondt.

Spring ud – flyv med – grib bogen og oplev en forunderlig, fascinerende og spændende tur med *Sælsomme fortællinger*.

Fortællingerne:

“Verdens herrer”: Ultrakort novelle om myriader af små sorte kriblende væsener i havestue.

“Dragen vil flyve”: Om at tro, om at ville og blive ved med at tro og ville så stærkt, at ønsker og drømme bliver

til virkelighed. Som her, hvor en almindelig postmedarbejder med en hemmelig drøm får hjælp af en 'drage', men må give noget til gengæld. Lykkes han – bliver han udgivet – hvad er det 'dragen' ønsker til gengæld?

“Anton Ebo”: Fin og meget tankevækkende novelle om afhængighed og umulig kærlighed.

“Arven fra onkel Leonhard”: Onkel Leonhard har levet en globetrotters udfarende liv. I sin familie svinger han specielt godt med nevøen Robert, der, som Leonhard selv udtrykker det, nok minder lidt om ham selv. Roberts veninde Susanne elsker alle de artefakter, som Robert arver og anbringer i sit kollegieværelse. Men hvor stammer ti stensøjler fra, og hvad er deres funktion?

“Da Nereiden blev solgt”: Smuk fortælling om to menneskers kærlighed til hinanden og til at sejle sammen i al evighed, og hvad det fører til. Jeg savner dog en intro, for pludselig er den der bare, sejlbåden Nereiden. Det samme gælder Jørns søn, som viser sig at hedde Morten. Læseren er ikke i tvivl om, at fortællingen er skrevet af en søperson.

“De tre fugle”: Brev fra netop afdød far til sønnen Johannes, hvor faderen betror hvem hun var, den mor, som Johannes aldrig har kendt, og hvorfra de penge kommer, som han skal arve. Jeg skal ikke røbe handlingen, kun, at denne novelle er helt i overensstemmelse med bogens titel – en sælsom fortælling.

“En fersken til Gwyneth”: Her oplever læseren gennem en ung piges øjne en naturkatastrofe, som rammer en lille ø i Atlanterhavet langt oppe mod nord. Den er skrevet,

så læseren selv føler regnen, stormen og mørket, som var denne med i den lille gruppe beboere, der sammen med deres dyr kæmper for at overleve.

“Farlig ferie i Tyrol”: Underfundig og godt skrevet fortælling om dansk familie, der overnatter i en fjern fjern alpedal i Tyrol, hvor overtro og bjergånder stadig lever.

“Æblemusik”: Om hvordan en ungkarl, et æbletræ på havets bund og et havvæsen med kun ét øje går op i skøn musik, indtil mystikken breder sig.

“Mormors lille violin”: Hyggelig fortælling om en familie og en lille bitte (magisk?) violin, som går i arv.

“Huset af silkepapir”: To historier i en. Lillesøster på hospitalet får hver dag besøg af storesøster, der læser op for hende. Historien i historien foregår i Polynesien, hvor en gammel rig mand køber sig en pige på lillesøsters alder som hustru – endnu ikke konfirmeret. Hvordan kommer det til at gå? En virkelig sælsom fortælling.

“Kærlighedens land”: Willi og hans kone Miriam er sammen med en lille skare valgt blandt millioner til at befolke planeten 789B i stjernebilledet Oksefrøen. Området, hvor de bosættes, døbes Kærlighedens land for at signalere en ny start for menneskeheden. Et samfund uden kiv, strid og penge. Men – er det for utopisk, og er planeten alligevel ikke ubeboet?

“Midnatsjulegæsten”: Hvem taler morfar med, når han går ind på sit værelse og lukker døren ved midnatstid juleaften? Har det noget at gøre med den knaldrøde rubin, som han vandt i et væddemål som ung?

“Gule øjne”: Om en enlig mor, hendes datter og hundene på den avisrute, som de deler. Er det bare en almindelig og kedelig rute, eller? Midtvejs skifter novellen karakter – er det en ny novelle? Læs roligt videre – det hele hægtes sammen til slut.

“Sequitur”: Her møder læseren en mor og datter, som er helt særlige skabninger i pagt med skovens træer. Af alle bogens fortællinger er denne nok den mest sælsomme.

“Tante Klara Erantis”: Det er godt at have en ‘tante’ når man mangler andre at betro sig til. Lis er lærer, et forældremøde trækker ud – sidste bus er kørt, så hun tompler den hjem – men? Overraskende slutning, som lader mig i tvivl om, hvorledes resten af hovedpersonens liv vil blive med det ‘skelet’, som hun propper ind i sit skab.

“Hvide statuer”: Terese er enlig mor, hvis primære mål er at få datteren Louise, der skal i gang med at studere, godt i vej. Men hvad gør en mor, når hendes højt elskede barn tager med sin kæreste på ekspedition ind i et forbudt område i en fjern afrikansk stat med et tvivlsomt omdømme?

“Trunte og Amadeus”: Trunte og Amadeus er fælles om musik, der fortryller – binder sammen – nedbryder aldersskel – går til hjertet uden ord – og gemmer overraskende kræfter.

“Pigen, som huskede sine drømme”: Igen en enlig mor med en datter – begge med et særegent handicap. Derudover oplever datteren, at hendes drømme bliver til virkelighed, men det er ikke det mest mystiske.

“Vanterne”: Her til sidst har forfatteren mikset en ‘Glühwein’ med ingredienser som en skiferie, et par glemte vanter, en bjergånd og en lavine, rørt dem godt sammen, og værsgo, så er der endnu en spændende fortælling.

Johannes Lundstrøm

Fede Frelser Inc

Roman af A.K. Hansen

Udgivet foråret 2022

Forlag: Gymnoten

Paperback i A format (115 x 185 mm), 135 sider.

Anmeldereksemplar doneret af forlaget

Bagsidetekst:

Kunstmaler og forhenværende fodterapeut Sysser Panoptikon bliver inviteret med på en eftertragtet kunstudstilling.

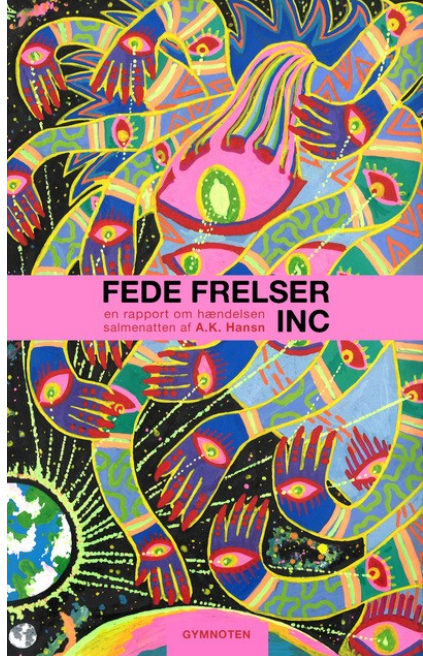
Andetsteds sættes en metafysisk plan i værk.

Og ved overlæg og tilfælde vikles disse to ting sammen med en række kunstnere og søgende sjæle.

Fede Frelser Inc er et unaturligt afkom af Scherfig og Lovecraft, hvor en forsmået kunstverden, alternative vejledere og spiritualitetens bannerførere udsættes for sort satire og urimelige hændelser.

Min umiddelbare reaktion, da jeg gik i gang med at læse denne lille roman af A. K. Hansen var, at det her hverken er science fiction, fantasy eller horror, og dermed ikke et værk, som bør anmeldes i *Himmelskibet*.

Når jeg alligevel holdt ved med at læse, så var det fordi jeg blev fanget ind af forfatterens mange passager,

hvor denne leger mesterligt med ord. Jeg tænker på ord-konstruktioner som TV-vært Bille Brixvolds programmer *Billes Bilferie* og *Ind under hemmelighuden*.

Eller beskrivelsen af Randi Weiz, der edderrådme så slidt ud.

Dertil kom forfatterens lange rækker af maleriske metaforer, hvor vedkommende med ord maler abstrakte satiriske billeder af det kunstnermiljø, som handlingen foregår i. Flere gange greb jeg mig selv i for mit indre øre at høre Dan Turèll læse op fra bogen.

Og min vedholdenhed bar frugt, for godt inde i bogen kom de første ‘penselstrøg’ som antydte, at de billeder, som A. K. Hansen danner for læserens indre øje med ord, også indeholder elementer af fantasy. Efterhånden kom flere til, ligesom der også dukkede strejf af science fiction op på ‘lærredet’.

Fede Frelser Inc. glimrer på ingen måde ved at være en spændingsroman, hvor den ene cliffhanger afløser den næste. Det er forfatterens kreative leg med ord, som gør ‘maleriet’ værd at dvæle ved.

En ting savner jeg ved bogen, og det er en forfatterpræsentation. Hvem er ‘ordmaleren’ A. K. Hansen?

Johannes Lundstrøm

De 29 Spejle

Roman af Finn Ehlers

Udgivet foråret 2022

Skriveforlaget

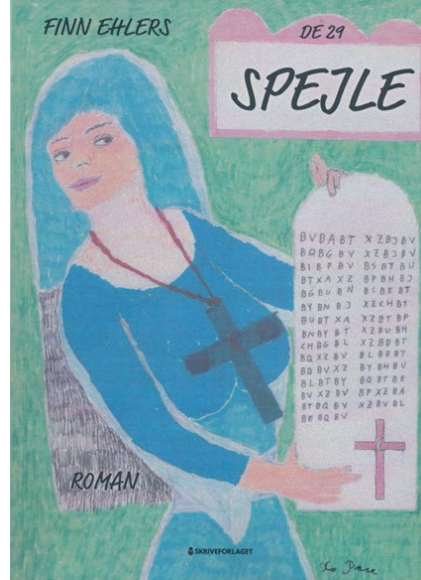
Paperback, 245 sider.

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Bagsidetekst:

Da Lene og Lennart køber et spejl og et gammelt billede, der forestiller en nonne, ved de ikke, at de er på sporet af en sprængfarlig hemmelighed, og at spejlet vil vise dem ting, de ikke troede mulige. Men kigger man i spejlet, kommer en helt anden virkelighed til syne, og nonnen på billedet har tilsyneladende en hemmelig kode. Det får alt sammen indflydelse på Lenes arbejde, for snart får plejeroboterne på plejehjemmet en farlig virus, mens Lene og Lennart kommer på sporet af hemmelige skrifter og ulovlige eksperimenter.

De 29 Spejle af Finn Ehlers er vanskelig at anmelde. På den ene side er det en rimeligt fængende roman med et spændende plot i et genremiks med nogenlunde lige dele science fiction og fantasy. På den anden side, så er det en roman, hvor Skriveforlaget, der er et medudgiverforlag, efter min mening har svigtet forfatteren. På forlagets hjemmeside skriver de ellers: "Vi er garant for en topprofessionel udgivelse."

Sådan har jeg da også oplevet andre af forlagets udgivelser, hvorfor det undrer mig, at de her udgiver en roman, der i den grad burde have været gennemarbejdet sammen med en god betalæser, før den blev sendt til trykning. At forfatteren måske har insisteret på, at bogen skulle udgives i denne form, er efter min mening ingen undskyldning, for skulle det være tilfældet, så burde forlaget ikke have udgivet den.

Historien er sådan set god nok, der er meget få stavefejl, og jeg er ikke i tvivl om, at Finn Ehlers har en god fantasi og en stor fortællelyst. Det duer bare ikke, når vi fire gange næsten ordret får denne historie:

“De går ud til deres selvkørende bil, og snart efter sidder de i en lang bilkø, mens el-cykler og fodgængere passerer forbi inde bag vejens støjskærme.”

Det kan dog mere lidt, når forfatteren mener, at morgenmylder-trafikkens ulidelige problem med endeløse bilkøer stadig ikke er løst i et fremtidssamfund, hvor der findes frodige menneskelignende sexrobotter, hoteller på Månen og madprintere. Usandsynligt er det nok ikke.

Det duer heller ikke, når tre af fire korte sætninger lige efter hinanden indledes med “Lene bliver – -,” “Lene går – -,” “Lene kommer – -”.

Navnene på romanens personer er i sig selv underholdende, ind imellem tydeligt inspireret af deres beskæftigelse. For eksempel heder en astronom Vida Aftenstjerne. Det er sjovt nok også efternavnet på en beboer på plejehjemmet Curadomus, som har en central rolle i begyndelsens af romanen. Der er dog ingen angivelse af, om de

skulle være i familie, men OK – hun interesserer sig for astronomi.

I det hele taget er sproget i *De 29 Spejle* præget af korte abrupte sætninger uden glid og elegance. Noget, som Finn Ehlers bør arbejde med i sine fremtidige udgivelser.

Romanen? Jamen hvis du kan bære over med de ting, jeg har nævnt, så skal du selvfølgelig læse den, for som nævnt i indledningen, så er den rimeligt fængende og har et spændende plot.

Johannes Lundstrøm

Den fortabte

Roman af Kim Larsen

Udgivet foråret 2022

Skriveforlaget

Paperback, 288 sider.

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Bagsidetekst:

Under en videnskabelig ekspedition i Amazonas bliver Dr. Hans Bilthoven, en utilpasset og fortrukken belgisk forsker, bortført af nogle store mærkelige væsner fra en fremmed planet. Væsner, der hverken har øre, næse eller mund, og da slet ikke nogen forståelse for den menneskelige behovspyramide.

Gennem adskillige års fangenskab må Bilthoven og andre bortførte mennesker undergå torturlignende eksperimenter. Situationen bliver ikke bedre af, at forholdet mellem de bortførte mennesker hurtigt synker ned i et kaos, hvor kun jungleloven gælder.

Da Bilthoven opdager, at han har en vis evne til at kommunikere med sine fangevogtere, begynder han at planlægge et flugtforsøg. Ved hjælp af svig og bedrag lykkes det ham at komme hjem og tilbyde jorden ny og revolutionerende teknologi. Den desillusionerede Bilthoven er dog i tvivl om, hvilken hjemkomst han kan forvente sig og tager sig sine forholdsregler.

DEN FORTABTE

SKRIVEFORLAGET

En hæsblæsende science fiction roman med noget på hjerte.

Indledningsvist skal det lige slås fast, at vi har med et navnesammenfald at gøre – det er ikke den hedengangne sanger Kim Larsen, der i hemmelighed har været ved tastaturet. ‘Vores’ Kim Larsen er spillevende, uddannet biolog fra Københavns universitet og har en Ph.d. i zoologisk systematik.

Det spores hurtigt i handlingen og giver den et kæmpe løft i forhold til andre science fiction-romaner, som jeg har læst. Dr. Bilthovens beskrivelser af de klodsedes (det kalder han de fremmede) eksperimenter med de mange væsner, herunder mennesker, som de har indsamlet under talrige hemmelige besøg på Jorden, viser tydeligt, at forfatteren har en faglig viden, som rækker langt ud over, hvad en ellers pertentlig forfatter kan slå op.

Eksperimenterne foregår ikke kun i avancerede laboratorier, men også ved fysiske konfrontationer. Hvordan reagerer f.eks. menneskene, hvis der slippes en kæmpe krokodille eller en enorm bjørn ind i deres beboelsesafsnit, og lyset slukkes, så der bliver mørkt som helt mørkt?

Som jeg ser det for mit indre øje, kan menneskenes beboelsesafsnit sammenlignes lidt med de gamle abegrotter i zoologisk have. Her er ingen møbler eller nogen form for bekvemmeligheder, kun hylder. Og påklædningen? Den er som abernes – alle er nøgne.

Forfatteren har valgt en skrivestil, hvor han lader handlingsafsnittene flakse frem og tilbage mellem fortid

og nutid, hvilket i starten kan virke lidt forvirrende, indtil man som læser har vænnet sig til deres rytme.

I starten synes jeg kommunikationen mellem forskellige personer er temmelig tung og akavet. De enkelte indlæg er nemlig meget (for) lange – nærmest som om de holder korte forelæsninger for hinanden i stedet for at tale sammen. Det varer heldigvis ikke ved.

Da Bilthoven endelig kommer tilbage til Jorden, viser det sig, at han er den eneste, som er i stand til at kommunikere med 'de klodsede'. Det giver ham en vigtig og efterhånden også vellønnet rolle i forhandlinger med FN, som 'de klodsede' anser for at være deres forhandlingspartner, jordens regering.

Herfra går det stærkt, og handlingsafsnittene flyver som bolde i luften i et tempo og antal, som kun en rutineret jonglør kan beherske. Det kræver koncentration at følge med, men det er spændende, for Kim Larsen har nogle virkelig realistiske bud på, hvordan verdens lande og i særdeleshed deres mere eller mindre kompetente ledere vil reagere i de situationer, som de kastes ud i.

I den forbindelse er det som læser nødvendigt at abstrahere fra, at romanen er skrevet inden Ruslands invasion af Ukraine den 24. februar 2022.

Den fortabte er en udmærket og virkelig handlingsmættet roman, der som nævnt er givende ved at indeholde et stort element af faktaoplysninger på et meget højt niveau. At Bilthoven, der som nævnt i bagsideomtalen er en fordrukken personage, køber sprut i *monopolbolaget* under et besøg i Sverige, vidner om, at Kim ikke er stamkunde

hos det svenske Systembolaget. Dette ene eksempel på en tilgivelig smutter ud i researchens vanskelige og omhukrævende kunst står så til gengæld i kontrast til for mange stave- og sprogfejl. Korrekturlæseren har bestemt ikke haft en af sine gode dage, da *Den fortabte* blev gennemarbejdet. Værste eksempel er, hvor sidste afsnit på side 161 indledes med en hel linje uden mellemrum mellem ordene.

Somnævntenhellinjeudenmellemrummellemordene.

Johannes Lundstrøm

Fra sabelkatte til levende drager

Fagbog af Mikala Rosenkilde
Forlaget 2Feet Entertainment
2022

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

“Alligator fundet i sø i New York!” – er overskriften, der næsten får mig til at spytte min varme morgenkaffe ud igen. Aftenen inden havde jeg nemlig læst Mikala Rosenkildes nye fagbog *Fra sabelkatte til levende drager* om kryptozoologi. Jeg lærte blandt andet, at kryptozoologi ikke kun er læren om afskyelige snemænd og andre monstre, men også om dyr, der befinder sig, steder de ikke burde være. Som alligatoren i New York. Ovenikøbet, er glubske, løbske alligatorer i kloakkerne nærmest de klassiske storbymyters moder. Det kan jo hænde, at jeg var særligt fokuseret på pointerne fra en bog jeg lige havde læst, ikke desto mindre var det et sjovt sammentræf.

Kryptozoologi er læren om skjulte dyr, de mystiske dyr og mytologiske dyr. Rosenkilde har læst etologi (læren om dyreadfærd) og er hovedkraften bag podcasten “De mystiske dyr”. For en kæmpefan af både *X-files* og *Supernatural* er emnet af stor naturlig interesse. Især fordi monster-of-the-week-afsnittene klart er mine favoritter – her

har jeg lært om alt fra mystiske afguder til de gode gamle chupacabraer. Læsning af *Fra sabelkatte til levende drager* er lige så spændende som de bedste afsnit af *X-files* og kan læses af alle aldre.

Rosenkilde deler sin bog rigtig godt op i kapitler om store kattedyr, der befinder sig hvor de ikke burde være, uddøde dyr, der måske ikke er uddøde, drager og flyveøgler, det bizarre og planteverdenen. Gode opdelinger, der gør, at Rosenkilde kan tillade sig at forklare mange af de mystiske dyr med logik – for eksempel, at årsagen til at der var mange, der så pumaer i naturen i Storbritannien i 1980'erne, nok hang sammen med at det blev ulovligt at holde store kattedyr i privat fangenskab i 1970'erne og mange derfor slap deres kæledyr løs.

Rosenkilde udfører den genistreg at forklare og afmystificere rigtig mange af de beskrevne dyr for til gengæld at fokusere på det rigtig spændende og stille spørgsmål ved en masse af det, der – måske, måske ikke – kunne være rigtigt. Det er en interessant måde at gøre det på, og det gør at hun ikke bare fremstår som troværdig videnskabskvinde, men også en med evne til at holde det uforklarlige tilpas uforklarligt. Hun fokuserer klogt på, at beskrivelserne i bogen er menneskers beskrivelser; vidneudsagn med alle de fejl og mangler, der hører til sådanne. På den måde gengiver hun bare hvad andre har set og lader konklusionen være op til læseren. Hun har også befriende nok den bemærkning med, at mange af de dyr, som videnskaben 'opdager' eller 'genopdager', har lokalbefolkningen hele tiden kendt til og både fisket og jaget i årtier. Det er

derfor nogle gange kun for mainstreamvidenskab, at kryptozoologi er kryptozoologi. For en lokalbefolkning i Vietnam er saolaen bare en almindelig hjort; for videnskabsfolk var det en helt ny, banebrydende opdagelse så sent som i 2010.

Rosenkilde sørger også for at spørge til den mest uudforskede af vores planet: verdenshavene, for hvad findes der dernede? Vi aner det faktisk ikke. Og det er betryggende, at verden ikke føles fuldstændig affortryllet med *Fra sabelkatte til levende drager* i hænderne.

Anne Dencker Bædke

Fanget i Limbo

Roman af Michael Mørkboe

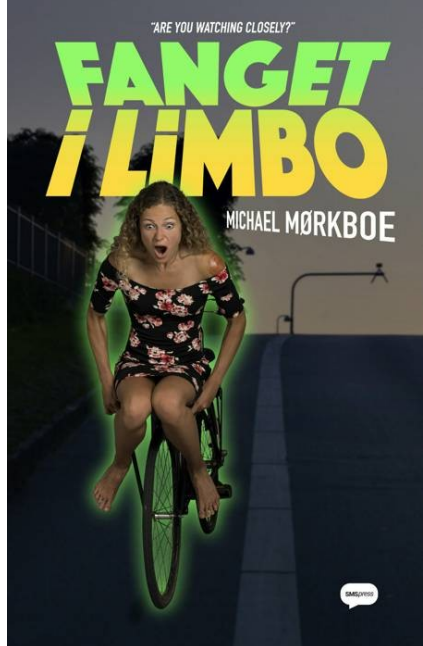
Forlaget SMSpress

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Systemadministrator i Himmelen. Det lyder på samme tid som verdens mest spændende og verdens kedeligste job – for hvad er der at administrere? Der burde jo være styr på Himmelen.

Ikke desto mindre, er det – uden at afsløre for meget – den jobtitel Benjamin Jesper Nikolajsen får, da han ved et held i uheld dør og bliver fanget i Limbo, middelaldersteologiens og Dantes mellemtrin mellem Jorden og Himlen. Der er selvfølgelig ikke styr på sagerne i det hinsides.

I virkeligheden var Benjamins liv på Jorden, i al sin meningsløshed, hans egentlige limbo. Et limbo, som mange mennesker kender til, hvor man venter og venter på næste ting, der vil give mening. Liv for livets skyld er ikke særligt spændende. Livet i meningsløshed og måske ensomhed, kan let føles som det rigtige limbo. Benjamin finder – forholdsvis hurtigt – mening, formål og selskab i det himmelske Limbo, og indledningen til romanen er en rigtig fin kommentar på hvordan det moderne liv kan føles for mange.

Fanget i Limbo kan sagtens læses som en eskapistisk fantasi, hvor hovedpersonen føler sig fanget i sit liv – dette er selvfølgelig en af de helt klassiske fantasy-genrer, og genren indeholder nogle af min barndoms bedste læseoplevelser. For eksempel skal børnene i *Narnia*-serien blot træde gennem et klædeskab for at komme til en anden verden, Bastian fra *Den uendelige historie* flygter med hjælp fra en gammel antikvitethandler og en magisk bog til landet Fantásien. Tvebak og Jonathan er nødt til at dø for at komme til deres eventyrland, men det er ved ankomsten til Nangijala at deres egentlige, meningsfyldte liv begynder. *Fanget i Limbo* er en voksen og opdateret version af genren, som jeg nød at læse.

Med andre ord, er *Fanget i Limbo* en underholdende fantasyroman, der trods sin titel har fuld fart på og allerede er godt i gang efter kun 20-30 sider. Den flotte og sjove forside til *Fanget i Limbo* er en sjov kontrast til titlen og signalerer, at det ikke er en kedelig bog. Det bedste ved bogen er de virkelige sjove moderne opdateringer af hvordan helvedes første koncentriske cirkel fungerer som et gammeldags advokatkontor og ikke mindst administreres af bureaukrater og lidt for egenrådige computersystemer. Anbefalelsesværdig aften- eller ferielæsning.

Anne Dencker Bædke

Kalles kopier

En cyberpønk-novelle af Bjarne Benjaminsen

Orkana Forlag 2023

80 sider, NOK 249,- fra forlaget

www.orkana.no

ISBN 978-82-8104-541-5

Anmeldereksemplar er doneret af
forfatteren/forlaget

KALLES KOPIER
KALLES KOPIER
KALLES KOPIER
KALLES KOPIER
KALLES KOPIER
KALLES KOPIER

BJARNE BENJAMINSEN

Der spirer og gror i ny norsk science fiction. Den smule opgang genren har oplevet indenfor de senere år, ser ud til at være mere end en tilfældig blafren. Flere af veteranerne fra storhedstiden i halvfjerds- og firserne er pludselig begyndt at skrive igen. Yngre forfattere af almindelig skønlitteratur synes tillige at være fortrolige med sf-genrens motiver og metaforer. Og flere nye, dedikerede sf-forfattere er sprunget ud med opsigtsvækkende gode genreudgivelser.

en cyberpønk-novelle

Orkana

Bjarne Benjaminsen (f. 1980) er en af de nyeste stemmer, der bidrager til en fornyelse af norsk fantastik. Han er gift og har to børn og er bosat i Lofoten i det nordlige Norge, hvor han er ansvarshavende redaktør for den lokale avis *Lofot Tidene*. Han har skrevet digte og noveller i forskellige fora og bogdebuterede med en samling cybernetiske fabler/noveller med titlen ... *som duften av en drøm* ... (Orkana Forlag 2020).

Også den foreliggende bog, *Kalles Kopier* (2023), er udgivet på Orkana Forlag. Den er rubriceret som en “kyberpønk-novelle”, men med 80 sider med inddelte kapitler virker den snarere som en kortroman, uden at det betyder noget for indholdet. Bogen er altså kort, men den rummer alligevel så meget stof, at Benjaminsen let kunne have skrevet en meget længere fortælling. Det har han så valgt ikke at gøre, og det er en klar kvalitet ved denne udgivelse.

Den er koncis og skrevet i et visuelt sprog med nogle spændstige orddannelser. Form og ordvalg spejler historien på en måde der fremmaner rige billeder og smeltes sammen til en helhed. Derigennem formidler selve teksten personernes oplevelser i cyberspace og rækker ud over sig selv. Mesterlig sprogkunst, som man i øvrigt også genkender fra debutsamlingen.

Kalles Kopier foregår i en ikke nærmere defineret nær fremtid, i krydsfeltet mellem virkeligheden og de virtuelle landskaber, her kaldet maxinettet, sådan vi kender det fra cyberpunk-genrens mange frembringelser, fra William Gibsons *Neuromancer* (1984) og derudad. Det er en subgenre der bestemt ikke er færdigt udforsket, i hvert fald ikke blandt norske forfattere.

Hovedpersonen hedder Kalle Markussen. Han bor stadig derhjemme ved sin mor og har en arbejdskontrakt med selskabet Maxibrand Multinasjonale; en forbindelse der har varet lige siden han var i femtenårsalderen. Allerede i femte klasse på folkeskolen lavede han sine første freelance-opgave. Sammen med barndomskammeraterne Liss og Tore drømte han engang om at blive maxinaut, altså en

kommerciel aktør i maxinettet, hvilket også er lykkedes for de to, dog ikke for det samme selskab.

Det ville være helligbrøde at gå dybere ind i handlingen. Dette er sådan en bog, hvor læseren inviteres til at gå med på opdagelse i en måske ikke så ubekendt verden. Den er humoristisk, spændende, tankevækkende – og rummer optil flere overraskelser undervejs. Stort bedre kan det ikke gøres. Den er eminent skrivetekunst og viser på en forbilledlig måde at science fiction godt kan være litteratur.

Cato Pellegrini

Natradio

Roman af Niels Kjærgaard

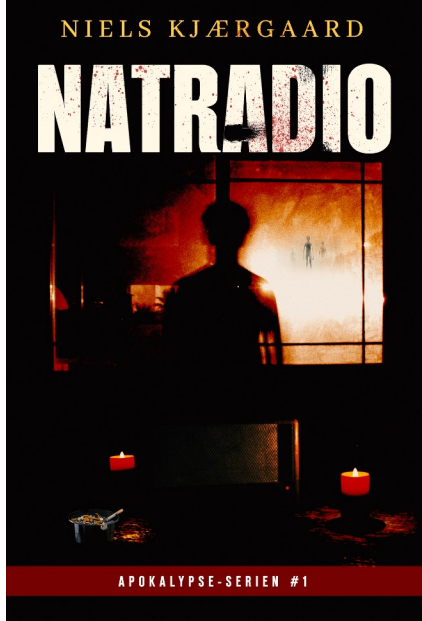
Enter Darkness, 168 sider, 2022

På den lille lokalstation Radio Lindsted styrer Martin teknikken på natudsendelsen. Folk ringer ind for at småsludre med værten Tom, og der spilles musik til at underholde natravnene. De kedelige aftener begynder dog at blive mere dystre, da folk i den lille by begynder at opføre sig underligt, og flere af de der ringer, beretter om mystiske hændelser i byen. Flere folk dukker op med sår og skrammer, som de ikke ordentligt husker hvor stammer fra.

Natradio er en fin lille hurtigt læst gyser, som fortjener at blive læst i ét stræk, så man fuldt kan blive i den stemning som den bygger op. Ideen med et lille samfund hvor folk begynder at opfører sig underligt er set masser af gange før, men når noget er velskrevet, giver det stadig en fin læseoplevelse, og det er det man får her.

Forlaget præsenterer bogen som henvender sig primært til YA og andre som kan lide genren med moderat gys, samt at dette er første bind i Apokalypse-serien, en serie som jeg bestemt vil hold øje med hvad der ellers udkommer i.

Thomas Winther

Fønikspatruljen

**Roman af Benny Bang Jensen
forlaget Flint 2022, 372 sider
Anmeldereksemplar doneret af
forlaget**

Bagsidetekst:

I forstadsbyen Flintløse bor den tolv-årige spejder Sylvester, der efter sommerferien er rykket op til Jungletroppen, nu selv som en af de store tropsspejdere. Sammen med sine bedstevenner Ziggy og H.C. finder de en skjult dagbogsside, der leder dem på sporet af en gammel vandrehistorie om en forsvunden dreng. Drevet af nysgerrighed for at løse mysteriet, bliver denne sensommer deres første møde med ungdommens kvaler og voksenlivets barske virkeligheder. Efterånden går det nemlig op for Sylvester og spejdervennerne, at de får forviklet sig ind i en mørk historie, der hviler på hele byens smertefulde, hemmelige fortid. En ukendt, skræmmende trussel lurar under overfladen, netop som Fønikspatruljen rejser sig fra asken og skal stå spejderlovens ultimative prøve ...

Fønikspatruljen er en frisk spændingsroman, der henvender sig til unge mennesker og voksne, som holder af at færdes i naturen og som for de voksnes vedkommende gerne vil genopleve teenageårene.

Bogen er velskrevet og handlingen OK, vel at mærke, hvis man som læser er parat til at se igennem fingrene med, at sandsynlighedskæden hopper af midt i bogen.

Her kunne forfatteren godt have brugt en kritisk beta-læser, som kunne have udfordret ham til at gøre handlingen mere sandsynlig i kapitlerne, hvor alle Flintløses borgere – bare ikke heltene – bliver angrebet af -. Mere vil jeg ikke røbe, for som sædvanligt i mine anmeldelser skal ikke ti vilde heste få mig til at løfte bare en lille flig af sløret for, hvem ‘morderen’ er og derved spolere læseoplevelsen for den, som får bogen i hånden.

Noget, som jeg lægger stor vægt på, når jeg selv redigerer eller skriver bøger, er, at der foretages en omhyggelig research. Det har Benny Bang Jensen desværre forsynet sig imod.

Dog; jeg skal ikke kunne sige, om Benny har undersøgt det, vidst det, eller bare været heldig, men tidligt i bogen kunne jeg selv være ‘faldet i’ og have kritiseret, at han omtaler en brunkulsmine med underjordiske minegange her i Danmark. Da jeg altid har været meget fascineret af Søby-lejerne syd for Herning, hvor der blev udvundet store mængder brunkul fra åbne brud indtil 1970, så mente jeg naturligvis at vide bedre. Men for en sikkerheds skyld gik jeg dog selv på research og fandt ud af, at der rent faktisk i 1861 blev etableret en brunkulsmine med underjordiske gange i Vesterskoven ved Silkeborg, så -. Tag det som et eksempel på, hvor vigtigt det er med research.

Som bogens titel antyder, så foregår handlingen i et spejdermiljø, og her burde Benny være på hjemmebane, da

han selv har været spejder. Alligevel synes jeg han forsynder sig mod stifteren af spejderbevægelsen, Lord Robert Baden-Powells idealer. I sin bog *I livets skole*, oversat af min gamle tropsfører Svend Ranvig, Sorø, beskrives den ideelle spejderpatrulje. Den består af 7 drenge i alderen 12-16 år (i dag findes der naturligvis også blandede patruljer) hvor de ældste normalt er patruljeleder og patruljeassistent. Ideen er, at de ældste i patruljen i denne periode af deres liv, hvor udviklingen som bekendt går rigtig stærkt, skal lære at lære fra sig, medens de yngste tilsvarende skal lære at tage ved lære i en ånd, hvor alle tager hensyn til hinanden. Derfor synes jeg ikke om, at Benny lader seks drenge, der lige er kommet op i troppen efter at have været juniorspejdere, danne deres egen patrulje. Det er i det hele taget som om han ikke har helt styr på strukturen i spejderbevægelsen – behøver jeg skrive 'research'?

I dag består Det Danske Spejderkorps af selve korpset, som er opdelt i divisioner, der igen er opdelt i grupper. I grupperne inddeles medlemmerne i Mikrospejdere (6-8 år), Minispejdere (8-10 år), Juniorspejdere (10-12 år), Spejdere (12-16 år) og Seniorspejdere (16-23 år). Derfor virker det forvirrende, når forfatteren et sted nævner ulvespejdere. Er det et levn som er smuttet med fra gamle dage, hvor spejderbevægelsen bestod af ulveunger (6-12 år) og spejdere (12-16 år)?

Der er flere eksempler af samme skuffe, som vil støde de læsere, som er eller har været spejdere. Desværre er der også almene eksempler, som en god betalæser ville have forhindret.

Når der f.eks. på et tidspunkt bliver ringet til politiet, så er det selvfølgelig ikke politimesteren der rykker ud. Og en officer, der bliver forfremmet i en alder af 34 år, bliver heller ikke general.

Men når det er sagt, så skal det selvfølgelig ikke udelades, at der også er fine beskrivelser af spejderlivet som f.eks. da de nye spejdere på en weekendtur skal gennemgå et oprykningsritual. Det er meget levende beskrevet og slutter med, at den spejder, som har gennemgået ritualet, skal aflægge spejderløftet og sværge på aldrig at røbe, hvad ritualet går ud på. Da jeg selv har aflagt spejderløftet, selv om det er mange år siden, vil jeg naturligvis heller ikke røbe noget om, hvad ritualet går ud på – kun sige: Vær beredt!

Johannes Lundstrøm

KORTE OMTALER

af Thomas Winther

Næsten et år er gået imellem *Himmelskibet* 63 og 64, og der er således nok at samle op på i denne i omgang korte omtaler. Det bliver desværre en kort omgang denne gang, da dette ikke er noget jeg skriver på løbende, men noget der skrives som en opsamling lige inden deadline. Det vil således mest vise de ting jeg senest har haft kig på, men enten ikke fået læst, eller haft tid til at anmelde.

Da vi fortsat kommer til at bringe anmeldelser på hjemmesiden, så kommer der også til at komme korte omtaler der, da vi ikke kan anmelde alt det vi gerne ville, men der er mange udgivelser som vi gerne vil informere om, men hvordan det kommer til at se ud, må tiden vise.

Arthur Machen (1863-1947) er en forfatter som vi har set alt for lidt af på dansk, men med samlingen *Den store gud Pan og andre fortællinger* (Hoff & Poulsen, 2021) har vi endeligt fået en udvalgt samling af hans historier på dansk, sågar i en flot hardcover-udgivelse.

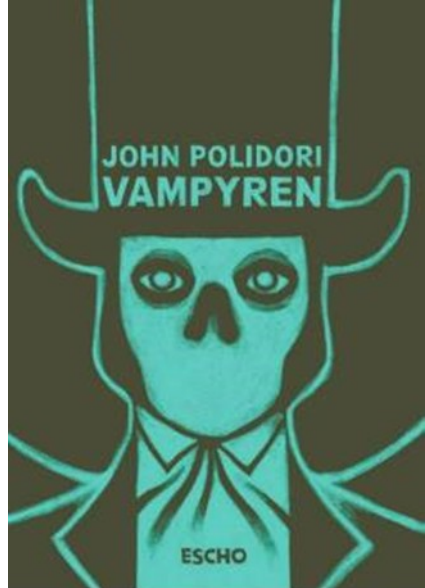
Machen regnes for en af de helt store af sin tids gysermestre, og H.P. Lovecraft var meget begejstret for Machen og brugte en del plads på at omtale bl.a. novellen “Den store gud Pan” og “Det hvide folk”, som begge kan findes i den danske samling.

Et andet af de store navne, som vi igen har stiftet bekendtskab med, er Bram Stoker (1847-1912). Alle kender hans historie om Dracula, om end de færreste nok har læst den i sin oprindelige udgave. De fleste kender den enten fra forkortede, omskrevne udgaver, fra filmatiseringer eller fra de mange steder hvor figuren optræder i populærkulturen. *Dommerens hus* (2 Feet Entertainment, 2022) er en samling af hans noveller hvoraf flere har været ude på dansk før i forskellige antologier. Hans forfatterskab fortjener dog virkeligt at blive præsenteret i en samling som denne, også for at vise at han skrev mere end Dracula. Vampyren er dog med, da novellen “Draculas gæst” er i samlingen. Novellen skulle vist være et kapitel fra Dracula som blev udeladt af bogen, men senere udgivet som novelle. “De dobbeltfødtes dødsdom” havde jeg ikke læst før, og det var en novelle der virkeligt gjorde indtryk på mig. Den handler om et par drenge der hele tiden udfordrer hinanden til at gøre vildere ting, herunder at torturere og dræbe dyr. Det der gør denne historie så effektiv som en gyser, er at det her

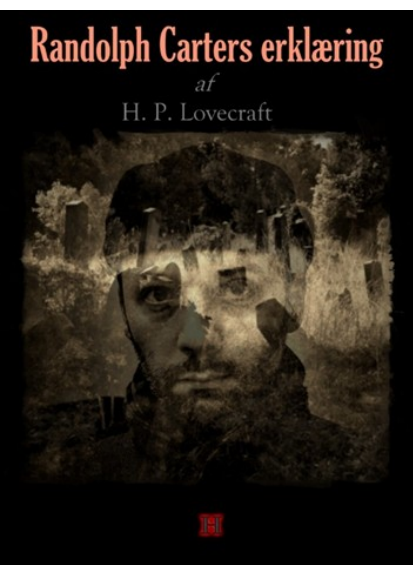
Bram Stoker
DOMMERENS HUS

er ondskaben i mennesker der fortælles om, ikke det overnaturlige. Hvad værre er, er disse drenge ikke klar over deres ondskab, da de er helt uden empati og forståelse for hvad de gør. Den gjorde indtryk på samme måde som Villy Sørensens “Blot en drengestreg” gør; en novelle som jeg også tror de fleste der har læst den ikke sådan lige glemmer.

Vampyren af John Polidori (1795-1821) har tidligere kun været ude på dansk i en ungdomsbogs-udgave der var kraftigt bearbejdet. Den er nu udkommet på forlaget Escho i en oversættelse af originaludgaven. Dette er en af de historier der blev skabt på den famøse tur hvor også Frankenstein blev skrevet, og er bestemt værd at læse, også fordi det er en af de første litterære fremstillinger af vampyrmyten.

Forlaget HN Publishing fortsætter ufortrøden deres udgivelser af oversættelser, og ikke mindst lydbøger, af H.P. Lovecrafts noveller. Siden sidst er det blevet til “Randolph Carters erklæring” og “Gaden”, som er henholdsvis nr. 11 og 12 i deres udgivelsesrække af Lovecrafts værker i kronologisk rækkefølge. Ikke mindst

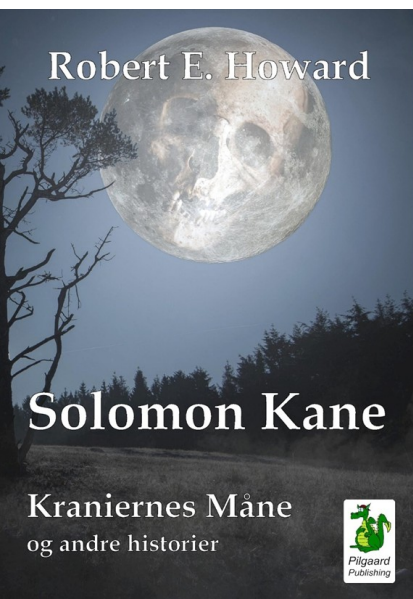
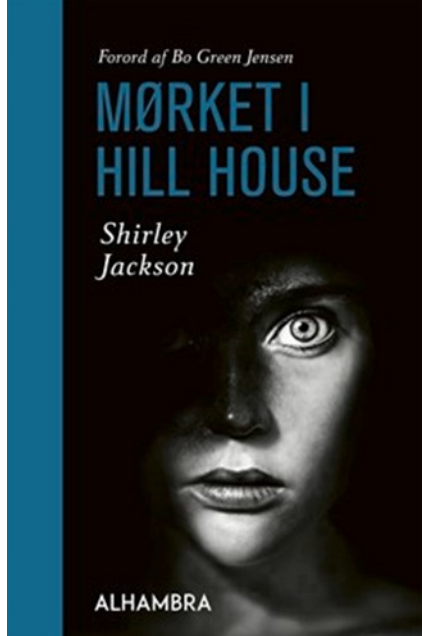
“Randolph Carters erklæring” er en udgivelse, der virkelig viser hvor godt novelle-formatet er til horror-fortællinger, og historiens opbygning til dets klimaks er virkelig effektivt udført. Endnu en gang er lyd-bogsudgaverne effektivt indlæst af Klaus K. Elmer.

Nu vi er ved oversættelser af klassiske gysere, vil jeg lige nævne *Mørket i Hill House* af Shirley Jackson, der udkom i 2019 på dansk på forlaget Alhambra. Jeg har ikke læst oversættelsen, men har læst den tidligere på engelsk, og det er bestemt en historie der kan anbefales.

Forlaget Pilgaard Publishing har tidligere udgivet en oversættelse af udvalgte Conan-noveller af Robert E Howard.

Forlaget udgiver nu endnu en bog med denne forfatter, denne gang *Solomon Kane – Kranernes Måne og andre historier*. Følgende er fra forlagets hjemmeside:

Eventyr og uhygge går hånd i hånd med gespenster, voodoo, vampyrer og resterne af glemte civilisationer, når Solomon Kane på sine rejser rundt om i verden, konfronteres

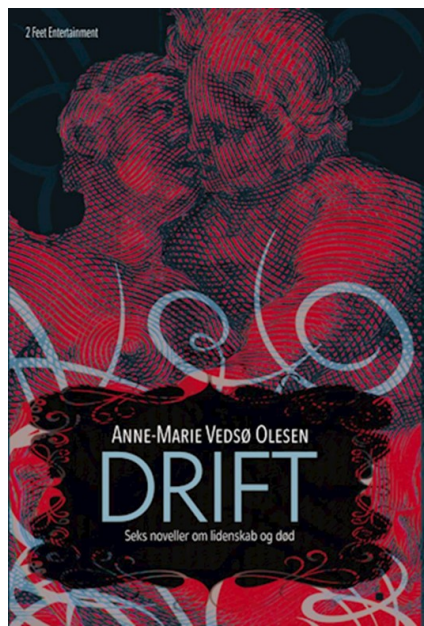

med onde mennesker og mørkets magter.

Steen Langstrups forlag 2 Feet Entertainment udgav tidligere kun hans egne bøger, men han er nu begyndt også at udgive andres, hvilket har ledt til flere rigtigt interessante titler. Jeg har allerede nævnt *Dommerens hus*, men antologien *1900 - et århundredes tusmørke* skal bestemt også nævnes. En række danske forfattere har hver skrevet en

novelle passende til et årti i 1900-tallet. Jeg er lige ved at sige at forfatterlisten i sig selv er alt den anmeldelse denne bog behøver, for det er virkeligt stærke navne der har bidraget til denne bog: Thomas Strømsholt, Steen Langstrup, Teddy Vork, Martin Wangsgaard Jürgensen, Martin Schjønning, Carina Evytt, A. Silvestri, Sheila Eggenberger, Christian Reslow og Jonas Wilmann.

Anne-Marie Vedsø Olesen er endnu en af mine favorit forfattere, som nu er udkommet på 2 Feet Entertainment. Det er med novellesamlingen *DRIFT - seks noveller om lidenskab og død*. På hjemmesiden beskrives den med:

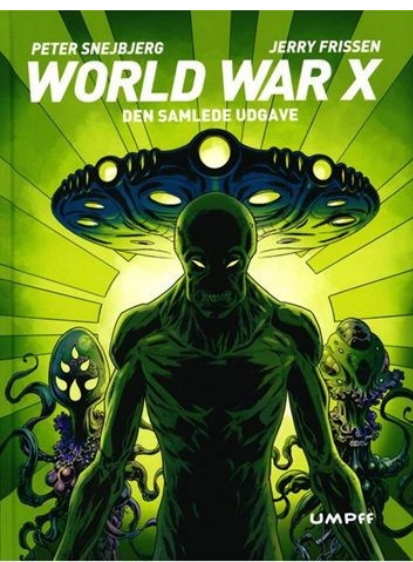

Om mennesker i drifternes vold, kærlighedens destruktive sider, begær og undergang. Der står noget på spil. Der ofres alt. Der leves fuldt ud. Der brændes op.

Den sidste af 2 Feet Enertainments bøger jeg lige vil runde her, er Langstrups egen SMS. Den er en samling af hans SMS-noveller, som er noveller der tidligere udkom som en række SMS'er man modtog. De er nu udkommet i bogform og indeholder besatte mobiltelefoner, sms'er fra afdøde, terrorister, stalkere, juleuhygge, zombier, spøgelser og meget andet.

World War X er en tegneserie skabt af Peter Snejbjerg & Jerry Frissen, og den er nu udkommet i en samlet udgave på dansk (Forlaget Umpff, 2022).

På Månen er man i gang med at arrangere nogle mystisk indgraverede stenblokke, men noget går galt, en af blokkene knuses, og noget monstrøst slipper fri. Det viser sig at der er tilsvarende blokke rundt omkring på Jorden og at magthavere rundt i verden har været bekendt med disse, men dog ikke væ-

ret bekendt med deres sande formål; de har været i den tro at det er noget uden jordisk der kan give dem mere magt.

Der er dog også en magt på Jorden, som har været her lige så længe som blokken og som igennem uendelige tider har vogtet over disse og bekæmpet det monstrøse når noget er sluppet fri. Nu er det dog ikke kun et monster der er sluppet fri, men det monstrøse er løs rundt på hele jorden.

Peter Snejbjerg har flere gange vist at han er fantastisk til at tegne monstre, og *World War X* er endnu et bevis på dette. Den får ikke for lidt i denne tegneserie.

I *Himmelskibet* nr. 62 anmeldte jeg bind 1 af Mikkel Wendelboes serie *Skæbnekløver* (Krabat, 2021) om pigen Emilia, der stikker af fra en verden styret af Føderationen og sammen med pigen Stacy drager ud på eventyr på det flyvende skib *Skæbnekløver*.

Vi har modtaget anmeldereksemplar af bind 2, men jeg har ikke fået den læst endnu, og derfor kan det desværre ikke blive til andet end at den lige nævnes her. Jeg var dog fint underholdt af bind 1, så planen er at jeg også skal i gang med bind 2.

Ee anden bog som vi fik tilbudt anmeldereksemplar af, men som vi ikke fik tid til at anmelde, er *Jai Fiagre-affæren* af Jesper Langgaard

(Saxo Publish, 2012). Følgende er forlagets beskrivelse:

Viceadmiral Arthur Robert Cordan – tidligere kommandant for det berygtede 7. regiment i flådens specialstyrke Omega – forsvinder sporløst fra Sol. Flåden indleder en diskret eftersøgning, der kulminerer på den omstridte planet, Fiagre 4, og tiden er nu oprunden, hvor alle involverede enten må betale eller tage prisen for dét, der skete på Jai Fiagre under krigen.

En længere læseprøve kan downloades på JaiFia.dk

Klovn 2 og Klovn 3 af Michael Kamp (Tellerup, 2022/2023).

Der er gået nogle år siden dæmonklovnene hærgede, og de der overlevede, kæmper nu med traumerne samt med det faktum at ingen tror på dem. Men bare fordi man forsøger at fortrænge noget der er blevet begravet, betyder det ikke at det ikke kan dukke op igen. Således kan det i hvert fald gå med dæmonklovne.

Bøgerne er lige som forgængeren fra 2017 en ganske god ungdomspsyse, og Kamp viser endnu en

gang at han skriver både blodigt og glimrende.

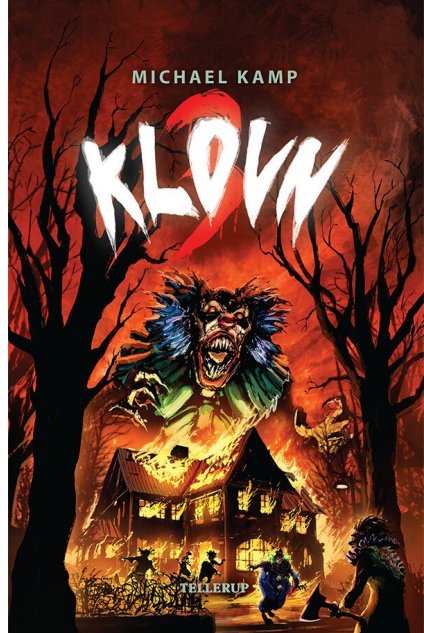
Blodbad på Bornholm af Søren & Morten Ellemose (Forfatterskabet, 2022).

Endnu en ungdomsgyser fik jeg læst, denne gang skrevet af Ellemose brødrene. Der er zombier løs på Bornholm, og en flok unge skal forsøge at overleve. Det er underholdende, men der måtte godt have været skruet mere op for den blodige del. F.eks køres der en mejetærsker igennem en mark fyldt med zombier. Her måtte de gerne have givet den gas med blodige zombie beskrivelser. Her ender det stort set blot med at skrive at der på marken efterlades en stak halmballer med lemmer stikkende ud af sig.

Der skulle allerede være en toer på vej til denne.

Read.Die.Repeat 2022 vol. 3.

Vol. 3 af magasinet for horror- og weirdart er udkommet. Jeg er glædelig overrasket over at dette blad har fundet et stort nok publikum til at det ser ud til at fortsætte. Det er nu en måneds tid siden jeg afsluttede læsningen, og de to histo-

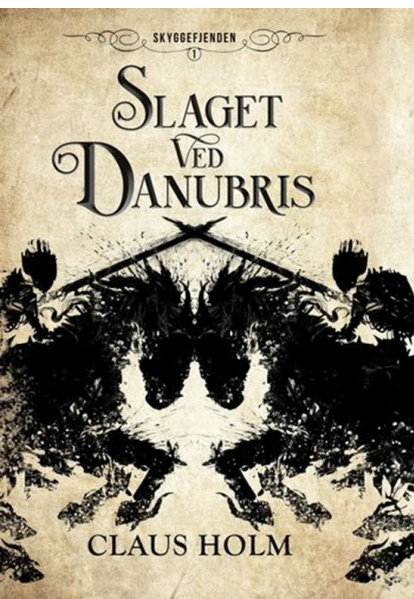

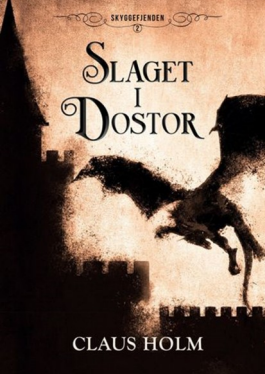
rier jeg husker bedst er Freddy E. Silvas “Slaven i skyggerne” der starter ud med Lovecraftianske beskrivelser af en by, men slår hurtigt over i sword & sorcery. Min absolutte favorit er “Limbo” af C.C. Thybro. Novellen er dystert og ond og finder sted i en del af Danmark som er blevet påvirket af en atomekspllosion. De eksistenser der er fanget i dette område har også brug for transport, hvilket en speciel taxa-chauffør står for. Det er en novelle der emmer af stemning og fede beskrivelser.

Slaget ved Danubris – Skyggeffjenden 1 af Claus Holm (Books on Demand, 2022).

Baronen i Jilead syntes det er ved at være på tide at hans søn skal ud på en dannelsesrejse, således han senere vil kunne vende tilbage og overtage faderes job som Baron. Med på turen skal sønnens venner dværgen Duncan, jægeren Rowena og tyven Geronimus, og da de kort efter møder præsten Erin så har vi den klassiske gruppe som skal ud på eventyr. De når ikke længere end til nabo-baroniet før de allerede opdager noget mystisk, og kort efter

står de over for Kejseren, for der er noget i skyggerne som er ved at prøve at lave spil imellem menneskene og elverne, og måske forsøger at få kejserriget til at flade fra hinanden.

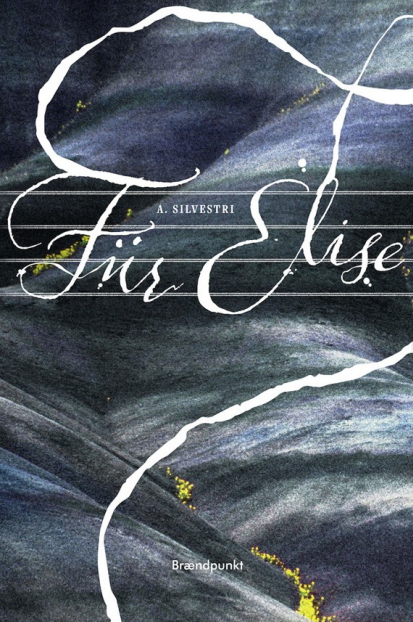

Det er godt gang i handlingen, og den lille gruppe kommer konstant ud for nye eventyr og bliver mere og mere centrale i optrævelingen af hvad det er for en trussel der er ved at blive opbygget.

Bogens efterord afslører at bogens verden og historie delvist bygger på et rollespil, hvilket jeg flere gang tænkte undervejs igennem bogen. Dette med at en lille flok hele tiden ender i centrum af ting, der ser ud til at være en del af et stort plot, er meget i stil med et fantasy-rollespil. Men det gør på ingen måde noget.

Jeg har læst flere bøger af Claus Holm, men dette er den første af hans fantasy-bøger jeg læser, men tænker ikke det bliver den sidste, specielt fordi bind 2 - *Slaget i Døstør* allerede er udkommet, og jeg så lige på hans hjemmeside at omslaget til bind 3 - *Slaget om Kejserstaden* nu vist er på plads.

Den sidste bog jeg nævner i denne omgang, er A. Silvestris *Für Elise* (Brændpunkt, 2022). Jeg købte bogen på Bogforum, hvor jeg også fik en god snak med Silvestri, bl.a. om *Himmelskibets* betydning, og ikke mindst betydningen af at det nu lukker. Jeg har anmeldt flere af Silvestris bøger

igennem tiden, og det ærgrer mig noget at jeg ikke har fået denne læst endnu, så jeg kunne have bragt en decideret anmeldelse, men for nu så kommer her bagsideteksten:

August Fischer er forfatter, og under en skriveworkshop får et spørgsmål fra en kursist ham til at studse: Hvad skriver du om? Det bliver startskuddet på en dannelsesrejse, der fører ham gennem Europa og tilbage til kridttiden, en færd fyldt med smukke landskaber og tan-

ker, men hvor uroen sitrer som frø i forårsjord. For hvordan kan man give et svar, når spørgsmålet udspringer fra en verden, hvor alt er under forandring?

I *Für Elise* fortælles en moderne fabel om transformation, forandringen af vores nu til en fremtid, der måske ikke tilhører os.

De afsluttende ord vil jeg bruge på *Riget Exodus*. Den første sæson af Lars von Triers tv-serie *Riget* fra 1994 var på alle måder helt anderledes end alt vi havde set før. Det var en samling af fantastiske danske skuespillere, der for fleres vedkommende spillede roller der lå langt fra hvad de normalt spillede, og hele setuppet og stemningen var fantastisk og noget som aldrig ville kunne genskabes. Det så man ved *Riget 2*, der stadig havde skuespillerne, stilen og stemningen, men manglede det nyskabene. Nu er tredje

sæson kommet, her godt 30 år efter, og på mange måder ville den næsten kun kunne skuffe, for hvordan kan man leve op til den kæmpe arv som sæson 1 er? Men jeg må sige at jeg faktisk synes den kommer godt om ved det. Den er ikke bange for at prøve noget nyt og på nogle punkter være mere ekstrem, samtidig med at det er et genkendeligt setup det hele finder sted i. Flere af de bærende skuespillere fra dengang er her ikke mere, men det er stadig fantastiske skuespillere der er samlet, og de har ikke bare skulle gentage hvad andre spillede dengang, men de har løftet den svære opgave at skabe deres eget rolle inde i dette forunderlige og forskruede univers som Lars von Triers *Riget* er. Jeg vil bestemt anbefale alle et besøge *Riget* endnu engang og drage derind uden forventninger, for næsten uanset hvad du måtte forvente, så er det noget andet du får.

CHATGPT SOM NOVELLEFORFATTER

af Flemming R.P. Rasch

ChatGPT er groft sagt et gigantisk kunstigt neuralt netværk, der kan svare på spørgsmål skrevet i almindeligt sprog, og kan skrive tekster på kommando. Kunstige neurale netværk er en af de teknologier man bruger i såkaldt kunstig intelligens. Den startede som simple små programmer, inspireret af hvordan cellerne i vores hjerne fungerer. Efterhånden som computere er blevet større og hurtigere, er det blevet muligt at bruge teknologien til flere og flere ting. Den seneste udvikling kaldes 'deep learning', hvor man arbejder med kæmpestore netværk, som trænes op med nogle tidskrævende og komplicerede metoder, også kaldet 'machine learning'.

ChatGPT er trænet på en stor mængde data fra internettet og er trænet til at give fornuftige og gode svar. Det er ikke noget kunstigt menneske, for eksempel kan det kun snakke og svare på spørgsmål, ikke selv gøre det vi gør når vi tænker, men det er nok det hidtil mest menneske-agtige vi har set frembragt med kunstig intelligens-teknologier. Nogle finder det lidt uhyggeligt, andre ser det som en teknologi der i fremtiden kan give rigtig gode redskaber, et hjælpemiddel som langt overgår f.eks. Google. Jeg vil ikke

gå ind i den diskussion her, men som aftalt med redaktøren vise lidt om hvad chatGPT kan i retning af at skrive noveller.

Jeg startede med at give den nogle stikord i retning af det vi beskæftigede os med i foreningen Fantastik. Her er hvad den kom frem til i andet forsøg:

Once upon a time, in a world of floating islands and sky ships, there was a grand convention for all the sky ship captains and crew. The event was held on a beautiful, lush island that was surrounded by a sea of clouds.

The convention was filled with all sorts of exciting activities, including a quiz on sky ship navigation and a bustling auction where rare sky ship parts and treasures were sold. But the highlight of the convention was the picnic in the wild nature, where the sky ship captains and crew could bond and enjoy the stunning natural surroundings.

As the sun began to set, the sky ship captains gathered around a campfire to share tales of their adventures and daring exploits. Some spoke of flying through treacherous storms, while others regaled the group with stories of discovering hidden treasure on faraway islands.

But the most captivating story of the night came from a young captain who had recently stumbled upon a mysterious and magical sky ship. He told of how the ship was unlike any he had ever seen, with a hull made of gleaming silver and sails that seemed to shimmer with an otherworldly light.

The young captain explained that as he approached the ship, he felt a strange pull towards it, as if it were calling to him. And when he climbed aboard, he found that the ship was alive, with a mind and will of its own.

The other captains listened in awe as the young captain described how the ship had taken him on a journey through the clouds, showing him sights and wonders that he had never imagined. And at the end of the journey, the ship had gifted him with a treasure trove of precious gems and gold.

The other captains were envious of the young captain's incredible experience, and many vowed to set out on their own quests to find a magical sky ship of their own. And so, the convention came to a close, and the sky ship captains returned to their ships, eager to embark on new adventures in the vast and mysterious sky.

Dernæst satte jeg den på arbejde med at lave en lidt længere tekst. Da den kan huske samtalen, man har med den, kan man bede den om at udbygge noget af det den allerede har svaret. Det brugte jeg til at få den til at uddybe visse dele af novellen. I første omgang var det den skrev vel mere en synopsis til en novelle end en egentlig novelle, men den forstod det da nogenlunde, da jeg bad den om at

tilføje noget dialog og nogle beskrivelser til scenerne. At lave en hel novelle ved hjælp af ChatGPT syntes jeg ville være for omfattende, så jeg nøjedes med nogle brudstykker, som jeg har prøvet at flette sammen herunder. Den fik til opgave at skrive noget *hard sf*, og det blev det ikke lige-frem, og det var svært at få den til at holde sig til den oprindelige historie, når jeg bad om uddybning. En chatbot med samme teknologi som ChatGPT, som var direkte trænet til at hjælpe med novelleskrivning, ville utvivlsomt kunne gøre det bedre.

The year is 2148, and the human race has made significant strides in space exploration. A team of astronauts aboard the latest spacecraft, the Odyssey, embarks on a mission to explore the far reaches of the universe. The crew includes Captain Katherine Chen, biologist Dr. Rafael Santos, engineer Dr. Maya Patel, and astrophysicist Dr. Akira Tanaka.

As the Odyssey makes its way deeper into space, the crew encounters a strange phenomenon. The ship's sensors pick up an anomaly that seems to be a wormhole, a shortcut through space-time that can transport the ship to a distant part of the universe in a matter of seconds. The crew decides to investigate, and they enter the wormhole.

Katherine Chen sat at the helm of the Odyssey, her eyes fixed on the wormhole ahead. The ship shuddered as they approached the anomaly, and Chen gripped the controls tightly.

“Steady as she goes,” she muttered to herself.

As they entered the wormhole, the crew felt a strange sensation, as if their bodies were being stretched and compressed in impossible ways. The ship shook and rattled, and for a moment, everything went black.

And then they emerged on the other side.

Chen's jaw dropped as she stared at the strange landscape before them. The stars were different, the planets were unfamiliar, and there was a massive structure in the distance that seemed to defy the laws of physics.

"Where are we?" Chen asked, her voice barely above a whisper.

"I have no idea," Akira Tanaka, the astrophysicist, replied, her eyes glued to her instruments. "But based on our readings, we're in a different universe."

The crew exchanged bewildered glances as they looked out the ship's windows at the strange new world they had discovered. They could barely believe what they were seeing. As they looked out, they noticed that the stars around them were swirling, forming a vortex that seemed to be pulling them in.

"We have to get out of here!" Maya Patel, the ship's engineer, shouted.

Chen gripped the controls and tried to steer the ship away from the vortex, but it was too late. The Odyssey was being pulled inexorably toward the swirling mass of stars.

"We're going to crash!" Santos yelled.

Chen knew that she had to act fast. She fired the ship's thrusters, trying to pull away from the vortex, but it was no

use. The *Odyssey* was caught in the vortex, and there was no way to

And then, just as they thought all was lost, the vortex suddenly dissipated, and the *Odyssey* emerged on

The crew was shaken but relieved to have survived. They looked out the windows again and saw that they were now in the midst of a clu-

Chen breathed a sigh of relief. “Well, that was unexpected,” she

The crew knew that they had just experienced something extraordinary, something that no human had ever experienced before. They were in a different uni-

As they landed the *Odyssey* on a nearby planet to explore their new surroundings, they knew that their mission had just become even more important, and even more perilous. But they were determined to press on, no matter what lay ahead.

The air was thick and humid, and the sky was tinged with a violet hue. The plants were strange, with glowing leaves that pulsed with an otherworldly energy. The crew cautiously made their way toward the massive structure in the distance, the only sign of civilization on the planet.

As they drew closer, they realized that the structure was a city, filled with towering buildings and bustling streets. And then they saw them – a group of aliens, each one with smooth, blue skin and four arms.

The aliens noticed the crew and beckoned them forward. "Greetings," one of them said, in perfect English. "We have been waiting for you."

The crew was stunned. "Waiting for us?" Chen repeated.

"Yes," the alien said. "We have been observing your planet for centuries, waiting for the humans to achieve interstellar travel. We have a message for you, a warning about a catastrophic event that will threaten the existence of all life in the universe."

The crew listened in stunned silence as the alien delivered their dire warning. They had never imagined that their mission would lead to such a revelation, and the weight of the responsibility they now carried was immense.

"We must return to our universe and warn our people," Chen said, her voice shaking with emotion.

The aliens nodded. "We will provide you with the means to travel back through the wormhole," they said. "But you must act quickly. Time is running out."

When the Odyssey returns to Earth, the crew realizes that they have been gone for much longer than they anticipated due to the effects of the wormhole. They find that Earth has changed significantly during their absence. Humanity has made significant advancements in technology and space travel, and they are eager to hear the crew's report.

The crew delivers the aliens' message to the leaders of Earth, and they realize that the aliens were right. A catastrophic event is on the horizon, and humanity must act quickly to prevent it. With the help of the advanced techno-

logy provided by the aliens, humanity is able to avert the disaster, and they begin to work together to explore the universe and discover the secrets of the cosmos.

The crew of the Odyssey is hailed as heroes for their bravery and for bringing the aliens' message to humanity. They continue their journey through space, but this time with a renewed sense of purpose and a deeper understanding of the mysteries of the universe.

Til sidst prøvede jeg at få ChatGPT til at skrive et eventyr i stil med H.C. Andersen. På dansk, selvfølgelig. Det kom der følgende ud af:

Der var engang en skrue og en møtrik, som levede i en stor maskine. De var meget forskellige fra hinanden – skruen var stor og stærk, mens møtrikken var lille og fin. De havde aldrig rigtig talt sammen, fordi de troede, at de ikke havde noget til fælles.

Men en dag brød maskinen sammen, og skruen og møtrikken blev væltet ud på gulvet sammen med alle de andre dele. De opdagede hurtigt, at de var langt væk fra deres hjem og var nødt til at arbejde sammen for at finde vej tilbage.

Skrue og møtrik begyndte at tale sammen og opdagede, at de faktisk havde meget til fælles. De var begge en vigtig del af maskinen, og uden den ene eller den anden ville maskinen ikke kunne fungere.

Sammen begyndte de at søge efter vejen hjem og mødte mange andre dele af maskinen undervejs. Nogle var store og

stærke, mens andre var små og sarte, men de var alle lige vigtige for at få maskinen til at fungere.

Efter mange eventyr og udfordringer fandt skruen og møtrikken endelig vej tilbage til maskinen og hjalp med at få den til at køre igen. De opdagede, at selvom de var forskellige, havde de brug for hinanden for at opnå succes og lykke.

Fra den dag var skruen og møtrikken bedste venner og arbejdede sammen i harmoni for at holde maskinen kørende. Og selvom de stadig var forskellige, vidste de nu, at de var lige så vigtige som hinanden og kunne opnå alt, hvis de arbejdede sammen.

Illustrationer af Dream AI:

“A world of floating islands and sky ships” (Stil: Flora v2)

“A group of aliens, each one with smooth, blue skin and four arms” (Stil: Unrealistic v2)

NYE NOVA

Norsk netmagasin for fantastisk, præsenteret af Cato Pellegrini

Vi har hermed glæden af at præsentere det norske netmagasin [Nye NOVA](#) for danske læsere. *Nye NOVA* er et splinternyt netmagasin for science fiction og fabelprosa (= fantastisk). Bag projektet står de to forfattere Bjarne Benjaminsen og Cato Pellegrini, med Are Hansen som teknisk faktotum.

Vores ambition er at skabe et forum, hvor nutidige forfattere og læsere kan mødes om den fælles interesse. Vi er åbne overfor alle typer bidrag: noveller, artikler og anmeldelser – også fra Danmark og Sverige. Samtidig ser vi en opgave i at varetage genrens rødder i Norge ved også iblandt at bringe artikler om genrehistorie og ældre noveller frem i lyset.

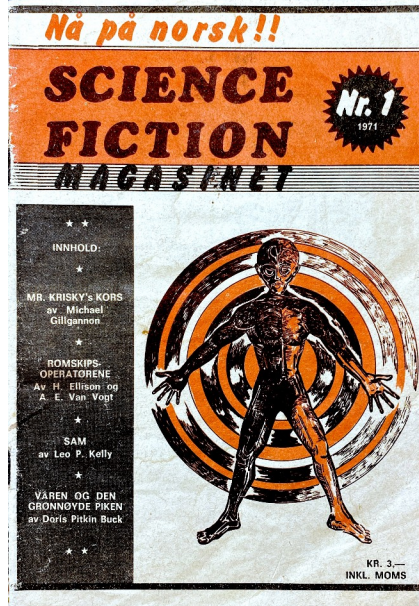
Fra midten af 1960'erne og fremover gjorde Jon Bing og Tor Åge Bringsværd en uvurderlig indsats for at introducere og markedsføre science fiction som en seriøs, litterær udtryksform for voksne. Gennem især de mange udmærkede antologier i *Lanterne science fiction* og for Den norske Bokklubben, præsenterede de norske læsere for mange af genrens udenlandske klassikere.

Parallelt med Bing & Bringsværds gode arbejde opstod der et decideret science fiction-miljø i Norge. En katalysator for denne virksomhed var det norske tidsskrift *Science*

Fiction Magasinet, der i 1973 skiftede navn til *NOVA Fantastiske Fortællinger*, og udkom i årene 1971-1979 med 4-6 udgivelser årligt. En anden vigtig aktør var Oslo-studenternes science fiction-forening Aniara og deres mangeårige sf-tidskrift *Algernon*, samt en vildtvoksende kratskov af fanzines.

Tilsammen bidrog de til fremvæksten af den anden norske fandom (den første opstod allerede i 1950'erne). Lige så vigtigt som at de allehånde fanniske aktiviteter skød fart, dukkede der en generation af nye forfattere op, alene fordi *NOVA*s redaktion inviterede alle til at sende deres noveller ind. Især i de første årgange bragte magasinet rigtigt mange norske noveller, hvoraf flere er blevet stående som "NOVA-klassikere", der fortjener at blive trukket frem på ny.

Forfattere som Øyvind Myhre, Ingar Knudtsen jr., Dag Ove Johansen, Thore Hansen, Jan Bjørkelund, Åsmund Forfang, Arvid Malme, Roar Ringdahl, Tore Bareksten og Leonard Borgzinner trådte deres barnesko i *NOVA* og blev senere etablerede forfattere med egne bøger på forskellige forlag. Andre bidrog kun med nogle få noveller for bagefter at forsvinde ud i glemslen. Fælles for dem alle var, at de var med til at befæste *NOVA*s position som en vigtig kilde for ny, norskskrevet fantastisk litteratur, der repræsente-

rede en delvist anden litterær retning end *Lanterne science fiction*.

Desværre blev den ihærdige indsats for at udgive et science fiction-tidsskrift på norsk ikke anerkendt eller værdsat af kulturlivet i øvrigt. NOVA fik afslag på ansøgningen om at blive fritaget for moms – hvilket litterære tidsskrifter ifølge norsk lov har ret til. Afslaget blev begrundet med, at NOVA ikke kunne regnes som et litterært tidsskrift! Efterfølgende skrev den daværende redaktør, Øyvind Myhre, i en klumme i avisen *Aftenposten*: “Er ikke science fiction litteratur?”

Men i det lange løb var det imidlertid den begrænsede distribution, der knækkede NOVAs økonomiske rygrad. I Norge har ‘små’ tidsskrifter kun to muligheder for at nå ud til potentielle læsere: Gennem abonnement og løssalg gennem kioskkæden Narvesen. Dette er et rent kommercielt foretagende, der primært skal tjene penge. Publikationer med små oplag har derfor ikke rigtig de samme muligheder til at nå ud som ugeblade, tegneserier, osv., der sælges i titusindvis af eksemplarer. Til sidst gik den ikke længere. Dobbeltnummeret 2-3 1979 blev det sidste i bladets historie.

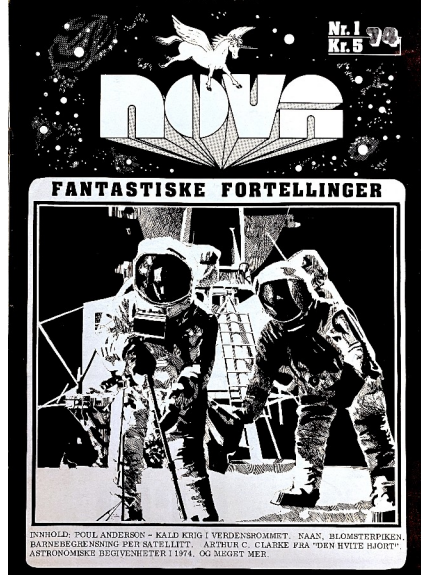
Kun et par år efter at NOVA forsvandt fra kioskernes bladhyller, dukkede redningen op fra en uventet kant. Bladets grundlægger, redaktøren og forlæggeren Terje Wanberg (1939-2006), overtog rettighederne og startede Bok og Magasinforlaget og videreførte arven med Bokklubben NOVA. Foruden at udgive en stribe udmærkede bøger, både oversatte antologier og af norske forfattere, forsøgte

han sig med magasinet *Terra Nova*, der imidlertid kun udkom med to numre på grund af for lavt salg (det blev heller ikke solgt gennem Narvesen).

Næsten samtidigt startede tegneserie-entusiasten Arild Wærness i Bergen magasinet *Sirius*, der nåede at udkomme med hele ni numre i årene 1989-1991. Med en stor gruppe entusiastiske medarbejdere var *Sirius* ret anderledes end NOVA, men alligevel et interessant magasin for fantastisk, inklusive tegneserier og rollespil. Men til sidst bukkede også *Sirius* under for den ringe distribution.

Siden hen har der ikke været et eget tidsskrift for fantastisk litteratur i Norge, og det ville vi så gøre noget ved. Når vi har valgt at opkalde netstedet *Nye NOVA* efter Norges længst levende science fiction-magasin, er det altså i dyb respekt for fortidens frembringelser i de fantastiske genrer på norsk og for de ihærdige ildsjæle, som for halvtreds år siden brugte talløse arbejdstimer på at bringe science fiction ud til folket. Vi er indstillede på at bruge mindst lige mange arbejdstimer på at gøre *Nye NOVA* til en drivkraft i bestræbelserne på at stimulere til produktion af ny, fantastisk litteratur på norsk.

At udgive et tidsskrift på papir – hvilket nok ville vække mange nostalgiske minder – er ganske simpelt fuldstændig udelukket. Selv med solid egenkapital i bag-

hånden ville det ikke være muligt at få et sådant projekt til at løbe rundt. Der er simpelthen ikke mange nok, der ville lægge penge i et sådant magasin et antal gange om året, lige meget hvor professionelt det så ud. Løsningen blev et online-magasin, hvor omkostningerne bliver holdt på et minimum, og alle kan læse det ganske gratis på nettet. Så er vi også fri for at betale skatte og afgifter...

Nye NOVA drives således på ikke-kommercielt grundlag af frivillig og ulønnet arbejdskraft. Da vi startede op, havde vi et lønligt håb om, at netstedet skulle nå ud til rigtig mange fantasy- og science fiction-interesserede. På de godt to måneder, vi har været i gang, har vi haft flere tusinde besøg fra tæt på 40 lande, men det faktiske antal er formentlig adskillig lavere, eftersom de samme personer antages at besøge siden flere gange.

Selv om vi desværre ikke kan betale honorar for de bidrag, vi bringer, har responsen fra forfatterne været overvældende. Siden opstarten har vi modtaget langt flere bidrag, end vi havde forestillet os: Et relativt stort antal noveller, både af etablerede forfattere og debutanter, to hele novellesamlinger, en føjeton, og hele tre komplette romaner, hvoraf én allerede er blevet publiceret.

Ikke mindst er vi stolte over, allerede i løbet af de første uger, at have publiceret noveller af nye, eller næsten nye forfattere, side om side med veteraner som Øyvind Kvernfold Myhre, Ingar Knudtsen jr., Dag Ove Johansen og Eirik Ildahl. Vi har også bragt noveller af danske Thomas Winther og svenske Ahrvid Engholm. Og flere kommer til hen ad vejen: I de nærmeste uger og måneder regner vi

med at bringe noveller af Tor Åge Bringsværd, Thore Hansen, Trond Buland, Roar Ringdahl og Lenoard Borgzinner.

Med andre ord har vi allerede så meget stof på lager, at vi kan holde det gående med 2-3 poster om ugen næsten frem til sommer. Men vi vil understrege, at vi altid er modtagelige for alle slags bidrag, hvad enten det er noveller, artikler, omtaler, eller andet. Som opmærksomme læsere af siden har kunnet konstatere, vender vi os også mod vore nordiske nabolande.

Originalantologien *En strek gjennom tyngdekraften* (2022, se anmeldelse [her](#)) viste at det spirer og gror i norsk fantastisk litteratur, og flere skønlitterære forfattere udforsker genreens motiver og temaer. Kan *Nye NOVA* få lov til at ride med på denne bølge, er vores mission opfyldt.

Velkommen til en rejse i fantasiens og forundringens rige!

DAGENS AUKTION

Juvelbesat
handske

- På grund af en hveps ændrede Larrys liv sig dramatisk

Tegning: Preben Pedersen, Idé: Thomas Winther

UNDERVÆRK

Af Mikkel Starup

Mikkel Starup (f. 1966) er forfatter af 4 romaner og 2 fagbøger, der alle belyser religion og rituel praksis. Hertil kommer Lovbogen (2012) om det ideelle samfund og Elverkongen Freyr (2019) om den nordiske gud og hans dyrkelse på Stevns, der også blev til en spillefilm med Henrik Jandorf fra det kgl. Teater som Elverkongen. Starup underviser i den religiøse, praktiske side af nordisk mytologi igennem en række seminarer, hvilket udmunder i en bog om rituel magi senere i år. Hans seneste udgivelse er romanen Det Første (2022) om civilisationens undergang og nyskabelse, hvilket man alt sammen kan læse mere om på mikkelstarup.dk.

BENENE kendte vejen uden at Vincent behøvede at tænke over sine skridt. Fra sengen gik de ud på badeværelset, bøjede overkroppen ned til kummen og gik de hen til vasken, hvorefter de fortsatte ud i køkkenet og hen foran elkogeren.

Så snart vandet spruttede ud af det utætte låg, der led under manglende afkalkning, og varmen havde frigivet den grønne thes aromaer fra theposen, fandt de barstolen foran den høje vindueskarm, der bag panoramavinduets glas ikke afslørede meget andet end storbyens grå forfald, dampe fra pizzeriaets udluftningskanal blandet med larmen fra en af de mange asfalterede årer, der fængslede husene i firkantede blokke for at lede de mange sultne fartøjer rundt, uden at de egentlig kom nogen steder.

Vincents morgenhjerne havde glemt at tage posen op rettidigt, og en svag bitterhed lagde sig i mundens smagsløg, og vækkede hans lede ved hverdagen og dens levende død. Rutinerne havde overtaget eventyrlysten, forpligtelserne drømmene og fornuften havde for længe siden erstattet hans drifter. Han var en af mange, da mange lignede ham, hans interesser interesserede de fleste, og hans tanker tog de samme baner som de mange biler ude på omfartsvejen. Asfalten var lagt og blev ikke brudt op igen, gelænderet rettede skridtene ind, og moralen var blevet til en velkommen ensretning af hans tanker. Han var led ved det hele samtidig med, at det var en tryk og blød pude under hovedet, så det ikke skulle bruge energi eller vilje på at tænke egne veje; så modvinden ikke skulle slå ham i ansigtet, som hård regn.

Han stillede koppen med resten af den bitre the på køkkenbordet, men beholdt leden som benene rejste sig vanligt efter en tankes ordre og gik ind på kontoret. Han satte sig med et bump på kontorstolen, så hans korte og ellers velredte brune hår hoppede en gang, som var det en toupe, og atter i ro lod han fingrene i sin venstre hånd rede det brede skæg, mest af alt for at trække dagens opstart ud.

Han udskød et presserende opkald på mobilen til en mulig samarbejdspartner, som det så korrekt hed, da Samuel kom ind – som sædvanligt uden at banke på.

“Kører det?”

Vincent ignorerede hans forsøg på at lyde motiveret og fortsatte med at kigge på sin to-do-liste. Samuel slugte afvisningen uden at fortrække en mine og satte sig overfor Vincent på hans identiske kontorstol.

“Hvad er dagens program?” prøvede han mere praktisk og lænede sig frem mod bordkanten for at se computerens optænding på den brede skærm.

“Salg og reklame, som du vel ved.”

“Det er vel først reklame, og så salg?” prøvede han med et dumt smil, der lagde sig et godt stykke oppe på de glatbarberede kinder, og fortsatte, da Vincent ikke overraskende ikke svarede. “Jamen, så har vi jo nok at se til.”

Vincent fandt et nummer under kontakter og vendte sig væk fra bordet, ud mod parkeringspladsen i gården, hvor der altid var en lind trafik af biler, der mente at de kunne parkere derinde, indtil føreren fandt, at alle pladserne havde nummerplade-reservering. Så kantede de sig

ud igen, mens Vincent fulgte dem med øjnene som meditation, mens han hvilede sine tanker under samtalen og fik det nødvendige overblik til at sige det rette.

Et salg var hjemme. Samuel klappede på værste amerikansk vis, og Vincent ignorerede ham efter sædvane. På nettet søgte han efter produktrelaterede partnere for at udvide den lille virksomheds kundekreds, men faldt over en popup-reklame med en ung skønhed, der ifølge teksten boede ikke mere end 500 meter fra ham, og som tilbød gratis sex *'helt uden forpligtelser'*. Han trykkede den væk og den efterfølgende hjemmeside som clickbaiten havde vækket, og fandt flere potentielle kunder, som han gemte på sin liste over links.

Så rejste han sig og gik ud mod køkkenet for at lave noget kaffe, der kunne fjerne den bitre smag, der stadig hang i hans mund, men på dørtærsklen hørte han en lyd fra kælderen. Først var det et dybt dunk, og Vincent var lige ved at ignorere det, da der kom endnu et, denne gang lidt højere og lidt tættere på ham.

Han kiggede ned på gulvet, som om det skulle afsløre noget, og bagefter hen på Samuel, der var opslugt af nogle ligegyldige videoer fra YouTube.

Forsigtigt tog han endnu et skridt ud mod køkkenet hen over tærsklen, men dumpene fulgte efter ham, som om de var ekkoer af hans egne skridt. Samuel reagerede stadigvæk ikke, og Vincent trampede i gulvet bare for at se, hvad der skete. Samuel pausede sin video og vendte sig spørgende rundt, men da Vincent stod og kiggede ned mod gulvbrædderne, vendte han tilbage til tidsfordrivet.

Forsinket kom der et svar fra nede under gulvet, men Vincent gik ud og satte vand over så kedlen overdøvede eventuelt flere lyde. Det gav ingen mening; kontoret lå i stuen, og nedenunder havde de lager i kælderen – der var ingen mennesker dernede.

Da kaffen var færdig, og han gik tilbage mod kontoret, kunne han ikke lade være med at se ud mod entréen og mod den hvidmalede dør, der førte ind under trappen op til førstesalen. Hans ben stoppede uden at han havde givet dem ordre til det, og han drak noget af kaffen, der var for varm, for at tvinge sin opmærksomhed væk fra døren og især fra den nøgle der hang på væggen ved siden af.

“Hvad er der galt?” spurgte Samuel, der var gået hen lige ved hans side, så Vincent fik et chok og spildte noget kaffe på gulvet.

“For helvede, Samuel! Er det med vilje, at du sniger dig ind op mig?”

“Nej, selvfølgelig ikke. Du ved jo, at jeg er her hele tiden.”

“Jo, men sgu da ikke så du ånder mig i nakken!”

“Hvor skal jeg så ånde hen?”

Vincent var dog glad for hans snigangreb, så han kunne slippe nøglen, døren og dét bag.

Samuel var tilbage ved bordet, men Vincent nåede ikke længere end til tærsklen igen, før lyden var tilbage som en uvelkommen skygge.

Vincent sukkede og gned den fri hånd hen over skægget om munden og op igennem håret, der ellers igen lå pænt til den ene side og gav ham et udseende af noget mo-

derne og noget konservativt. Så drak han atter af den sorte opvækker og stillede koppen på spisebordet ved siden af døren ud til køkkenet. Benene kendte også denne vej, men de gik ikke før en bestemt ordre sendte dem af sted; en ordre der ofte var svær at give. Straks stod Samuel der igen.

“Hvor skal du hen, Vincent?”

“Er du bekymret?”

“Helt ærligt, ja. Jeg hørte godt lyden, og jeg hørte også dine tanker. Du ved jo godt, hvad der sker, når du går derned, ikke?”

Vincent vendte sig bestemt om mod Samuel.

“Ja, det ved jeg godt. Jeg forlader dig, og det kan du ikke lide. Men du ved jo også godt, at det kun er for en tid.”

“Er det? Måske, indtil det griber dig, og du ikke kommer op igen.”

“Jeg bliver nødt til at komme op igen; det ved du vel?”

Nu var det Samuels tur til at ignorere Vincent, men kun som et våben for at give ham dårlig samvittighed. Og da Vincent gik ud mod entréen vendte Samuel alligevel om og fulgte ham derud.

“Hvad med salget og reklamen?”

“Jeg troede, at det var omvendt?”

“Arh, du er ... du har rystet min ro.”

“Ja, netop,” grinede Vincent, nu endnu mere opsat på sit forehavende. Han gik helt hen til døren og tog nøglen.

“Vincent ... jeg beder dig. Gå ikke derned ... gå IKKE derned!”

Han kiggede tilbage på Samuel; ikke med mistro eller foragt, ikke i irritation eller medlidenhed. Han så på ham,

som kiggede han ind i et spejl, og besluttede sig for at kigge væk og slippe sin forfængelighed.

Vincent satte beslutsomt nøglen i låsen, drejede og trak den gamle trædør ud af sit greb i karmen, som en sko der blev taget af en fod. Mørket blev fortrængt længere ned af trapperne mod højre, mens lyset fra gangen afslørede et indrammet billede af ham selv som yngre på væggen overfor. Han stod et øjeblik, både for at nyde stilheden i Samuels fravær, og for at lukke minder ind fra tiden da han var nysgerrig og modig.

Som en velkendt duft der fører næsen uden fornuften som vedhæng, som en båd der driver ned ad åen uden en åre i vandet, trukket af strømmen, trådte han ind mod billedet og så sig selv i øjnene. Han fik en klump i halsen, men lyden nede fra kælderens fik ham til at synke den, og da det nederste trin knagede velkendt, drejede han trods alt sit hoved nervøst til siden og ned for se, hvad kælderen gemte på.

Stilheden havde igen lagt sig, og lyset kom ikke længere ned end til at afsløre to næsten tre trappetrin. Der lugtede muggent og hengemt, og hans drift mod at gå derned var kun lige så stærk som hans angst for samme. Modsatrettede følelser kæmpede om herredømmet i hans skrøbelige sind, og han syntes ikke at have meget at skulle have sagt. Det var som om Vincent var blevet inde i stuen, og tilbage var kun de to hære fyldt af argumenter for og imod; af drifter mod og væk fra.

Som en enlig tilskuer kunne han kun overvære kampen om magten, og snart var slaget ovre. Han drejede hele

kroppen og tog et skridt ned. Noget støv hvirvlede op og lagde sig om hans knæ, som hænder der greb fat i ham og trak, og den mugne lugt blev kraftigere og gav modstanden nye kræfter. Men det var ikke nok til at standse nysgerrigheden og ungdommens genvundne mod, og han fortsatte, dog som en dødsdømt mod galgen.

Så knagede det nederste trin igen, og han stoppede helt uden kamp. Noget kom til syne dernede, men kun som en skygge blandt skygger, som en fortætning af mørket, der stadig drev som var det et dødt hav. Vincent blev stående, gjort modig af sin drift og måske frosset af sin angst, men herefter blev der stille igen, og det eneste han kunne høre var den trofaste pumpe i hans brystkasse, der slog alt for hurtigt og sendte blod op igennem halspulsåren, som en gejser der rejste sig og siden faldt.

Han følte en svimmelhed, og uden videre overvejelser tog han endnu et skridt ned mod sin skæbne, hvis udfald han kun kunne gisne om. Tilstedeværelsen dernede tog endnu et skridt, men jo længere ned han kom, des mørkere blev der, og han var nu så godt som blind.

Noget nærmede sig hans langsomme nedstigning, men ikke i samme tempo. Det var nået til det fjerde trin opad, mens han var nået halvvejs, måske otte skridt ned. Mørket littede som en natlige tåge, og under dets tunge klæder kunne han nu ane konturerne; rækværket hans højre hånd krammede, de skrå trætrin fyldt af huller fra borebiller og foran ham – omridset af en kvinde.

Hans puls var på ingen måde faldet, og hans vejrtrækning forsøgte at følge med, og det hjalp ikke at han kunne se mere og mere af kvinden.

Hun var nøgen. Hendes lysende øjne kiggede op på ham, men hovedet vendte kun svagt opad, hvilket fik blikket til at se diabolisk ud. Hun havde ikke rigtigt noget distinkt ansigtsudtryk der trådte igennem mørkeklæderne, men hendes udstråling var som fra en nedsmeltning i en atomreaktor.

Små svedperler trillede ned over hende mørke hud; nogle rundt om brysterne, mens andre fandt hendes erigerede brystvorter, hvor de samlede sig til store dråber, der dryppede ned på hendes mave. De blandede sig med støvet fra kælderen, der havde lagt sig som strøet mel på nybagt brød, og hun lignede på den vis et barn, der havde været ude at lege i haven og var mere eller mindre blevet en del af den.

Hendes venstre hånd greb om rækværket, som tog hun om hans arm, og skubbede sig langsomt opad mod Vincents, der var frosset, som sad han på sit første stævnemøde i biografen uden at kunne lægge sin arm om pigen. Hun nåede op til ham, og hendes hånd gled op på hans og omklamrede sig varm i et fast greb. Det var ikke et overgreb, men dominans.

Helt automatisk trak han sig tilbage, men hendes greb slap ikke, og hun fulgte med som var hun klæbet fast. Sådan trådte de tilbage op ad trappen, og Vincent drejede bange sit hoved og kiggede op mod åbning.

“Samuel!” kaldte han hæst som et sovende barn kalder på sin mor, og straks stod han deroppe, dog uden at sige noget.

Kvinden stoppede, men hendes åndedrag tog nu fart så hendes bryster bevægede sig indsmigrende ud fra og tilbage mod blæsebælgen, der gav ilt til hendes blod. Hun var ikke forpustet, men hengiven.

“Samuel,” prøvede Vincent igen, men denne gang endnu svagere, og Samuel kunne ikke svare ham for pludselig virkede han så fjern. Både indgangen foroven og kælderen for neden trak væk fra midtertrinene på trappen, og hans vejvalg syntes nu uoverskueligt.

Så talte hun. Ordene svævede ud mellem læberne som vers af kærlighedssange.

“Tag det sidste skridt, Vincent. Kælderen er ikke fuld af rædsler – husker du ikke?”

“Husker ... kæ-kælderen...,” stammede han.

“Rutinerne der har overtaget hverdagen ... husker du? Forpligtelser i stedet for drømme ... kommer det tilbage til dig? Fornuft i stedet for ... mig...”

Hun smilede, ikke af lyst eller begær, men venligt, kærligt, forstående.

“Kom op til mig,” kom det svagt fra Samuel, “her er trygt og godt. Hvad er der galt med rutiner og forpligtelser; de giver os ... ro og ... et sted. Og fornuften leder os igennem livet, leder os den rette og anstændige vej. Kom op igen. Jeg er oppe, hun er nede, du ved – oppe er godt, nede er ondt.”

Kvinden trådte et trin op mod Vincent, uden at han gik baglæns og hendes øjne var nu ud for hans hage.

“Det er altid dét de siger. Og de siger det ikke for din skyld; de siger det for deres egen. De turde ikke, og derfor må du heller ikke. De taler altid om det gode og det onde, men det kender ikke forskel. De er blot selvretfærdige. Din stue og min kælder må ikke skilles ad – vi skal begge være der – for hinanden.”

Han begyndte at ryste. Han var både usikker og nervøs, og Samuel var der straks. Han gik beslutsomt ned ad trapperne til Vincent og tog bestemt fat i hans højre skulder, men trak kun let. Det var som om han ikke kunne trække hårdere.

“Kom med mig op igen. Du vil vel ikke ned i mørket?”

“Kom med ned til mig,” sagde kvinden med en smygende stemme, der næsten spandt, som om hun derved hentydede til noget han skulle huske.

Imellem de to stod han så, klemmt inde, hidtrukket, snart lokket, snart truet. Ingen af dem havde overtaget, begge var insisterende, og Vincent var delt i to. De fornemmede dog begge, at det var nu eller aldrig, hvis han skulle vælge, det var her og nu at slaget skulle vindes. Kvinden trak kærligt til, og Samuel rykkede faderligt i skulderen, men da Vincent ville vende sig mod ham, slap kvinden overraskende, gik et skridt tilbage, og trak hans blik med. Hun fortsatte som om hun havde opgivet ham, alt imens hun demonstrativt skød brysterne frem, så de gyngede let og indbydende som hun tog endnu et skridt tilbage, nu helt ned i fuldt mørke.

Samuel erkendte straks sit nederlag, efterhånden som Vincent trådte målrettet ned efter hende, som en dreng der følger efter sin bold ud foran en bil. Snart var Samuel væk, og der blev stille på trappen efter Vincent slap det sidste trin med sine nu overbeviste skridt. Mørket var altomfavnende, intensiteten overvældende og naturlovene udfordret.

Kvinden trak vejret så mørket foldede sig ud og sammen igen. Hendes vejtrækning virkede som en kanal for varme vinde, og Vincent havde kun forbindelse til hende når han modtog hendes insisterende luftbølger; når han åbnede sig selv og lod dem drive igennem sig, som var han et hus med åbne døre, der blev blæst igennem og luftet ud, så alle ting fik en frisk duft, som en reinkarnation, en genopstandelse.

Han famlede i mørket, men når han faldt, greb dét ham og førte ham blidt rundt i sin verden, i sine folder og ad sine veje.

Han følte sig som en blind der fik synet tilbage, som en døv der kunne høre og som et dødt menneske der atter kunne føle og leve.

Han gav sig hen til hende og slap alle sine forbehold og forventninger og faldt igennem verdenen uden at vide om noget ville stoppe hans fald, eller om det var livet i sig selv.

I ét nu flød kaffen ud på køkkengulvet med et plask.

Han vågnede med et sæt og kiggede ned på pytten. Han trak på skulderen, tog noget mere kaffe og satte sig ved bordet. Fjerne tanker overhalede ham øjeblikkeligt og han drejede på stolen og sendte sit blik ud mod gården.

Hvor var storbyen dog farverig og eksotisk. Pizzeriaets udluftning blev til en fortryllende damp, der formede sig i underfundige mønstre, og de fjerne billyde gjorde det til en symfoni af indtryk og tilstedeværelser.

Kaffens aroma voksede i hans mund, inspirerede hans tanker og varmede hans krop. Han drejede smilende tilbage til bordet og glædede sig over sit arbejde. Alle de mennesker han mødte og talte med, alle de verdner der blev flettet sammen, og alle de drømme der voksede derudaf.

Han følte en lunefuld drift brede sig i sin brystkasse, som en opdagelsesrejsende på grænsen til et fremmed land, og han følte hvordan alle dets veje lå åbne for ham, som en forelsket kvinde, der lagde sit hoved ind til hans brystkasse, og hvidskede at hun var hans.

En vind rejste sig langs hans rygsøjle og han lod den føre sig.

Han kiggede rundt i kontoret. Den lille selvoptagede skygge var væk, men han ville nok komme tilbage på et tidspunkt, og så ville Vincent, når Samuel begyndte at bestemme for meget, gå ned i kælderen – igen.

FARVEL TIL HIMMELSKIBET OG FANTASTIK

Af Lars Ahn Pedersen

Jeg vil huske sommeren 2007 for følgende tre begivenheder:

1. Jeg blev onkel for første gang.
2. En historisk våd Roskilde Festival.
3. Udgivelsen af *Himmelskibet* nr. 14.

Jeg kan oplyse, at *Himmelskibet* nr. 14 blandt andet indeholdt en reportage fra Finncon, en artikel med overskriften “Problemet med dansk science fiction”, anmeldelser af film som *Transformers*, *Sunshine* og *The Host*, Fred Saberhagens nekrolog og en novelle med titlen “Fru Jensen og den nydelige mand”.

Sidstnævnte er en lille fortælling om en mors møde med en yderst høflig mand, der mener at have beviser for, at hendes søn er en vampyr. Den var også min debut som forfatter.

I dag har jeg ingen erindring om, hvad jeg følte, da jeg så min første novelle på tryk, andet end at jeg sikkert var stolt. Det var heller ikke fordi, himlen åbnede sig andre steder end over festivalpladsen i Roskilde, eller fordi jeg blev væltet omkuld af reaktioner fra begejstrede læsere. På den anden side var der heller ingen, som sagde, at jeg var

en talentløs forfatter, der aldrig burde få noget offentliggjort igen, så jeg indsendte endnu en novelle til det næste nummer af *Himmelskibet*, og minsandten om den ikke også blev trykt.

Nu havde jeg for alvor fået blod på tanden, så mit næste træk var at sende en novelle ind til Science Fiction Cirklens dengang nystartede antologiserie *Lige under overfladen*, og derefter deltog jeg i Fantastiks novellekonkurrence. Det gik hverken værre eller bedre end, at jeg kom med i antologien, som samtidig var min første bogudgivelse, og som om det ikke var nok, vandt jeg også novellekonkurrencen.

Prisoverrækkelsen fandt sted på Fantasticon 2008 og førte til, at jeg fik en invitation til Fantastiks skrivegruppe, og inden jeg fik set mig om, var jeg pludselig dybt involveret i foreningens aktiviteter. Jeg blev valgt ind i bestyrelsen, skrev anmeldelser til *Himmelskibet*, kom med i Fantasticons arrangørgruppe og var med til at starte Den Fantastiske Kultfilm Quiz i Husets Biograf, og undervejs lykkedes det mig at vinde Fantastiks novellekonkurrence en gang til.

Det gik ganske fint i en årrække, men efterhånden kunne jeg mærke, at de mange aktiviteter tog tid og energi fra det, der var den egentlige årsag til, at jeg var begyndt i Fantastik: Mit forfatterskab. Så jeg genopstillede ikke til bestyrelsen, holdt op med at bidrage til *Himmelskibet* og nøjedes med at være almindelig gæst på Fantasticon. Det eneste, jeg holdt fast i, var Kultfilm Quizzen, som stadig lever i bedste velgående, mens skrivegruppen aldrig kom i

gang igen efter corona, men inden da også havde kørt på lavt blus.

Så på sin vis fortæller historien om mit engagement i Fantastik et meget præcist billede af, hvorfor foreningen nu har nedlagt sig selv. Folk løb simpelthen tør for kræfter, og der stod ingen klar til at tage over.

Det kan sagtens være, at jeg var kommet i gang med at skrive fiktion uden Fantastik, men det er ikke sikkert, at jeg var fortsat uden opmuntringen og støtten fra *Himmelskibet* og skrivegruppen, så for det vil jeg altid være dem taknemmelig.

ZENIT OG NADIR

Af A. Silvestri

A. Silvestri er prisbelønnet forfatter, elsker det fantastiske og har fået udgivet mange bøger. I øjeblikket er han aktuell med romanen *Für Elise*, og sent på foråret udkommer novellesamlingen *Tanker om at flygte*. Han har tidligere medvirket i en stor håndfuld af *Himmelskibets* numre med både artikler og noveller. “Zenit og nadir” er skrevet specielt til *Himmelskibets* sidste nummer.

De til novellen hørende billeder af himmelskibe er lavet med Dream.AI. Prompten var “a tethered skyship”, og fra øverste venstre hjørne er det filtrene Dark Fantasy, Realistic v2, Arcane og Melancholic, der er blevet anvendt.

DET HAVDE hængt der så længe, himmelskibet, at jeg til sidst ikke længere så det, men så forbi det. Det var forandringen i det velkendte, der atter fik mit blik til at søge horisonten. Det tog mig lidt at forstå, hvad det egentlig var, der skete, for himmelskibet var ikke væk. Hurtigt blev det bare mindre, indtil det ikke var stort andet end en prik, der i dagtimerne hang stik nord og i aftentimerne lyste som en lanternesol. For hver dag steg det højere, og inden længe ville himmelskibet klynge sig til stratosfæren, alt for langt borte til det nøgne øjes granskning.

Jeg iagttog ofte dets himmelfærd fra min altan, enten i skumringen hvor jeg iført min røde silkekimono, med en filterløs Pall Mall mellem venstre hånds pege-og langfinger og et ballonglas soma i højre hånd, lod døgnets sidste timer binde en knude, eller meget tidligt, når jeg gjorde min morgengymnastik i takt med at bronzegyldne Skinfakse indtog skyernes domæne. Det var fredfyldte stunder, som jeg af og til delte med mine hunde Blood og Dogmeat, når de ellers eksisterede. Der var ekstraordinært ved at betragte noget blive mindre. At dag for dag skulle anstrenge sit blik lidt mere for at se det samme, og så alligevel måtte erkende, at det samme forandrede sig. Snart var himmelskibet blot et knivstik i firmamentets kuppel, et sølvglimt i en flyvefisks skæl. Det var en prik, jeg betragtede, og fordi så lidt ikke tilfredsstillede mig, gik jeg på opdagelse i erindringen, om det, der havde været. Dengang, da himmelskibet stadig hang som en luftens Argo tæt på husenes skorstene.

Men jeg blev skuffet. I min hukommelse var der i

stedet for himmelskibet blot et stort hul. Et hvidt ingenting, som havde nogen flænset en luns ud af en tegneseries paneler. Alt omkring det punkt hvor himmelskibet skulle være. Himlens blå, som malet af en poolrobot, huskede jeg, og både farven og himlen var intakt rundt om hullet. Under ødelæggelsen lå børnehjemmets dystre villa, hvor der foran stod en otte-cylindret veteranbil og ventede, og grundens muterede planter i humanoid form stod med tilbage-lænedes stammer og barksatte ansigtsudtryk, der nu kun betragtede det, der ikke var. Alle disse billeder stod skarpe, alt var hvor det skulle være. Undtagen himmelskibet selv, der var styrtet ned i nulrummets krater.

Skete min opdagelse af det hvide hul en morgen eller en aften? Jeg er ikke sikker. Der lugtede umiskendeligt af Silk Cut, en blidhed af en cigaret, og fra gaden kunne jeg høre en bilradio bræge Figrin D'ans nyeste hit. En lyd fik mig til at kigge op. En Jellicle-killing og en flagerkat var på vej mod skorstenen, hvor der i forvejen var forsamlet en kreds af listepoter. Jeg hørte dem ofte om natten, hvor de enten miavede eller drømte historier. Stod der en nymåne eller en regnbue over deres hemmelighedsfulde palaver? Måske er det også lige meget, hvornår jeg opdagede hullet. Væk var himmelskibet i hvert fald.

Det rystede mig. Både at det nu var så langt væk, og at jeg ikke længere kunne huske dets præcise udseende. Jeg trak mig indenfor, og gik gennem soveværelset, hvor sengen bugnede af ekstra madrasser og halvt optrevlede tæpper. Jeg havde længe overvejet at udskifte plakaterne på væggene; den af en brølende tordenøgle og den af en

marmorlabyrint hvor trapperne var flankerede af statuer og statuerne af flere statuer, men nu så jeg dem slet ikke. Jeg havde retning mod biblioteket, fordi jeg vidste, at her havde jeg en bog med et billede af himmelskibet i. Kunne jeg bare se det, ville min hukommelse fylde hullet ud.

Jeg huskede billedet som et dobbeltopslag midtvejs i en antediluviansk foliant, hvis natur jeg ellers ikke var sikker på, og jeg fandt hurtigt bogen nederst i en bunke på mit skrivebord. Jeg fejede en stabel bøger til side, og monolitter, hjulkapsler og papirtigre faldt tøvende til jorden. Så bar jeg den gamle bog over til det store bord i midten, hvor blyfigurer og terninger måtte bøje nakken under dens tyngde, og slog op. Jeg havde haft ret. Der var himmelskibet.

Var det et kobberstik eller et træsnit? Jeg var ikke sikker, men det så gammelt ud. Skibet hang i himlen. Skroget bestod af millioner af sammenvævede fingernegle og hovedhår, årer større end heste stak ud af huller i siden og sejlet var prydet med dødningehoveder og korslagte knogler fra tusind forskellige monstre. Det hang mod en begsort himmel beklædt med takkede lyn, fuldmånen et væskende øje hvis sygelige blik forvandlede alting det ramte. Hårene rejste sig på mine arme, og jeg gøs, selvom jeg langt fra var færdig med at aflure motivet dets hemmeligheder. Himmelskibets navn, *De Vliegende Hollander*, stod med krøllede bogstaver nær bovsprydet og under galionsfigurens havfrue med de blå øjne og den syngende mund bredte et landskab sig ud. Flænsede bjerge rakte op mod skibets ror, smalle bjergpas skar sig ind i klippen og fra dem spredte et

virvar af stier sig ud. På en af vejene kæmpede en enlig skikkelse sig frem, på en anden et par, et tredje viste en mineindgang, hvis åbning var prydet af et lig stillet til skue, men jeg kunne ikke se længe på de utallige veksler, for mit blik blev stjålet af slottet i midten af billedet. Det var på en og samme tid et middelalderligt bygningsværk, et barokt kastel, en victoriansk herregård og en uendelig tesserakt af værelser. Dets mure var smittet af vedbend og omkring dets port kravlede piletræerne frem som ivrige fingre. En snoet vej med en løbsk karet ledte op til indgangen, og jeg så at kunstneren på snedigste vis havde gjort netop den rute til en skitse over steder, han måske havde besøgt. Vejen var fyldt med prikker, ved dem bynavne. Jeg læste Twin Peaks, Moln, Derry, Gillsby, Vesterbæk og ved vejens begyndelse og havets bred, Innsmouth. Nær den bølgede et dige i mulm og på det stod skikkelser med skinnende våben og en hel spøgelseshær i rad som skakbrikker. I havnen lå der andre skibe, men de var ikke himmelskibet, og i oceanet, hvor hvalerne færgede deres vældige sjæle afsted, dansede tentakler og malstrømme, glasagtige monstre, hajer med tænder som tinder og midt i det hele et blegget fyrtårn i tåge, der brølede ad himlen.

Jeg havde fundet himmelskibet, men der var et problem.

Det var ikke sådan jeg huskede det.

Det var en mærkelig følelse. Hvordan kunne jeg vide, at det ikke var mit himmelskib, når der i min hukommelse kun herskede tomhed? Var det fordi, at også tomhed har geografisk udstrækning med en form for grænser? Berørt

af det mørke stik, klappede jeg bogen i, og kiggede ud ad vinduet. Der sejlede en bolsjestrøbet ballon adstadigt forbi, men straks glødende dens blå flamme for at vinde højde. Havde ballonskipperen ikke tænkt hurtigt, var kurven med de tre mænd blevet torpederet af en turkis Ford Anglia, der næsten var væk inden jeg opfangede, at den havde været der. Jeg trommede en rytme mod bordet, og traf en beslutning. Hvis jeg ikke selv kunne huske, hvordan himmelskibet så ud og når jeg ikke havde andre billeder af det, måtte jeg søge hjælp andetsteds.

Snart stod jeg med telefonen i hånden. Jeg havde ringet til min ældste ven, Cassandra, hvis hår var som kobber og øjne som troldspejle. Hun gjorde en dyd ud af altid kun at bære ét smykke; en halskæde, en fingerring, en næsestik. Gik hun i grønt, var det med en ring på venstre hånd, der syntes at gløde af en smaragd ild. Bar hun rødt, holdt hun enden af sit tørklæde fæstnet til brystet med en nål, der forestillede en sladredrossel. Hendes blå dragter var akkompagneret af en tynd læderhalskæde, hvis vedhæng var skallen fra en nautil. Hun af alle måtte kunne huske, hvordan himmelskibet så ud. Først ved tiende ring svarede hun.

Jeg fortalte hende om dobbelttopslaget og om prikken på himlen, der blev mindre og mindre. Hun smaskede og tændte sin Belgique-pibe, hun altid røg på, når hun fortalte historier. Jeg brugte pausen til at finde en blok og blyant, så jeg kunne nedskrive det hele. Da jeg atter så op fra mine noter, var det blevet skumring og Cassandra var ikke længere i røret. Mit øre brændte af timers tale. Blokken var

næsten fyldt ud. Jeg skænkede mig en Victory Gin, varmede en Mooby Muffin i mikroovnen og trak mig ud under stjernehimlen, hvor. Mit blik søgte himmelskibet og jeg fandt det, en glimmersplint i den skælvende Atlas' øje. Med munden fuld begyndte jeg at læse.

Hun huskede himmelskibet som et mangefarvet glasvindue eller måske et levende slør af ædelstene. De forskellige nuancer var det ene øjeblik deres egen kulør, men tilsammen dannede de et hvidt lys, der lod motivet ses som kunstneren havde ønsket det. På et akvamarinfarvet hav, eller måske var det en himmel, eller måske en evig spejling, flød et træskib med rigning og sejl og master. Agterlanternen var en lygtepæl beklædt med rimfrost, toplanternen en fakkel i en udstrakt krigerhånd og i udkigstønden brændte en gral med et ujordisk lys. Omkring det flokkedes hviskende ravne, ildsprudlende drager og i en stråle fra en af de utallige sole hang et kattesmil. Skibets navn var Lookfar og dækket var en vrimmel af ansigter fra et utal af væsner, nogle af dem menneskelige, andre med spidse ører, flade næser, drømmende øjne og munde fulde af sang og forbandelser. De dansede med og åd hinanden, de kæmpede med sværd og økser og magi, der sprang fra hvidskæggede mænds læber og volve med bankende verdenshjerter. Jætter knurrede Ragnarok og drenge trak sværd af sten for at blive den eneste. I stedet for et rør, havde skibet en harpe eller en væv, et instrument med strenge og mellem dem gled ringånder og lampeånder. Under skibet, under havet eller himlen, lå en skygge og kiggede man nærmere efter, begyndte man at se omridset af

en skildpadde større end alt andet, der eksisterede. Skibet var fortøjet til en alenlang mole af gyldenrødt træ, der endte i en blanding af en by og bygningsværker. På en plads stod en trone gjort af tusind klinger, og over den hang et sværd i et hestehår. Sarte alabastsøjlegange fyldte luften med ekko af fodtrin, overmodige tårne forsøgte at nå forbi skyerne og længere endnu, og flere steder syntes paladser og templer at trække vejret, som var de også levende. På stranden lå et menneske i kæmpestørrelse, der havde tiltrukket menneskemyrer, men om de forsøgte at hjælpe eller skære sig en souvenir af kroppen, var umuligt at se. I vildnisset og skovene, der svøbte stedet i en krave, dansede satyrer og saprophytter migrerede fra de trygge bladhang til verden bag dem, der var kløvet i to som af et apokalyptisk jordskælv. Alt var fred og alt var strid, som foroven således også forneden.

Mens jeg læste, nikkede jeg af og til, men rystede også på hovedet.

For det var ikke helt sådan, at jeg huskede himmelskibet. En svag hovedpine havde sneget sig i på mig, mens jeg læste, og jeg gned mine tindinger. Cassandra løj ikke, så hendes beskrivelse måtte være rigtig, i hvert fald for hende. I køkkenet smed jeg en håndfuld snekrystaller i et glas, hældte MacCutcheon over og gik tilbage til stuen. Det var blevet koldt og natten var fyldt med tusind øjne. Jeg hørte gargoilerne strække vingerne på kirkens fæstning og tordenfuglens fjerne brummen. Det ville regne i nat. Jeg trak døren til og drak ud. I morgen måtte jeg tage ind til midten af byen, hvor de kun viste virkelige ting frem, og

der se, om jeg kunne finde ud af, hvordan himmelskibet egentlig så ud.

Ved morgengry var jeg klar og jeg fandt som altid Catbus ved stoppestedet. Den førte mig gennem byens irgange mod centrum, og undervejs passerede vi Evighedshaven, hvor statuer skød frem som blomster. Der var millioner, nej milliarder af dem, og jeg genkendte langt fra alle, men dog nogen. En jernkæmpe med projektørøjne og underbid, en far og en datter i overlevelsestøj, en snigmorder i sort på en sokkel af onyks, en gruppe børn på cykler. Evighedshaven var det sidste vartegn, der virkelig tilhørte min del af byen, og da jeg stod af bussen, havde den ingen pels længere.

Jeg søgte i boghandlerne og på bibliotekerne, men førstnævnte steder var der intet om himmelskibe og de decimerede bogsamlinger gav kun få og spredte informationer. Ubevidst søgte jeg i cirkler, indtil jeg befandt mig i industri kvarter ikke langt fra et busstoppested. Et særligt fabriksområde tiltrak mig og jeg passerede flere samleband. Et spydede en uendelig løkke af grøn kode ud i luften, et andet replikanter med hvidt skum om munden og verden i deres øjne. Jeg lod dem være, for en særlig bygning havde fanget min opmærksomhed. Den var en terning med en dør i bunden, og hverken vagter eller gådeivrige sfinkser stoppede mig, da jeg trådte ind. Indefra lignede den enhver anden fabriksshal, men den var tom, på nær et lille bord der stod ved den ene ende. På bordet stod et lysbilledapparat. Ved knappen lå en seddel, og på den stod skrevet i Courier "Tænd mig".

Knap havde jeg rørt maskinen, før den med en summen blev vakt til live og skød lys op på endevæggen. Det første lysbillede fyldte det hele. 1701 stod der. Så fulgte 1138. 451. Maskinen klaprede hurtigere og hurtigere, og mens jeg så til, forvandlede den sig til en nynnende film-fremviser. Nye tal skød op. 88. 42. Så dukkede et billede op, tre sole i vanvittigt omløb, to stirrende øjne i et hårdt ansigt, én robot i et paradoks. Derefter universets sorte spejl, og ud af det dæmrede et himmelskib sig. Det havde fire hjul, vinger på ryggen og øverst, over kabinen, en mærkværdig type propel. Skroget var formet som en zepeliner og i det spændte metal stod skibets navn præget. *Excelsior*. Det var på vej gennem æteren, mod den røde planet, hvis kanaler spredte sig i geometriske figurer. I glimt glødede planetens overflade af raketaffyringer, og i det yderste af billedet kunne et andet himmelskib, der havde retning mod Jorden. Jeg fulgte efter det. Det hvinede i fremviseren og nu var farverne klarere og lyd tonede frem. Himmelskibets næse rørte atmosfæren og det var slet ikke den jord, jeg troede jeg kendte, men en anden og en tredje og en tiende planet. Et sted var der kun is og brølen fra døende ridedyr. Et andet sted skjulte ørkensandet uendelig rigdom. Et tredje sted smeltede rød og blå sammen i kærlighed. Et fjerde planet husede et levende ocean. Jeg oplevede udgaver af Jorden, med talende abeansigter og støvets børn og hvinende dampcomputere. Billedet blev skarpere endnu. Nu så jeg en edderkop bide igennem hud og paniske øjne holdt åbne af tænger. Et himmelskib hvirvlede afsted og jeg fulgte dets hydrogenspor, der ledte mod Jupiters

eget solsystem af verdener. Vi drev gennem altet til lyden af fem toner på en skala, og rørte ved Orions skuldre østen for Månens varulveansigt og vesten for Solens astrofage. Andre sanseorganer end øjne studerede mig, læste mine tanker, indespærrede mig i en hjernehal, ønskede min krop og de nye følelser fik mig til at opdage, at apparatet havde ændret sig endnu en gang. Nu stod jeg midt i det hele. Rummet forvandlede sig til tiden, og vi flød først frem, så tilbage. Det var en bevægelse gennem det temporale og det spatielle, en færd, der først ville standse når galakserne selv tav. Jeg følte mig lillebitte indtil jeg atter så dagens lys og *Excelsior*.

Men jeg troede ikke på det. Jeg drejede om på hælen og lysbilledapparatets efterkommer slap taget i mig. Ingen af de skibe, der alle på hver deres måde havde været *Excelsior*, var mit himmelskib. Det passede ikke ind i den form Intetheden havde revet i mine minder. Jeg sukkede opgivende. Hvad skulle jeg nu gøre?

Svaret kom kriblende som et ungeheuren Ungeziefer. Det var så åbenlyst. Hvorfor havde jeg jaget de forskellige billeder af himmelskibet, når det ægte hang højt oppe, og det eneste, det krævede af mig, var at vende en kikkerts okular mod den fjerne plet, og få syn for sagen? Jeg løb fra fabrikshallen; det var atter blevet nat, med syvmileskridt, ænsede ikke engang busstoppene eller de mange taxier, der let kunne have kørt mig hjem.

Til lyden af mine støvler ændrede bygningerne karakter, fra beton og køkkenvaske til Bates Motel, Det Nye Babelstårn og Gormenghast. Jeg snoede mig ned ad boblende

smøger og satte kun farten op, da jeg nåede til en korsvej. Snart kunne jeg låse mig ind, jeg tog trappen i store spring og buldrede ind i min lejlighed. Mine tre katte, Jonesy, Salem og Gummitch kiggede uinteresserede på mig, lagde hovederne på hinandens rygge, og forvandlede sig tilbage til mine hunde, som de ofte gjorde. Da transformationen var tilendebragt, stod jeg i mit arbejdsværelse.

En række teleskoper gnubbede skuldre ved vinduet. Jeg greb det første og bedste, oksede ud på min altan og drejede kikkertens munding mod den fjerne lysplet på horisonten. En pludselig tvivl greb mig. Var jeg bange for at kigge, og endnu en gang opdage, at det ikke var mit himmelskib, jeg så? Eller var jeg angst for at det åbenlyse, jeg ikke havde tænkt på før nu, ville ende i ingenting og derfor efterlade mig uden flere muligheder? Jeg tog et skridt tilbage, fik ild på en Sotoxi og lagde albuerne på altanens rækværk. Byen spredte sig ud under mig. En fårekylning sang fra en bænk, begge delvist gemt bag en spontan regn af valmueblade. En krølhåret fægtemester med et vildt blik i øjnene hilste mig fra gaden, og en blå telefonboks opstod ud af ingenting. Der var så meget at opleve, og alligevel ville jeg helst stadig finde himmelskibet. Jeg knipsede skoddet til side, talte til tre og satte øjet for teleskopet. Øjeblikkeligt tonede det yndefulde himmelskib frem.

Det var en gylden babelfisk med dampdrevne finner. Et periskop glimtede af juveler, ansigter kæmpede om pladsen ved køjerne. En dampsky hang omkring skibet, og i den boltrede feer og himmelbisoner sig. Det var et smukt syn, men det var ikke mit himmelskib. Hvor var mit him-

melskib? I frustration daskede jeg til teleskopet, og da opdagede jeg, at det slet ikke var et teleskop. For mine øjne omdigtede himmelskibet sig. Det blev til et aerodynamisk fuldendt kunstværk, med fortryllede sejl og futuristiske jetturbiner, der hang under bugen. Skroget var af lysebrunt træ og i årringenes mønstre så jeg svingende penduler og umådelige eventyr udfolde sig. Det var et herligt fartøj, men det var ikke mit. Det jeg havde troet var et teleskop var i virkeligheden et kalejdoskop, og jeg drejede på linsen som en vanvittig. Millioner af skibe sprang frem. Jeg kendte ingen af dem og alligevel kendte jeg dem alle sammen. Og så skete det. I den sidste forvandling dukkede mit himmelskib frem. Jeg sank en klump. Der var det. Noget særligt. Noget stort. Intetheden i min erindring blev fyldt ud. Der var det. Det var derfor, ingen af de andre himmelskibe havde været mine. De var andres eller de var allerede færdige. Mit var stadig i gang med at blive bygget. Jeg kiggede og blev ved med at kigge. Fra himmelskibets bug løb en skinnende tråd, der endte et sted ved jorden. Det måtte være fortøjningen. I al den tid, hvor himmelskibet var steget op gennem atmosfærerne, havde det alligevel holdt jordforbindelse.

For anden gang den nat løb jeg, og imens jeg løb kiggede jeg op. Himlen var fuld af himmelskibe i alle afskygninger, fra Theseus' skib til urværksdrevne ubåde. Hvert andet øjeblik falmede et skib og gjorde plads til et nyt, det var en puls, et skaberværk at blomstrende zeitgeist og grænseløse myter, der fyldte hele den mørke halvkugle og jeg vidste, bare vidste, at skibene fortsatte på den anden

side af kloden. De gik fra nadir til zenit. De omkransede alting. Først da jeg var lige ved at snuble over en sort notesbog, stjal jeg mit blik tilbage fra den fantastiske flåde og fortsatte frem.

Jeg zigzaggede gennem en borgerkrig og et orkangreb, sprang buk over en cyklon og lavede en kamehameha på Grendel, trippede på tæerne på tværs af kælderrum og lavede rullefald på randen af R'lyeh og så var jeg der, ved min barndoms børnehjem, hvor jeg første gang havde set himmelskibet. Jeg søgte om i haven, og der var ankeret. Det var begravet så dybt, at det aldrig ville kunne rives ud og fra det løb et tyktyndt reb hele vejen op i natten. Det var en silketråd tusind gange spundet og det var morild fanget i smidigt glasrør og det var en sød, så sød, streng af karamel og det var ektoplasma der drev af sjæle og det var gnistrende lyslederkabler og lige meget hvad det var, pulserede det af et indre lys, der i stød sendte ord herfra og op til himmelskibet.

Jeg lagde mig på den dugvåde græsplæne, tog hænderne om bag hovedet og så.

Universet spillede sin symfoni, selv galakserne og stjernerne syntes levende. Rebets lys ledte mit blik på vej og nu skuede jeg himmelskibet uden kikkert. Jeg huskede, hvordan det havde set ud, og jeg så hvordan det så ud nu, og indså, at det var bedre at noget forvandlede sig end at det helt forsvandt.

Den tanke var min sidste, inden jeg roligt faldt i søvn.

Silver Surfer: First app. Fantastic Four # 48. Created by Jack Kirby.

(Four Color) : A printing process in which all primary colors plus black are used. Also refers to the Four Color series published by Dell.

Four Color Comics

www.fantask.dk

SURFTIME SHOP

**COMICS
SCIENCE FICTION MANGA
GAMES FANTASY**

FANTASK SKT. PEDERSSTRÆDE 18 & 35 1453 KØBENHAVN K
GAMES: 33 93 85 38 COMICS/POSTORDRE: 33 11 85 38 FAX: 33 13 85 01
E-MAIL: FANTASK@FANTASK.DK WWW.FANTASK.DK

NY FANTASTIK PÅ DANSK

Af Janus Andersen

*Nye fantastisk-udgivelser på dansk
Februar 2022 til januar 2023*

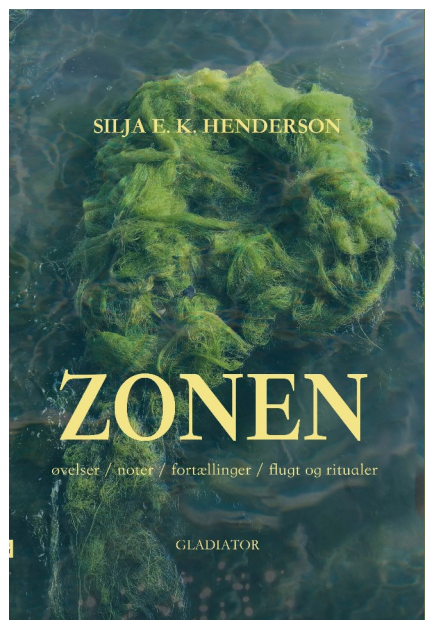
Skønlitteratur for voksne

- 1900: *et århundredes tusmørke*. 2 Feet Entertainment, 288 sider
- Andersen, Trine: *Fire fortællinger om kærlighed*. Café Monde, 193 sider
- Aburas, Lone: *Den frie verden (en first world-tragedie)*. Gyldendal, 183 sider
- Ahl, Sofie Isager: *Demeters latter*. LAE, 89 sider
- Andersen, Villads: *København, udateret*. Gyldendal, 192 sider
- Armstrong, Sheila: *At flå en fisk*. Jensen & Dalgaard, 219 sider
- Bacigalupi, Paolo: *Mika-modellen*. Science Fiction Cirklen, 259 sider
- Banwo, Ayanna Lloyd: *Dengang vi var fugle*. Gutkind, 365 sider
- Bertrand, Aloysius: *Nattens Gaspard fantasier i Rembrandts & Callots manér*. Multi-vers, 285 sider
- Blake, William: *Jerusalem gigantens Albions emanation*. Det Poetiske Bureau, 380 sider
- Bork, Claus: *Mr. Blue Sky*. BoD, 364 sider
- Bouley, Angeline: *Firekeepers datter*. Gutkind, 493 sider.
- Broder, Melissa: *I fiskens tegn*. Falco, 376 sider

- Butcher, Jim: *Heksemåne* (Dresdenfilerne, 2). Superlux, 398 sider
- Butcher, Jim: *Stormfront* (Dresdenfilerne, 1). Superlux, 340 sider
- Clark, Mathilde Walter: *Samlede historier*. Politiken, 304 sider
- Constantin, Sagar: *Håbet* (In Between-serien, 3. bind). Constantin, 408 sider
- Daugbjerg, Rasmus: *Trold*. Gutkind, 122 sider
- Dickens, Charles: *Den hjemsøgte mand og åndens tilbud*. Klim, 121 sider
- Dixon, Chuck: *Dårlige tider – hævnengle* (Dårlige tider, bind 3). mellemgaard, 293 sider
- Erdogan, Asli: *Stenbygningen*. Underskoven, 196 sider
- Erlick, Nikki: *Livstråden*. Falco, 432 sider
- *Exteria pandemifiktion*, red. Carl-Eddy Skovgaard. Science Fiction Cirklen, 421 sider
- Fjord Christensen, Mogens: *Måske bliver det bedre i morgen*. Ravnerock, 340 sider
- Frantz, Eva: *Nattens dronning*. ABC, 180 sider
- *Frygtelige fynske fortællinger, bind 2: Alt godt fra havet*. Ildanach, 273 sider
- Granström, Erik: *Vandreland* (Krøniken om den femte konfluks, 4). DreamLitt, 777 sider
- Grossman, Lev: *Magikerne* (Magikerne, 1. bind). Superlux, 542 sider
- Hanø, Valdemar: *Den ellefte Planet*. Pilgaard Publishing, 112 sider

- Hanø. Valdemar: *Sølv-hjerneskalderne*. Pilgaard Publishing, 158 sider
- Hastrup, Rasmus: *Ur en historie*. Screaming Books, 222 sider
- Haun, Christian: *Op mod solen ler vi*. Jensen & Dalgaard, 355 sider
- Heiberg, Shekufe Tadayoni: *Nødder: utopisk bio-fi*. Uro, 246 sider
- Henderson, Silja E. K.: *Zonen: øvelser, noter, fortællinger, flugt og ritualer*. Gladiator, 171 sider
- Hvid, Unna: *Den Hvide By, en Stavanger-fortælling*. Books on Demand, 49 sider
- Hvid, Unna: *Hans død er aldrig permanent, en gotisk fortælling fra Zeitz*. BoD, 80 sider
- Hvid, Unna: *Sortebogspræstens datter, en Lofoten-fortælling*. BoD, 76 sider
- Højberg, Nikolaj: *Fede svin*. Kandor, 212 sider
- Jackson, Shirley: *Lotteriet og andre noveller*. Alhambra, 343 sider
- Jacobsen, Per: *Den sidste dråbe* (Udhængt, 3). HumbleBooks, 303 sider
- Jacobsen, Per: *Dødens dal* (Udhængt, 2). HumbleBooks, 300 sider
- Jensby, Louise: *Kejserens arving* (Evighedens forbandelse, 1. del). Lindbak + Lindbak, 370 sider

- Jonasson, Jonas: *Profeten og idioten*. Modtryk, 392 sider
- Kiil, Søren: *Reload*. Brændpunkt, 361 sider
- King, Stephen: *Et eventyr*. Hr. Ferdinand, 682 sider
- Kjærgaard, Niels: *Natradio* (Apokalypse-serien, #1). EnterDarkness, 167 sider
- *Klimahistorier*. Politiken, 201 sider
- Klint, Mette: *Hex: anklagen*. Storyside, 302 sider
- Klune, T. J.: *Under den hviskende dør*. Memoris, 445 sider
- Kofod, Dennis Gade: *Power to X* (Torsdagsbarn-trilogien, 1). People's, 310 sider
- *Krige og katastrofer* (Da science fiction blev moderne, 3), red. Niels Dalgaard. Science Fiction Cirklen, 261 sider
- Kuang, R. F.: *Dragerepublikken* (Poppy war, 2). Falco, 696 sider
- Kuang, R. F.: *Opiumskrigen* (Poppy war, 1). Falco, 554 sider
- Langstrup, Steen: *SMS*. 2 Feet Entertainment, 104 sider
- Le Guin, Ursula K.: *Konens historie* (Bestiarium). Virkelig, 7 sider
- Le Guin, Ursula K.: *Newtons søvn* (Bestiarium). Virkelig, 39 sider + 1 bilag.
- Le Tellier, Hervé: *Anomalien*. Bobo, 316 sider
- Liljestrang, Jens: *Selv hvis alt forsvinder*. Lindhardt og Ringhof, 504 sider
- Lindholm, Victor Boy: *KALK*. AKT1, 112 sider
- Liu, Ken: *Papirmenageriet*. Falco, 91 sider
- Lund Christensen, Lilli: *Sælsomme fortællinger*. BoD, 409 sider

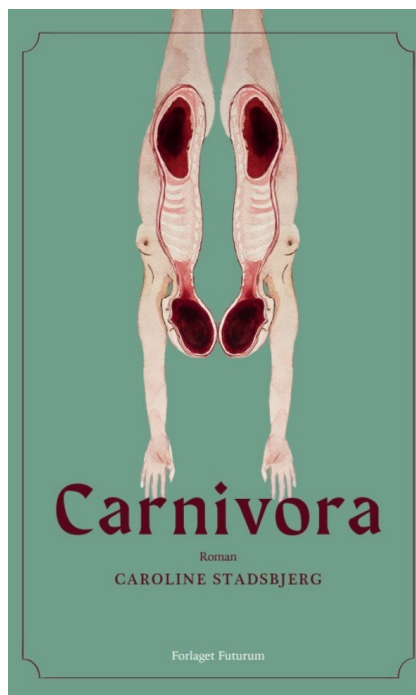
- Lundberg Claesenb, Louise: *Svanen i mørket*. Pazunski, 151 sider
- Lunde, Maja: *Den sidste af de vilde heste* (Klimakvartetten). Grønningen 1, 447 sider
- Madsen, Svend Åge: *Vortsted* (Tænkepauser, 0). Aarhus Universitetsforlag, 60 sider
- Morrison, Ewan: *Sådan overlever man alt*. Screaming Books, 327 sider
- Møller, Pelle: *Tilflytterne* (Arø-serien, 1). Gyldendal, 316 sider
- Mørkboe, Michael: *Fanget i limbo*. SMSpress, 318 sider
- Nesbø, Jo: *Rotteøen og andre fortællinger*. Modtryk, 364 sider
- Ng, Celeste: *De savnede hjerter*. Politiken, 300 sider
- Nowlan, Philip Francis: *Luftherrerne af Han*. Pilgaard Publishing, 108 sider
- Nørgaard, Jørgen Dissing: *Avle og flokken*. Antipyrine, 40 sider
- Ocampo, Silvina: *Cornelia foran spejlet*. Apuleius' Æsel, 239 sider
- Orwell, George: *Animal Farm*. Lindhardt og Ringhof, 160 sider
- Oyamada, Hiroko: *Hullet*. Grif, 115 sider
- Pilgaard, Michael: *Hårdt prøvede helte – blandt folk og fæ(hoveder)* (Hårdt prøvede helte, 1). Pilgaard Publishing, 109 sider

Svend Åge Madsen

- Poe, Edgar Allan: *Digte*. Hræsvælgr, 132 sider
- Polidori, John: *Vampyren* (Udenlandsk fugl). Escho, 99 sider
- *Pulp horror fiction*, red. Lars Grill Nielsen. Enter Darkness, 326 sider
- Pynchon, Thomas: *Tyngdens regnbue*. Tiderne Skifter, 952 sider
- Quiroga, Horacio: Fortællinger fra regnskoven. Sort Kat, 117 sider
- Ragnar Jónasson: *Byen*. Gad, 306 sider
- Reinholdt, Bo: *Silkeåen*. Escho, 165 sider
- Riel, Martin: *Pax – spillet ved verdens ende* (Fønix-gulden, bind 1). Science Fiction Cirklen, 260 sider
- Scheerbarth, Paul: *Lesabéndio, en asteroideroman*. Kosmos, 263 sider
- Rytter, Lis: *Fordømmelsen*. mellemgaard, 193 sider
- Sanderson, Brandon: *Stålhjerte* (Frontløberne, bind 1). Superlux, 403 sider
- Sapkowski, Andrzej: *Ilddåb* (Witcheren). Gyldendal, 425 sider
- Scharbau, Irene: *En sang for de levende*. Indblik, 296 sider
- Schubart, Rikke: *Kød*. Playwithfear, 136 sider
- Schubart, Rikke: *Serkets skorpioner*. Playwithfear, 291 sider
- Scliar, Moacyr: *Kentauren i haven*. Jensen & Dalgaard, 312 sider
- Sejrbo, Mette: *Vølvens æt* (Ulfhedin-sagaen, 4). Falkenborg, 554 sider

- Skands, Laurids: *Messias* (Gule roser, 5). Escho, 239 sider
- Sotakis, Dimitris: *Historien om et supermarked*. Jensen & Dalgaard, 174 sider
- Stadsbjerg, Caroline: *Carnivora*. Futurum, 228 sider
- Starup, Mikkel: *Det første*. Antenna, 562 sider
- Steenhold, Jørn Martin: *Konventet – flugten* (Konventet, 4). Saxo, 372 sider
- Steinar Bragi: *Forstyrrelsen*. Screaming Books, 342 sider
- Steinbruch, Regitze: *Fiskenes regimente*. P, 159 sider
- Stoker, Bram: *Dommerens hus*. 2 Feet Entertainment, 115 sider
- Swanwick, Michael: *Scherzo med tyrannosaurus*. Science Fiction Cirklen, 273 sider
- Thiele, Jan: *Stoptid*. EgoLibris, 148 sider
- Tokarczuk, Olga: *Bizarre fortællinger*. Gyldendal, 217 sider
- Tolkien, J. R. R.: *Hobbitten eller Ud og hjem igen* (1. illustrerede udgave). Gyldendal, 333 sider
- Tolstoj, Lev: *Tosse-Ivan og andre fortællinger*. Lindhardt og Ringhof, 192 sider
- Turton, Stuart: *Arlena Hardcastles syv dødsfald*. Hr. Ferdinand, 493 sider

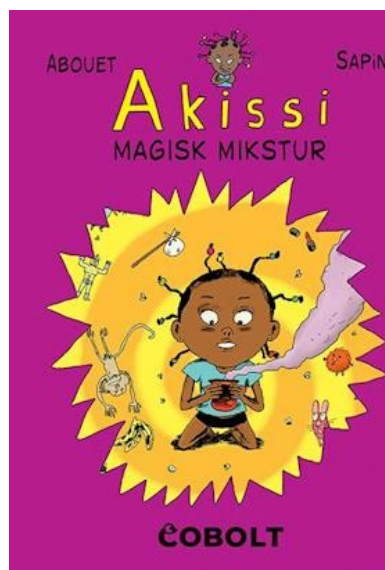

- *Ulige partnere*, red. Carl-Eddy Skovgaard (lige under overfladen, 17). Science Fiction Cirklen, 415 sider
- Ulrikkeholm, Majbritte: *De udødelige svaner magiske fortællinger*, digte & drømme. Historia, 430 sider
- Uthaug, Maren: *11 %*. Lindhardt og Ringhof, 351 sider
- Vedsø Olesen, Anne-Marie: *Drift, seks noveller om liden-skab og død*. 2 Feet Entertainment, 140 sider
- Vedsø Olesen, Anne-Marie: *Vølvens vej – misteltenen* (Vølvens vej, 2. bog). Lindhardt og Ringhof, 403 sider
- *Vildsindet grotesker 1900-1910, et udvalg* (Grotesker, 8). Escho, Sidste Århundrede, 206 sider
- Ward, J. R.: *Forskeren* (The black dagger brotherhood, #35). Tellerup, 333 sider
- Ward, J. R.: *Frelseren* (The black dagger brotherhood, #34). Tellerup, 315 sider
- Ward, J. R.: *Hævnens mani* (The black dagger brot-herhood, #33). Tellerup, 302 sider
- Ward, J. R.: *Kærlighedens rus* (The black dagger brot-herhood, #32). Tellerup, 303 sider
- Weir, Andy: *Project Hail Mary*. DreamLitt, 575 sider
- Wells, H. G.: *Den sovende vågner*. Science Fiction Cirklen, 278 sider
- Wells, H. G.: *Klodernes kamp*. Science Fiction Cirklen, 243 sider
- Wells, Martha: *En dræberbots dagbog – kritisk tilstand* (En dræberbots dagbog, bog 1). Delphiki, 167 sider
- Westberg, Niels Frederik: *Åsteder: historier fra en kold tid og de allervarmeste egne*. mellemgaard, 152 sider

- Wokgnal, Dunk: *Nat over Vandholt*. Baggaardsbaroner, 172 sider
- Yan, Lianke: *Solens død*. Klim, 383 sider
- Yanagihara, Hanya: *Til paradis*. Politiken, 729 sider
- Zábranský, David: *Logoz Robert Holm – marketingekspert af Danmark*. Mr. East, 266 sider
- Øyehaug, Gunnhild: *Onde blomster*. Gutkind, 123 sider
- Aagaard, Alice: *Galgeleg* (Skæbnefortællinger). Byens, 130 sider
- Aagaard, Alice: *Gravsoen* (Skæbnefortællinger, 2). Byens, 160 sider

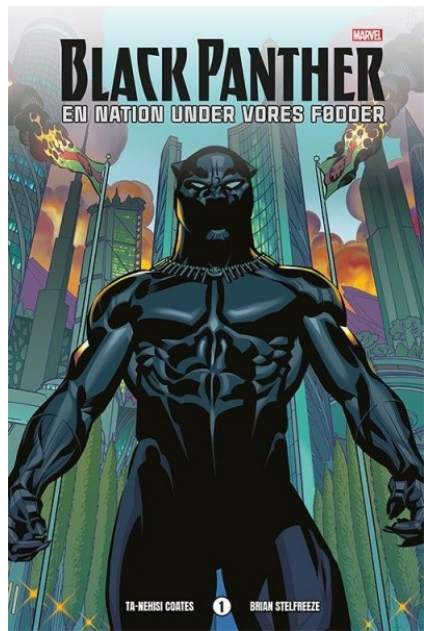
Tegneserier

- Abouet, Marguerite: *Akissi – magisk mikstur* (Akissi, 5). Cobolt, 44 sider
- Aden, Jam: *Shaman* (Åndevandrere, 2). Cobolt, 63 sider
- Aden, Jam: *Tyran* (Åndevandrere, 1). Cobolt, 55 sider
- Aden, Jam: *Vølv* (Åndevandrere, 3). Cobolt, 62 sider
- Ahonen, J. P.: *Belzebubs*. Afart, 123 sider
- Arleston, Christophe: *Swinging London* (Ekho spejlverdenen, 7). Shadow Zone, 47 sider
- Augustin, Virginie: *Conan af Cimmeria – sorte statuer i månens skær* (Conan af Cimmeria, 6). Shadow Zone, 57 sider

- Balcarce, Emilio: *Den mærkelige retssag mod Roy Ely og andre historier*. E-voke, 80 sider
- Barnett, Mac: *Den første kat i rummet åd pizza* (Den første kat i rummet, bog 1). Gutkind,
- Bec, Cristophe: *Den 13. mission* (Siberia 56, 1). E-voke, 47 sider
- Bendis, Brian Michael: *Miles Morales – Spider-Man*. Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 140 sider
- Bendis, Brian Michael: *The new Avengers – genopstandelse* (The new Avengers, bind 2). Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 250 sider
- Bendis, Brian Michael: *The new Avengers – slutspil* (The new Avengers, bind 1). Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 170 sider
- Bendis, Brian Michael: *The new Avengers – hemmeligheder* (The new Avengers, bind 3). Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 160 sider
- Bilal, Enki: *Bug*. Cobolt, 77 sider
- Blengino, Luca: *Samuel Stern – Valery* (Samuel Stern, 6, Shadow Zone serier). Shadow Zone, 98 sider
- Bocquet, José-Louis: *Otte timer i Berlin* (Blake og Mortimer). Cobolt, 64 sider
- Bradley, Mark: *Rumle & Bob og den glade enhjørning* (Rumle & Bob, 2). Alvilda, 149 sider
- Broeders, Ken: *Den drivende verden* (Tyve & trolde, 1. del). E-voke, 87 sider
- Brrémaud: *Den lille havfrue* (Min første tegneserie). E-voke, ca. 50 sider

- Brubaker, Ed: *Captain America – Winter Soldier*. Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 320 sider
- Bødker, Benni: *Flammeherrerne* (Homunculus, 2). Fahrenheit, 93 sider
- Carlsen, Michael: *3 veje til Helvede*. Afkom, 28 sider
- Caza: *Fantasier fra forstæderne*. Faraos Cigarer, 175 sider
- Christin, P.: *Der hvor historier bliver født* (Linda og Valentin). Cobolt, 56 sider
- Coates, Ta-Nehisi: *Black Panther – en nation under vores fødder* (Black Panther, 1). Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 160 sider
- Collin, Renaud: *Miniboss!* (Minions, 4). Forlæns, 44 sider
- Collin, Renaud: *Paella!* (minions, 3). Forlæns, 48 sider
- Cordurié, Sylvain: *One. Zoom*, 142 sider
- Cordurié, Sylvain: *Sønnernes synder* (Sherlock Holmes society, 3). Zoom, 95 sider
- Cossu, Brice: *Offeret* (MKKL, 3). ShadowZone, 55 sider
- Dahl, Roald: *Heksene – tegneserieudgaven*. Cobolt, 302 sider
- Dawid: *Skønheden og Udyret* (Min første tegneserie). E-voke, ca. 50 sider
- Desberg, S.: *Chokbehandling* (Tim & Thomas). Zoom, 47 sider
- Dixon, Chuck: *Airboy – deadeye* (Airboy). mellemgaard, ca. 130 sider

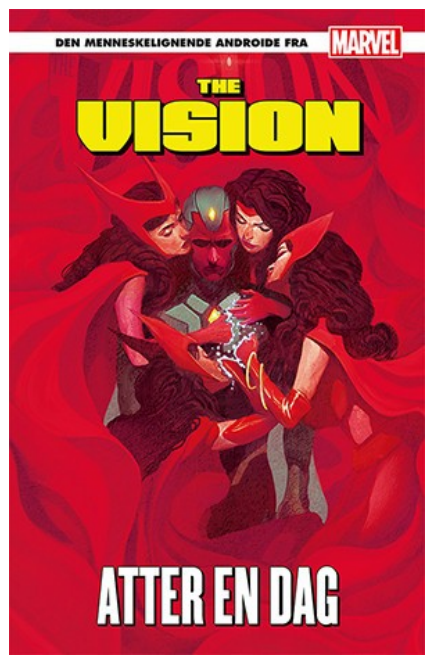
- Dobbs: *Den usynlige mand* (H.G. Wells). E-voke, 55 sider
- Domecq, Mathilde: *Hans og Grete* (Min første tegneserie). E-voke, ca. 50 sider
- Dormael, Jaco van: *Den sidste farao* (Et ekstraordinært eventyr med Blake og Mortimer). Cobolt, 91 sider
- Douyé, Sylvia: *Pigen som elsker monsterdyr* (Magiline, 2. del). E-voke, 44 sider
- Dufaux, J.: *Moloks skrig* (Blake & Mortimer). Cobolt, 55 sider
- Dufaux, J.: *Rovdyr*, bind 3. E-voke, 60 sider
- Dürr, Morten: *Kurt Komet & Rex – pakkepost til hele universet* (Kurt Komet og Rex, 1). Plot, 67 sider
- Ellegård, Mads: *Doktor Skum* (Flamesman1). Silhuet, 108 sider
- Ewing, Al: *Den udødelige Hulk: Spejlbilleder*. Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 140 sider
- Falch, Malin: *Bjørn – en historie fra Nordlys*. Turbine, 63 sider
- Falch, Malin: *Nordlys – trolderiget* (Nordlys, bog 4). Turbine, 165 sider
- Falch, Malin: *Stjerne – en historie fra Nordlys*. Turbine, 39 sider
- Ferri, Jean-Yves: *Asterix og Griffen* (Asterix, 39). Cobolt, 48 sider
- Flink, Martin: *Trolden*. Arkimedes, 24 sider
- Fraction, Matt: *Den uovervindelige Iron Man – de fem mareridt* (Den uovervindelige Iron Man, bind 1). Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 190 sider

- Froideval, F. Marcela: *Opaltronen* (Den Sorte Månes krøniker, 18). Arboris, 37 sider
- Fumasoli, Gianmarco: *Samuel Stern – bevidsthedens endeligt* (Samuel Stern, 5, Shadow Zone serier). Shadow Zone, 98 sider
- Fumasoli, Gianmarco: *Samuel Stern – de fortabtes ø* (Samuel Stern, 4, Shadow Zone serier). Shadow Zone, 91 sider
- Gazzotti, Bruno: *De tabte sjæle* (Alene, 13). Zoom, 50 sider
- Gijé: *Den mystiske forsvinding* (Spilledåsen, 4). Cobolt, 58 sider
- Gijé: *Jagten på Pandesien* (Spilledåsen, 3). Cobolt, 60 sider
- Gijé: *Mildørnens fjer* (Spilledåsen, 5). Cobolt, 60 sider
- Gnone, Elisabetta: *W.I.T.C.H. - de tolv portaler* (W.I.T.C.H., del 1). Story House Egmont, 250 sider
- Goscinny, René: *Asterix på skattejagt. Asterix ta'r til Spanien* (Den store Asterix, 7). Cobolt, 160 sider
- Goscinny, René: *Byplanlæggeren. Cæsars laurbær* (Den store Asterix, 9). Cobolt, 160 sider
- Goscinny, René: *Lus i skindpelsen. Asterix i Alperne* (Den store Asterix, 8). Cobolt, 160 sider
- Goscinny, René: *Profeten. Asterix på Korsika* (Den store Asterix, 10). Cobolt, 160 sider

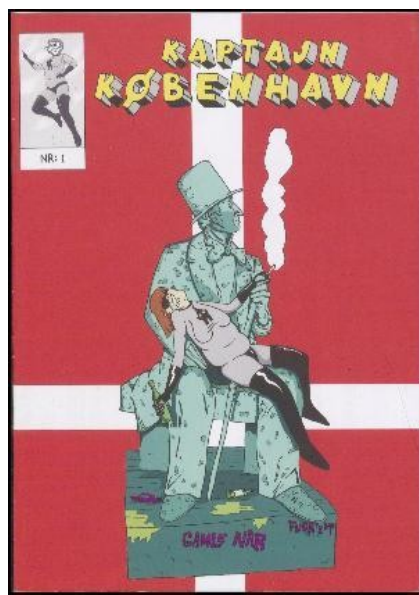
- Hamme, Jean van: *Den sidste sværdfisk* (Blake og Mortimer). Cobolt, 63 sider
- Harrell, Rob: *Når grise flyver* (En Batgris bog). Cobolt, 237 sider
- Hautière, Régis: *Conan af Cimmeria – den glemte by* (Conan af Cimmeria, 7). Shadow Zone, 55 sider
- Helgheim, Odin: *Ragnarok – Fenrisulven* (Ragnarok, 1. bog). Turbine, 129 sider
- Henry, Christian: *Gruopvækkende fortællinger fra rabarbermørket*. Fahrenheit, 120 sider
- Hermann: *Ondt blod* (Jeremiah, 39). Faraos Cigarer, 44 sider
- Hickman, Jonathan: *Secret wars*. Faraos Cigarer, ca. 300 sider
- Holm, Malene Fabricius: *Zombio og Julie – det er monster sjovt*. Read.Die.Repeat, 80 sider
- Horikoshi, Kōhei: *My hero academia: Gå amok, din forbandede nørd*. Faraos Manga, 196 sider
- Horikoshi, Kōhei: *My hero academia: Izuku Midoriya – oprindelse*. Faraos Manga, 187 sider
- Ibañez, F.: *Akutmodtagelsen, en smertefuld og grim historie!* (Flip & Flop). Zoom, 46 sider
- Ibañez, F.: *Professorens unge hustru, fru Bakterius* (Flip & Flop, 25). Zoom, 46 sider
- Jodorowsky, Alexandro: *Citrinitas, den gule proces* (Ridderne af Heliopolis, 4). ShadowZone, 55 sider
- Jouselin, Pascal: *Overmand: Med oprejst pande* (Overmand). ShadowZone, 48 sider

- Kaldheim, Helen: *Mørkalfen – alene* (Mørkalfen, 1). Bogoo, 183 sider
- Katz, Gabriel: *Barbarenes tid* (Kaosstenen, 2). E-voke, 47 sider
- Katz, Gabriel: *Marchen mod imperiet* (Kaosstenen, 3). E-voke, 48 sider
- Katzenelson, Bob: *Pinocchio: the true story!* inktober. Afart, 32 blade
- Keller Hansen, Peter: *Hun-ulv varulv*. Afkom, 48 sider
- Kenn Mortensen, John: *Løøøøb! fyrre siders monsternadness*. Afart, 48 sider
- King, Tom: *The Vision – atter en dag* (The Vision, 2). Faraos Cigarer, Fahrenheit, ca. 140 sider
- Kornum, Anna Laurine: *Mit indre øje*. Afart, 68 sider
- Lange, Gabriel Tiedt: *I paladsets skygge*. Fahrenheit, 80 sider
- Lee, Stan: *Amazing fantasy 15: Spider-Mans første optræden fra 1962!* Faraos Cigarer, Fahrenheit, 32 sider
- Lee, Stan: *Den fantastiske Spider-Man*, 1-8. Faraos Cigarer, Fahrenheit, ca. 21 sider
- Leloup, Roger: *Tvillingerne fra Saturn* (Yoko Tsuno, 30). Cobolt, 48 sider
- Leloup, Roger: *Yoko Tsuno – trusler mod Jorden Budskab til evigheden, Kanonen fra Kra, Den syvende kode* (Yoko Tsuno – integrale, 8). Cobolt, 165 sider

- Maltha, Peter: *Mugplet: meningen med det hele*. Rønde Robots, 99 sider
- Matena, Dick: *Storm – kampen om Jorden* (Krønikerne fra dybets verden, Storm, del 5). E-voke, 46 sider
- Matena, Dick: *Storm – nitronstrålernes hemmelighed* (Krønikerne fra dybets verden, Storm, 6). E-voke, 52 sider
- Melissa: *Copenhell-tegnevæggen 2022*. Afart, 40 sider
- Millar, Mark: *Civil war*. Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 200 sider
- Miller, Frank: *Daredevil – genfødt*. Fahrenheit, Faraos Cigarer, 217 sider
- Morvan, Jean-David: *Blodets bånd* (Konvojen, 16). Arboris, 48 sider
- Neverdahl, Ida Eva: *Floke* (Floke, 1. bind). Turbine, 171 sider
- Nmaar: *Sort nadver*. Afkom, ca. 60 sider
- Norlund, Dina: *Snekatteprinsen*. Turbine, ca. 170 sider
- Pau: *Sagaen om Atlas & Axis*. Cobolt, 74 sider
- Pauval, Fred: *Hvad nu hvis – Paris brænder endnu* (Hvad nu hvis). Zoom, 56 sider
- Pelaez, Philippe: *Zaroff* (Forbandet være du, 1). E-voke, ca. 70 sider
- Petersen, Simon: *New junk city*. Afkom, 28 sider
- Phoenix, H. L.: *Arkin - lysets vogter – hemmeligheden* (Arkin - lysets vogter, 1. bog). Turbine, 231 sider
- Phoenix, H. L.: *Arkin - lysets vogter – håbet* (Arkin - lysets vogter, bog 2). Turbine, 215 sider

- Pilkey, Dav: *Hundemand – stormfulde helte* (Hundemand, 10). Carlsen, 221 sider
- Riis, Peder: *Igor & Doktor*. Afkom, 61 sider
- Rodolphe: *Kenya*. Zoom, 234 sider
- Roulot, Tristan: *Nymfe* (Kureren, 1). Shadow Zone, 55 sider
- Runberg, Sylvain: *Implosion* (Orbital, 4). Cobolt, 112 sider
- Russel, Rebacca Luna: *Kaptajn København*. Afkom, 24 sider
- Sand Christensen, Casper: *Revnen i muren* (Infection, vol. 3). Global Waste Publishing, 67 sider
- Sandmæl, Cha: *Dragens øje – forrådt* (Dragens øje). Bogoo, 143 sider
- Sandnes, Hans Jørgen: *Krypto – på åbent hav* (Krypto, 3. bind). Gads Børnebøger, 115 sider
- Sandnes, Hans Jørgen: *Krypto – orkanen* (Krypto, 2. bind). Gads Børnebøger, 112 sider
- Sandnes, Hans Jørgen: *Krypto – rimtåge* (Krypto, 4. bind). Gads Børnebøger, 119 sider
- Seeberg Torjussen, Thomas: *ZombieLars*. Turbine, ca. 70 sider
- Sente, Yves: *De Udødeliges Dal, Mekongs biflod nummer tusind* (Blake og Mortimer). Cobolt, 56 sider
- Seron: *Miniaturefolket*. Zoom, 144 sider

- Skovgaard, Christian: *Efter København*. Forlæns, ca. 110 sider
- Snebjerg, Peter: *World war X den samlede udgave*. UMPFF, ca. 150 sider
- Snider, Brandon T.: *Black Panther – kampen om Wakanda*. Carlsen, 119 sider
- Starlin, Jim: *Den kosmiske krig* (Marvel klassiker). Fahrenheit, Faraos Cigarer, 402 sider
- Stoker, Bram: *Dracula* (Gysets mestre). Shadow Zone, 96 sider
- Stoker, Bram: *Dracula*. E-voke, 200 sider
- Straczynski, J. Michael: *Spider-Man – hjemkomst*. Faraos Cigarer, Fahrenheit, ca. 160 sider
- Thompson, Robbie: *Den fantastiske Spider-Man! mit første år som superhelt!* Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 140 sider
- Thybo, Jacob: *Krig i bjergene*. Fabel, 62 sider
- Tolo, Michelle: *Spøgelsesven – poltergeist* (Spøgelsesven, 2). Turbine, 111 sider
- Toussaint, Kid: *Animal Jack – det magiske bjerg* (Animal Jack, 2). Cobolt, 103 sider
- Toussaint, Kid: *Animal Jack – skovens hjerte* (Animal Jack, 1). Cobolt, 103 sider
- Vassilian, Laurent: *Iznogood – jeg, kaliffen* (Iznogood). Zoom, 44 sider
- Verne, Jules: *En verdensomsejling under havet*. E-voke, 61 sider

- Veys, Pierre: *Philip og Francis' eventyr: Trusler mod imperiet, Den snedige fælde, SOS meteorologer*. Zoom, 176 sider
- Vianello, Lele: *Argentina*. E-voke, 87 sider
- Vignaux, Frédéric: *Neokora* (Thorgal, 39). Cobolt, 50 sider
- Vignaux, Frédéric: *Tupilakker* (Thorgal, 40). Cobolt, 48 sider
- Wejp-Olsen, Werner: *Felix*. Fabel, 196 sider
- Wejp-Olsen, Werner: *Peter og Perle – Sherlock Holmes* (Peter og Perle, 2). Eudor, 152 sider
- Will: *Fart og tempo* (Tim & Thomas). Zoom, 46 sider
- Will: *Svastika* (Tim & Thomas). Zoom, 46 sider
- Wyatt, Chris “Doc”: *Falcon – kæmp eller flygt*. Carlsen, 121 sider
- Aaron, Jason: *Gudeslagteren* (Thor, 1). Fahrenheit, Faraos Cigarer, ca. 130 sider

Ungdomsbøger

- Alrø, Rikke Havner: *Modvind* (Serien om de underjordiske, 2. bind). Superlux, 413 sider
- Asp, Anne Mette: *Jernstaven* (Legenden om Agrat, bind 1). Facet, 368 sider
- Astrid, Thea: *Langt væk fra Midgård*. Brændpunkt, 454 sider

- Bahrt, Stine: *Urværkerne – mekaniske hjerter* (Urværkerne, 2). KRABAT, 486 sider
- Berger, K. L.: *Når stjerner falder* (Stjernetågen, bog 1). Hi Reader, 366 sider
- Blake, Olivie: *Atlas Six – initiativet* (Atlas Six, 1). Hr. Ferdinand, 520 sider
- Cline, Ernest: *Ready player two: spillet om Sirenen* (OASIS; 2). Tellerup, 600 sider
- Dantoft, Leon S.: *Børn af havet*. Leitura, 365 sider
- Day, Julie M. *Af ild og vind* (Sagakvartetten, 2). Turbine, 470 sider
- Engel-Holm, Mette: *Sort storm*. Krabat, 328 sider
- Engell, Sarah: *Skoven*. CarlsenPuls, 187 sider
- Engkilde, Christian: *Noter om at overleve*. Silhuet, 366 sider
- Flanagan, John: *Flugten fra Falaise* (Skyggens lærling, 16, Kongens ranger, 5). Gyldendal, 290 sider
- Forna, Namina: *Nådeløs* (De blodgyldne, 2). Gutkind, 474 sider
- Hansen, Boris: *De falske liv* (Tavse verdener, 2). Carlsen-Puls, 558 sider
- Holm, Claus: *Slaget i Dostor* (Skyggefejenden, 2). BoD, 406 sider
- Høppner Jakobsen, Mette: *Vi behøver ingen veje*. Byens, 128 sider
- Ipsen, Trine V.: *Blandt helte og generaler* (Under skoven danser vi, 3). DreamLitt, 226 sider
- Kjær Petersen, Jette: *Nattens skjulte soldater – rød måne* (Nattens skjulte soldater, del 1). Snepryd, 553 sider

- Klaris, H. W.: *Sort måne – blodrus* (Sort måne, #2). Tellerup, 303 sider
- Kousgaard, Michael: *Voks. Superlux*, 296 sider
- Laurens, Sasha: *Youngblood*. Gyldendal, 475 sider
- Lykke, Susanne: *Første generation* (Havets perle, 2). Lykkedal, 247 sider
- Mide, Mariane: *Novice* (Dødemagersken, 1). KRABAT, 239 sider
- Mittet, Sidse Sander: *Flammen & bølgen – den sorte drage* (Flammen & bølgen, bind 2). Facet, 468 sider
- Mose, Sabrina: *Lygtemanden og Askefruen* (Myternes stemme, 2. bind). Superlux, 142 sider
- Mølhav, Kathrine Eg: *Styrke* (Zoey, 2). Elysion, 54 sider
- Maas, Sarah J.: *Throne of glass – healingens tårn* (Throne of glass, 8). Tellerup, 461 sider
- Maas, Sarah J.: *Throne of glass – håbets tårn* (Throne of glass, 9). Tellerup, 427 sider
- Natsukawa, Sosuke: *Katten der ville redde bøgerne*. Gad, 214 sider
- O'Donoghue, Caroline: *Vores delte evner* (Vores skjulte evner, 2). CarlsenPuls, 327 sider
- Petit, Véronique: *Mine mange liv*. Jensen & Dalgaard, 175 sider.
- Sjöblom, Dina Kjøng: *Mellem verdener – Ragnarok* (Mellem verdener, 1). Klippe, 368 sider

- Slej, Sidsel Katrine: *Ísliljas fortælling* (Asgårds døtre, 3. bind). Tellerup, 356 sider
- Sommer, Kristine Camille: *Heksens sten* (Læselyst). Nyt Dansk Litteraturselskab, Bibliodan, 164 sider
- Spanget-Larsen, Anne: *Askenfjeld* (Askens magikere, del 1). KRABAT, 244 sider
- Sterling, Erin: *Forheks din eks* (Graves Glen serien, 1. bog). Flamingo, 343 sider
- Thybro, C. C.: *Ved verdens ende*. Leitura, 289 sider
- Trankjær, Louise H. A.: *Eliors sang* (Syvstjernesagaen, 2). Superlux, 267 sider
- Valentin, C. G.: *Dragedronningen* (Dragernes æra, bind 3). Leitura, 468 sider
- Wendelboe, Mikkel: *Kra'koums Hjerte* (Skæbnekløver, 2). KRABAT, 257 sider)
- Wenzel, Line: *Academia – livseliksiren* (Academia, 2). Tellerup, 303 sider
- Zander, Simon: *Sortørnens øje* (Sonetrilogien, 1). Hi Reader, 509 sider
- Aagaard Dinesen, Jonas: *Kirsebærplantagen*. Read.Die.Repeat, 273 sider